TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1619) 1981 VASARIS - FEBRUARY 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 35 ct.

Rėksniai ir veiksniai

Organizuotoje visuomenėje būtini yra ir veiksniai, kurie atlieka variklių vaidmenį. Tai įvairūs organizuoti centrai, valdybos, tarybos, komitetai, komisijos ... Jie išauga iš pačios visuomenės, kuriai rūpi bendrųjų reikalų tvarkymas. Be tokių organizuotų centrų, didesnio ar mažesnio masto, visuomenės gyvenimas taptų palaida bala, kurioje būtų daug stumdymosi, taškymosi, bet nebūtų bendro darbo ir pažangos betkurioje gyvenimo srityje. Tai labai gerai matome savosios išeivijos gyvenime. Tose gyvenvietėse, kur vyksta pozityvus visuomeninis, kultūrinis, ekonominis darbas, uoliai veikia įvairūs centrai, kurie planuoja vienokią ar kitokią veiklą, ją vykdo ir tuo būdu išlaiko gyvą lietuviškąjį gyvenimą. Bet ten, kur tokių centrų nėra, kur nėra kam rūpintis bendraisiais reikalais, — lietuviškos veiklos nėra. O kai jos nėra, viskas sustingsta, sunyksta. Rodos, pavienių lietuvių yra, kartais ir nevisai mažas skaičius, bet lietuviškos veiklos nėra, nes neatsiranda pajėgių judintojų, sugebančių jungti ir suvesti į bendrą plotmę. Paskiruose butuose vyksta pobūviai, baliai, priėmimai, privačios sukaktys, bet visa tai vyksta už visuomeninės veiklos ribų. Kai susidaro tokia būklė, prasideda saldi lietuviško gyvenimo mirtis; visi patenkinti geru įsikūrimu, užtikrinta ekonomine ateitimi, bet nejučiomis skęsta dvasiškai privataus gyvenimo linksmybėse.

BE VEIKSNIŲ nėra veiklos, nes nėra kam judinti. Tai aišku kaip diena. Laimingos tos lietuvių gyvenvietės, kur nestinga dinamiškų veiksnių, nes jų dėka laikosi aktyvus lietuviškasis gyvenimas. Bet yra ir kita medalio pusė — nevisuomet mūsų veiksniai moka rikiuotis bei derinti savo veiklą. Tuo atveju veiksniai tampa rėksniais. Pagrindinis dėmesys nukrypsta ne į pozityvią veiklą, o į kito kritiką bei koneveikimą. Ir juo didesnis veiksnys, juo stipresnis darosi rėksnys. Iš šalies stebintiems matyti bei girdėti daug riksmo, bet mažai veiklos. Atrodo, riksmu norima padidinti veiklą ir sudaryti įspūdį, kad vyksta dideli dalykai, nors iš tikrųjų kyšo stoka paprasčiausio takto, kito veiksnio darbo įvertinimo. Taip yra didžiuosiuose mūsų centruose, bet netrūksta rėksnių ir mažesniuose. Yra netgi pavienių asmenų, kurie nepakenčia kitų veiklos. Kol jis pats dalyvauja valdybose ir per jas vadovauja, viskas gerai, bet kai dėl savo būdo lieka priverstas pasitraukti, pasipila aitri kritika dirbantiems. Tuomet viskas pasidaro negerai. Susirinkimuose bei posėdžiuose pasipila priekaištai, nuodijantys visuomeninį gyvenimą. Negana to — rėksniai randa vietos ir kaikurios spaudos puslapiuose. Straipsnis po straipsnio jie vis ką nors vanoja, dedasi saliamoniškais išminčiais, kelia į padanges vieną kurį veiksnį, o kitą su purvais maišo. Ir taip vietoj veiksnių ima vyrauti rėksniai.

JEI RĖKSMINGUMAS būtų pozityvios veiklos ženklas, reikėtų už tai skirti premijas. Bet mūsų visuomenė, pasiklausiusi rėksnių, nuo jų tyliai nusisuka ir premijas skiria tik už pozityvius darbus, turinčius išliekamos vertės, nes tik tokiais galima didžiuotis tiek dabar, tiek ateityje. Ateities istorikas, žvelgdamas į mūsų išeivijos gyvenimą, atsispindintį spaudos puslapiuose, archyvuose ir kituose dokumentuose, lengvai galės atskirti rėksnius nuo pozityviųjų veiksnių. Jis matys tokius istorinės reikšmės darbus kaip "Lietuvių Enciklopedija", "Encyclopedia Lituanica", istoriniai bei politiniai veikalai lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis, lietuvių įsteigtas religines, akademines, pedagogines, visuomenines, kultūrines, ekonomines institucijas, politinius Simo Kudirkos, Vlado Šakalio bei panašius žygius, sukurtas kultūrines vertybes, pastangas atsilaikyti prieš nutautimo pavojus ir atgauti Lietuvai laisvę. Bet tai daugiausia tylių žmonių darbai, kurie liudija, kad išeivija turi daug pozityvių jėgų bei veiksnių, atliekančių didžiai vertingą kūrybinį darbą, grindžiantį lietuviškąją egzistenciją svetur. Rėksniai tėra laikinio pobūdžio palyda, kuri paskleidžia daug erzelio, bet ilgainiui dingsta, palikdama nemalonius prisiminimus, išnykstančius laiko tėkmėje. Dėlto mūsų visuomenė ir toliau tebūna kurčia rėksniams, akyli pozityviems darbams, vertiems visuotinio dėmesio.

Pavergtos Lietuvos Trakuose, kur tebestovi kunigaikščių pilis, 1980 m. spalio 25 d. buvo paminėta Vytauto Didžiojo 550 mirties sukaktis. Susirinko daugiau kaip tūkstantis žmonių ir sugiedojo Lietuvos himną "Lietuva, Tėvyne mūsų". Trakų šventovėje šeši kunigai atnašavo Mišias, pamokslą pasakė Pajevonio klebonas kun. Vincas Jalinskas. Visur tą dieną buvo pilna saugumiečių, bet jie elgėsi tolerantiškai. Kad sukliudytų žmonių ėjimą į salos pilį, jie išardė tiltą

Nuotr. nežinomo fotografo

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Jaunimo demonstracijos ir estų pareiškimas

Kai 1972 m. pavasarį Romo Kalantos bendraamžiai išėjo į Kauno gatves demonstruoti, buvo tuojau iššaukti ypatingi smogiamieji sovietų daliniai, kurie žiauriai "pamokė" Kauno moksleivius. Kadangi tokių reiškinių visiškai nutylėti negalima, Romas Kalanta buvo paskelbtas pamišėliu, o jaunimo demonstracijos — keliolikos chuliganų darbu.

"Daugiau mėsos, mažiau rusų"!

Kitaip atsitiko pernai rudenį Estijoje. Kai estų moksleiviai išėjo į gatves, šaukdami "daugiau mėsos, mažiau rusų!", Estijos KGB nepametė galvos, nešaukė ypatingų dalinių moksleiviams "pamokyti". Dar daugiau. 40 žymių respublikos kultūros veikėjų moksleivių demonstracijas pavertė augšto valstybinio lygio svarstymais. Tiesa, ir Estijoje netrūko tokių, kurie senu įpročiu visas problemas norėtų išspręsti smogikiškai, bet ne tai stebina.

Stebina ir žavėtis verčia, kad 40 estų inteligentų, turinčių gerą padėtį visuomenėje, nepabūgo sunkumų savo karjerai. Jie tarė tiesų žodį, kuris tuojau rado atskambį visoje Estijoje. Čia spausdinamas atviras jų laiškas buvo pernai spalio 28 adresuotas trims tarybiniams laikraščiams: "Pravdai", "Sovietskaja Estonia" ir "Rahva Haal". Nė vienas iš jų to laiško neišspausdino. Yra žinių, kad "Sovietskaja Estonia" norėjo išspausdinti, bet sukliudė cenzūra.

Tačiau jei tie laikraščiai ir būtų tą raštą paskelbę, vargu ar jis būtų sulaukęs tokio atgarsio, kokio susilaukė dabar. Estų inteligentų "Atviras laiškas" pasiekė Švediją ir laisvąją spaudą, o užsienio radijai jį tuojau perdavė klausytojams visoje Sovietų Sąjungoje.

Šio pažymėtino dokumento autoriai drąsiai iškėlė jautrų tautinių santykių klausimą ir kvietė jį "nuoširdžiai ir nuodugniai ištirti, apsvarstyti visose plotmėse, pradedant tiksliais moksliniais tyrimais, įtraukiant į platų svarstymą spaudą, radiją, televiziją, mokyklas, darbovietes".

Tas raginimas neliko šauksmu tyruose. Neseniai vienas sovietinis laikraštis pripažino, kad jau keli mėnesiai vyksta vieši svarstymai, kaip pagerinti estų kalbos mokymą rusiškose Estijos mokyklose.

Įsidėmėtinas dokumentas

40-ties estų inteligentų dokumentas yra įdomus tik tiems, kas domisi mūsų kaimyninės tautos problemomis. Tai lyg skambutis ir mūsų gausiai kultūros darbuotojų masei neužsidaryti vien tik profesinio tobulėjimo akiratyje ir kaikada susidomėti panašiomis problemomis, kurių netrūksta ir Lietuvoje. Visa tautinių reikalu gynimo našta neturėtų būti palikta vien pogrindžio spaudai, kuri pastaruoju metu smarkiai nukentėjo ir nebeturi galimybių lengvai pasiekti užsienį. Čia pateikiamas pilnas minėto estų dokumento vertimas iš estų kalbos. Vertė A. Lembergas.

Drąsus pareiškimas

(1980) Spalio 14 d. sovietinėje Estijos spaudoje pasirodė šis Etos pareiškimas "Respublikinėje prokuratūroje":

"Dėl šiomis dienomis Taline jaunimo grupių įvykdytų viešosios tvarkos pažeidimų, kurie sukėlė teisėtą dirbančiųjų nepasitenkinimą ir nerimą, Estijos TSR prokuratūroje iškelta byla viešosios tvarkos pažeidimų sukėlėjams, kurstytojams bei nusikaltėliškiems chuliganams. Visi faktai bus nuodugniai ištirti ir nusikaltusieji nuteisti pagal įstatymą".

Šis 48 žodžių pareiškimas — tai viskas, kas iki šiol paskelbta sovietinėje spaudoje apie jaunimo manifestacijas Taline ir kitose Estijos vietovėse. Be Etos pareiškimo, įvykiai dar buvo svarstomi mokyklose ir kitose įstaigose. Kadangi šiuos įvykius matė žmonės iš broliškųjų respublikų, tai įvairūs gandai paplito visoje Sovietų Sąjungoje. Visa tai, kas pastaruoju metu įvyko, privertė mus rašyti. Susirūpinimą kelia smurtas, susijęs su Talino įvykiais. Ir vėliau buvo raginama panaudoti daugiau smurto priemonių. Smurto naudojimas parodo pavojingą visuomenės skilimą. Atsirado plyšiai tarp auklėtojų ir auklėtinių, tarp vadovaujančiųjų ir vadovaujamųjų. Įtampos paaštrėjo dėl nepakenčiamo prieštaravimo tarp to, kas skelbiama kaip tikrovė, ir to, kas iš tikrųjų yra.

Tokia padėtis mums atrodo pavojinga ir tegali atnešti žalingų padarinių Estijai ir visiems jos gyventojams. Negalima pateisinti viešosios tvarkos pažeidimų, bet lygiai būtų nedovanotina nejieškoti gilesnių šių reiškinių priežasčių. Todėl laikome savo pareiga atkreipti dėmesį į šiuos faktus.

Sunku patikėti, kad neramumus, kuriuose dalyvavo tūkstančiai jaunuolių, galėjo sukurstyti keli asmenys. Mums atrodo, kad šiose manifestacijose atsispindi daugelio suaugusiųjų nepasitenkinimas. Tai tokios apimties visuomeninė problema, kurios neįmanoma išspręsti, neįtraukus visos visuomenės. Pirmasis žingsnis šia kryptimi būtų tinkamas visuomenės informavimas.

Nepasitenkinimas padidėjo pastaraisiais metais, tačiau jį sukėlusios priežastys reiškėsi ilgą laiką. Nepasitenkinimą sukėlė daugybė iki šiol neišspręstų visuomenės ir ūkio problemų. Pragyvenimo sunkumai (eilės prie parduotuvių, maisto gaminių ir buitinių prekių stoka, nelygus gaminių paskirstymas) įžiebia konfliktus, kurie skatina girtavimą, nusikalstamumą, šeimų irimą ir kitus žalingus reiškinius. Visi šie konfliktai dar labiau paaštrėja dėl sutri-

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Konstitucija tebėra Britanijoje

Daug kam nesuprantama lieka dabartinė įtampa tarp Kanados ir Britanijos vyriausybių dėl Britanijos Š. Amerikos Akto pakeitimo ir jo parsivežimo Kanadon. Pasigirsta netgi balsų, kad galimas Britanijos parlamento pasipriešinimas pažeidžia Kanados nepriklausomybę. Esą Kanada būtų traktuojama kaip Britanijos kolonija. Iš tikrųjų p i l n a nepriklausomybė Kanadai, Naujajai Zelandijai ir Australijai oficialiai buvo duota Westminsterio statutu Londone 1931 m. įvykusioje konferencijoje. Tuo statutu pilnai pasinaudojo N. Zelandija ir Australija, o Kanada dėl savo premjerų nesutarimo nutarė Britų Š. Amerikos Aktą ir toliau palikti Britanijos parlamente. Britanija tada oficialiai buvo paprašyta prižiūrėti į aktą įtrauktas federacines Kanados teises, liečiančias federacinę vyriausybę ir provincines vyriausybes, kol bus pasiektas galutinis jų susitarimas. Taip tas Britų Š. Amerikos Aktas be pačios Britanijos noro liko Britanijos parlamente. Kanadoje padaryti jo pakeitimai būdavo patvirtinami be jokių kliūčių. Mat jie lig šiol neliesdavo provincijų teisių arba būdavo pasiekiami Otavos ir provincijų pasiektu susitarimu. Niekam nė į galvą neatėjo mintis, kad per 50 metų federacinė Kanados vyriausybė ir provincinės vyriausybės n e p a d a r y s bendro sprendimo, kuris tą Britų Š. Amerikos Aktą leistų parsivežti Kanadon, padaryti ją oficialia konstitucija, visus pakeitimus daryti pačioje Kanadoje.

Min. pirm. P. E. Trudeau, nesulaukdamas susitarimo su provincijomis, dabar griebėsi Kanados parlamento ir s e n a t o sprendimo. BŠA Aktą jis nori parsivežti be visų provincijų pritarimo. Dėl parsivežimo provincijos nedarytų didesnių kliūčių,

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

STREIKŲ KAMUOJAMA LENKIJA SUSILAUKĖ NAUJOS VYRIAUSYBĖS, kurią "Solidarumo" unijos vadas L.Walensa atvirai pavadino paskutine viltimi. Seimas premjeru patvirtino 57 metų amžiaus generolą W. Jaruzelskį, karinį išsilavinimą gavusį Sovietų Sąjungoje, krašto apsaugos ministerijai vadovavusį nuo 1968 m. Perėmęs premjero pareigas, jis ir toliau lieka krašto apsaugos ministeriu. Savo žinioje turės Lenkijos kariuomenę, kurios pagalba gali būti reikalinga tvarkai išlaikyti. Naujasis premjeras gen. W. Jaruzelskis pareikalavo, kad "Solidarumo" unija trijų mėnesių laikotarpiui atsisakytų visų streikų, kad vėl būtų pradėtas normalus darbas. Tokio pažado L. Walensa negalėjo duoti. Jis betgi reikalauja, kad visus ateities streikus turi patvirtinti "Solidarumo" unijos vadovybė. L. Walensos pastangomis buvo užbaigtas 10.000 studentų streikas Lodzėje. Valdžios atstovai pažadėjo studentams atšaukti privalomus rusų kalbos ir marksizmo kursus. Atmesti liko trys kiti studentų reikalavimai — politinių kalinių paleidimas, šaukimų karinėn tarnybon sumažinimas, saugumo policijos veiksmų tyrimas. Premjeras W. Jaruzelskis savo pavaduotoju pasirinko žurnalistą M. Rakowskį, ilgametį ideologinio kompartijos žurnalo "Polityka" redaktorių, gerai pažįstantį gyvenimą užsienyje. Jis bus pagrindiniu naujosios vyriausybės atstovu su "Solidarumo" unija bei kitais nepatenkintais darbininkais. Neišspręstas liko ūkininkų "Kaimo solidarumo" unijos įsteigimas. Augščiausiasis teismas atsisakė suteikti jai oficialų pripažinimą. Esą ūkininkai negali sudaryti darbo unijos, nes jie patys yra ūkių savininkai.

Tušti posėdžiai

Indijoje posėdžiavo 96-šių save neutraliomis valstybėmis vadinančių užsienio reikalų ministeriai. Singapūro min. S. Danabalanas kritikos žodžių nepašykštėjo Kubai, kuri tokiose konferencijose visada gina Sovietų Sąjungos reikalus. Jis ir Pakistano min. A. Šahis pareikalavo svetimų kariuomenių atitraukimo iš Afganistano ir Kambodijos. Aštrus susikirtimas vyko tarp Irano ir Irako ministerių. Baigminiame pareiškime betgi viskas buvo nutylėta dėl konferencijos dalyvių nesutarimų. Rezoliucijon tebuvo įjungtas kariuomenių atitraukimas, neminint nei Sovietų Sąjungos, įsiveržusios į Afganistaną, nei Vietnamo, užėmusio Kambodiją. Irako pasiūlymą pasitraukti iš Irano, jei būtų karo paliaubos, a t m e t ė vis dar karingai nusiteikęs Irano atstovas. Nepavykusią konferenciją bene tiksliausiai apibūdino Singapūro užsienio reikalų min. S. Danabalanas: "Kaip mes galime tikėtis pasaulio pripažinimo, kai mūsų organizacija neįstengia agresijos pavadinti agresija?"

Teismas Klevelande

Federacinis teismas Klevelande pradėjo ukrainiečio Ivano Demjaniuko bylą. Jis kaltinamas klaidingų informacijų suteikimu, priimant JAV pilietybę 1958 m. Esą kaltinamasis, dabar turintis jau 60 metų amžiaus, teigė, kad 1942 m. buvo sužeistas kaip sovietų karys ir likusius karo metus praleido vokiečių nelaisvėje. Teisme norima įrodyti, kad jis įsijungė į SS dalinius ir yra atsakingas už 500.000 žydų nužudymą Treblinkos lageryje Lenkijoje. Nemaža dalis medžiagos šiam kaltinimui buvo gauta iš Sovietų Sąjungos. Buvusieji kaliniai I. Demjaniuką vadina Ivanu Žiauriuoju. Kaltinamąjį gina vietiniai ukrainiečiai, bylos pradžioje surengę demonstraciją, kurioje buvo nešami plakatai: "Rusija, eik į pragarą!" Byla remiasi augščiausiojo teismo padarytu sprendimu, kad asmenys, gavę JAV pilietybę, gali jos netekti ir būti ištremti, jeigu jie talkino priešui civilių gyventojų persekiojime arba padėjo jo kariuomenei. Teigiama, kad tokių karo nusikaltėlių JAV yra apie 200. Bylos prieš juos pradedamos dėl JAV žydų ir Izraelio spaudimo.

Liūdnos metinės

Antrąsias islamiškos revoliucijos metines paminėjo Iranas, įsivėlęs į karą su Iraku, kovas su kurdais. Sirginėjantis ajatola R. Chomeinis šį kartą prašneko apie šėtoniškas jėgas, kurios daro žalą revoliucijai. Jis netgi pasmerkė savo dvasiškių kišimąsi į vykdomosios valdžios reikalus, tuo sustiprindamas prez. A. Bani-Sadro poziciją. Pastarasis išvardino Iraną ištikusias negeroves. Užsienio valiutos atsargos per pastaruosius metus nuo $10 bilijonų sumažėjo iki $4 bilijonų. Metinis biudžeto deficitas pasiekė $14 bilijonų, infliacija — 25%. Pramonės gamyba krito iki 30%, medvilnės pasiūla — iki 54%, cukrinių runkelių — iki 90%. Irane pastebimas vis didėjantis nusivylimas revoliucija, kurį dabar nebus lengva nuslėpti nuo gyventojų, kai buvo užbaigtas propagandinis cirkas su amerikiečiais įkaitais. Šacho M. R. Pahlavio gerai apginkluota kariuomenė, revoliuciniam tribunolui sušaudžius jos vadus, šiandien netgi neįstengia laimėti karo su gerokai silpnesniu Iraku. Metinių proga grupė intelektualų paskelbė atsišaukimą. Esą revoliucija atnešė teisių pažeidimą, ekonominį chaosą.

Šiame numeryje:

Rėksniai ir veiksniai
Visuomenėje veiksniai reikalingi, rėksniai — žalingi

Jaunimo demonstracijos ir estų pareiškimas
Pranešimas iš Švedijos apie pavergtos Estijos kovotojus

Mintimis lankau Lietuvos žemę ...
Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II laiškas vyskupui Steponavičiui

Žmogaus sukurta aplinka — jo nelaimė
Įspūdžiai jauno studento, aplankiusio V. Vokietiją

Istorinė diena Amerikos sostinėje
Mūsų bendradarbis apie prezidento įvedybų iškilmes

Juokavom, dainavom ir studijavom
Moksleivė rašo apie ateitininkų žiemos kursus

Australijos Lietuvių Dienos
Meno, kultūros ir sporto savaitė Adelaidės mieste

"Eilėraščiai iš Vilniaus kalėjimo"
Rašytojo Jakubėno poezija, pasiekusi laisvąjį pasaulį

Spaudos atstovo kortelė
Korespondentui pravartu turėti laikraščio liudijimą

Vitas Gerulaitis Toronte
Sėkmingas jo žaidimas ir įtempta kova su McEnroe

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $15, pusmetinė — $8. Rėmėjo prenumerata $20.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $15.00 per year, $8.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **JAV SEMINARIJOSE KLIERIKŲ SKAIČIUS VĖL SUMAŽĖJO.** Pagal Centrą Apaštalavimo Tyrinėjimui (CARA), šiais mokslo metais klierikų esą 226 mažiau nei pernai. 1979-80 mokslo metais buvo 13,263, o 1980-81 m. — 13,037. Primenama, kad dar nesuskaičiuoti klierikai, kurie studijuoja gyvendami ne klierikų bendrabučiuose. Tokių klierikų pernai buvę 1,111. Jie dvasinį auklėjimą gauna kitokiais paskirų vienuolijų nustatytais būdais.

★ **ROČESTERIO KUNIGŲ SEMINARIJA** Niujorko valstijoje uždaroma šių mokslo metų pabaigoje dėl stokos klierikų. Tai pranešė Ročesterio vysk. Matthew Clark. Šiais mokslo metais toje seminarijoje studijuoja tik 50 klierikų ir tik pusė jų iš Ročesterio vyskupijos.

★ **DR. BILLY GRAHAM,** žymusis protestantų pamokslininkas, lankėsi Vatikane ir pirmą kartą savo gyvenime susitiko popiežių. Jonas-Paulius II jį priėmė privačioje audiencijoje. Vėliau jis lankėsi amerikiečių kolegijoje, Romoje, kur gyvena Romos universitetuose studijuoją amerikiečiai klierikai. Kartu su klierikais dalyvavo jų maldose, o vėliau jiems kalbėjo apie pamokslininkavimą, pabrėždamas, kad pagrindinė pamokslininko užduotis — perteikti gilias tikėjimo tiesas labai aiškiu ir paprastu būdu.

★ **LENKIJOJE 1980 METAIS ĮŠVENTINTA** 623 kunigai — 43-mis kunigais daugiau nei 1979 m. Seminarijose klierikų skaičius taipgi padidėjęs: 1979-80 mokslo metais buvo 5,845 klierikai, o šiais mokslo metais — 6,285.

★ **VYSK. JEAN-MARIE LUSTIGER, 54 m. amžiaus, paskirtas naujuoju Paryžiaus arkivyskupu. Jo abu tėvai buvo Lenkijos žydai. Motina mirė Aušvitco koncentracijos stovykloje. Jis pats, būdamas 14 m. amžiaus, apsisprendė tapti kataliku ir tėvų duotąjį Aarono vardą pakeitė krikščionišku. Teologinį mokslą baigė Sorbonos universitete. Nuo 1979 m. jis buvo Orleans vyskupu. Niekad savo tautybės neišsižadėjo ir dabar save laiko žydu.**

★ **KUNIGAS, BUVĘS KOMUNISTU,** sugrįžo į K. Bendriją. Tai italas Alighiero Tondi, 72 m. amžiaus, kuris 1952 m. metė Kunigystę ir įstojo komunistų partijon. Vėliau jis civiliškai susituokė su Carmen Zasti, kuri buvo ilgametė komunistų atstovė Italijos senate. Jai mirus 1979 m., kun. Tondi kreipėsi į popiežių Joną-Paulių II, prašydamas, kad būtų priimtas atgal į K. Bendriją ir galėtų vėl eiti kunigo pareigas. Popiežius senelio prašymą patenkino, ir š.m. sausio 11 d. kun. Tondi po ilgos metų pertraukos laikė Mišias.

★ **TADEUSZ MAZOWIECKI,** vienas pirmaujančių Lenkijos katalikų kovotojų, paskirtas lenkų laisvosios darbo sąjungos "Solidarumas" žurnalo redaktoriumi. Nuo 1962 m. iki dabar jis redagavo katalikišką žurnalą "Więz".

★ **KARDINOLAS STEFAN WYSZYNSKI** paskelbė potvarkį, kuriuo prie Lenkijos vyskupų konferencijos sekretoriato įsteigtas vienetas laisvosios darbininkų sąjungos Lenkijoje švietimui apie socialinį K. Bendrijos mokslą.

★ **MADRIDO KONFERENCIJOJE** darbuojasi tarp JAV ir Anglijos atstovų Keston žinių agentūros žmonės. Agentūros vadovas, anglikonų kun. Michael Bourdeaux, buvo pakviestas Anglijos valdžios padėti nustatyti tos valstybės atstovų laikysenos planą konferencijos metu. Keston agentūra konferencijos metu yra paskleidusi knygą "May One Believe — in Russia?" angliškai kalbančiųjų atstovų tarpe. Tai tikinčiųjų teisių pažeidinėjimų Sovietų Sąjungoj dokumentacija, specialiai paruošta Madrido konferencijai.

★ **KAI VAKARŲ PASAULIO** delegatai Madrido konferencijos metu pakeitė savo strategiją ir nusistatė laikytis konkrečių žmogaus teisių pažeidinėjimo atvejų iškėlimo plano, Keston agentūra tuojau paruošė eilę studijų apie paskirus asmenis, nukentėjusius ir persekiojamus Sov. Sąjungoje. Tomis studijomis apsčiai pasinaudojo JAV ir Anglijos delegacijos. Anglijos delegacijos vadovas John Wilberforce, redamasis ta medžiaga, konferencijoje nurodė, kad Sovietų Sąjungos Religinių Reikalų Taryba neleidžianti eilei tikinčiųjų bendruomenių oficialiai užsiregistruoti (pvz. baptistams) ir paskui juos suima (49 baptistai suimti 1980 m.). Jis atkreipė dėmesį į 1960 m. pastatytąją Klaipėdoje šventovę, kuriai iki šios dienos neleidžiama veikti, nors 150,000 tikinčiųjų yra pasiuntę laišką prašydami ją atidaryti.

★ **JAV DELEGACIJOS** vadovo pavaduotojas R. Spencer Oliver Madrido konferencijoje išvardino eilę persekiojamųjų dėl žmogaus teisių ir religinių įsitikinimų. Iš lietuvių paminėjo: Vytautą Skuodį, Petrą Pliumpą ir Vladą Lapienį. Ta proga jis išreiškė nepasitenkinimą, kad sovietinė valdžia kišasi į religinų bendruomenų vidaus reikalus, į jų vadovų parinkimą, draudžia religinį vaikų auklėjimą bei religinę spaudą. Kaip pavyzdžius jis nurodė K. Bendrijos persekiojimą Lietuvoje ir Gudijoje, ypač Ukrainoje, kur K. Bendrija esanti uždrausta.

★ **BRITANIJOS ATSTOVAS** Madrido konferencijoje Wilberforce nuliūdęs Keston žinių agentūrai pareiškė, jog iki šiol iš Sov. Sąjungos neišgautas nė menkiausias pažadas, kad ji pasitaisysianti žmogaus teisių atžvilgiu. Iki šiol konferencijoje įteikta 80 pasiūlymų, kurių keli specialiai žmogaus teisių reikalu. Britanija yra įteikusi pasiūlymą, nurodydama Helsinkio grupių veiklos svarbą ir religinės laisvės būtinumą. Vatikanas įteikė du pasiūlymus religijos klausimu: vienas reikalauja teisinio religinių grupių pripažinimo, o kitas — ryšių palaikymo tarp religinių vadovų įvairiuose kraštuose ir galimybės religinėms grupėms naudotis spauda, radiju ir televizija.

★ **KOMUNITINĖN KINIJON** kardinolas Koenig nuvyko norėdamas patirti ten esančią religinę padėtį ir komunistinės valdžios nuomonę apie religiją. Taip praneša Keston žinių agentūra. Katalikų Bendrija ten esanti komunistinės valdžios pertvarkyta į Patrijotinę Kinijos Katalikų Bendriją, vadovaujamą Pekingo vyskupo, kuris buvo konsekruotas 1979 m. be popiežiaus sutikimo. Pagal K. Bendrijos teisę jis todėl yra schizmatikas (atskalūnas), kaip ir visis kiti Patrijotinės K. Bendrijos vyskupai. Kard. Koenig patyrė, kad žinios apie II Vatikano santarybą Kinijos katalikus pasiekė visai neseniai. Jam nepavyko susitikti nė su vienu atstovu pogrindžio K. Bendrijos, likusios ištikima popiežiui ir nieko bendro neturinčios su Patrijotine K. Bendrija.

★ **KARDINOLAS KOENIG,** lankydamasis Kinijoje, iškėlė pogrindžio K. Bendrijos klausimą pokalbyje su Religinių Reikalų Įstaigos vedėju Ksiao Ksianfa. Šis pareiškė, žinąs apie tokią Bendriją ir kad eilė jos vyskupų esanti kalėjime, įskaitant ir Šanchajaus vyskupą, tačiau įrodinėjo, kad visa tai įvykę ne dėl religinių, o dėl politinių priežasčių. Didelę dalį kaltės ta proga jis suvertė "keturių gaujai", o dabar nuo 1976 m. stengiamasi religinių bendruomenių veiklą atstatyti ir grąžinti joms anksčiau valdžios nusavintus pastatus. Kinija siekianti visiško savarankiškumo ir nepriklausomybės visose religijos srityse, todėl ir Kinijos katalikų ryšys su Roma draudžiamas. Kardinolo aiškinimas, kad Patrijontinė K. Bendrija Vatikano akimis esanti schizmatinė, buvo atremtas užtikrinimu iš komunistinės valdžios pusės, kad ji liksianti ištikima visoms katalikų tradicijoms bei tikėjimui ir veiksianti pagal visus Pasaulinės K. Bendrijos papročius. Anot komunistų, negali būti jokių skirtumų tarp Patrijotinės Katalikų Bendrijos ir Romos Katalikų Bendrijos. Visdėlto kardinolo pasiūlymas Patrijotinei K. Bendrijai užmegzti ryšius su Vatikanu buvo Religinių Reikalų Įstaigos vedėjo atmestas. Jis tuo tarpu nematąs reikalo tokiam ryšiui.

KUN. J. STS.

Optometristas
Dr. R. J. Lapienis
SHERWAY GARDENS MALL
25 THE WEST MALL
Toronto, Ontario
Tel. 651-5050
Talkininkas (Associate)
J. S. POLLOCK, O.D.

Baltiečiai karo veteranai (Baltic Veteran's Corps) 1981 m. sausio 24 d. Toronte paminėjo tarpusavio bendradarbiavimo 15-kos metų sukaktį. Nuotraukoje — estų, latvių ir lietuvių karinių organizacijų vėliavos su palydovais ir svečiais. Iš kairės: E. OZOLS, Latvijos konsulas dr. E. UPENIEKS, B. LELMAN, Estijos konsulas I. HEINSOO, Vl. Pūtvio šaulių kuopos pirm. ST. JOKŪBAITIS

Nuotr. S. Preem

Jaunimo demonstracijos ir estų pareiškimas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kusių tautinių santykių Estijoje. Kitos problemos daugiau ar mažiau viešai svarstomos, bet susidaro įspūdis, kad tautinių santykių sankirčiai įsivaizduojami tik kaip chuliganizmo reiškiniai. Todėl savo laiške norime visų pirma iškelti tautinį visuomeninių sankirčių požiūrį.

Tautinio pobūdžio sankirčiai ypač aštrūs dėlto, kad jų priežasčių iki šiol nesvarstėme su reikiamu atvirumu, kaip matyti ir iš šio laiško pradžioje paminėto Etos pranešimo.

Mūsų nuomone tautybių sankirčius ir įtampą Estijoje sukelia tautinės tapatybės nesaugumas, o kaikuriais atvejais net baimė, kurią išgyvena abi didžiausios tautinės grupės Estijoje, tai yra estai ir rusai. Baimė iššaukia neprotingus, dažnai užpuolikiškus poelgius. Nesaugumas ir baimė kyla iš daugelio objektyvių ir subjektyvių priežasčių, kurių negalima nagrinėti atsajai. Tai visuma, nes objektyvūs ūkio, gyventojų sudėties ir kultūros reiškiniai neišvengiamai matomi ir aiškinami per tautiškumo prizmę. Štai kas iššaukia estų nesaugumo jausmą dėl jų ateities:

— staigus estų gyventojų santykio sumažėjimas, ypač Taline, kur estai tapo tautine mažuma;

— estų kalbos vartojimo susiaurėjimas viešajame ir kasdieniniame gyvenime, mokslo srityje ir kitur. Tokie būdingi pavyzdžiai: privalomas disertacijų rašymas apie estų kalbą ir literatūrą rusiškai; vien tik rusų kalbos vartojimas iškilmingame Estijos TSR keturiasdešimtmečio minėjime;

— didėjanti stoka periodinių leidinių ir knygų estų kalba, ypač kraštotyros temomis, tautinės kultūros tyrimų varžymai;

— visasąjunginės ministerių tarybos nesaikingai spartinamas pramonės plėtimas, nepaisant kokia žala daroma ekologinei pusiausvyrai;

— vienašališkas dvikalbiškumo piršimas estams, kai to paties nereikalaujama iš kitataučių. Ši aplinkybė tik labiau įtikina estus, kad jų gimtoji kalba laikoma antraeile kalba. Yra žurnalas "Russkij jazyk v estonskoj škole", bet nėra panašaus žurnalo estų kalbos mokymui vietinėse rusų mokyklose;

— į vyriausybės vietas vadovauti tautiniams, visuomeniniams bei ūkiniams reikalams skiriami asmenys be tinkamo estų kultūros pažinimo ir ja visiškai nesidomintys.

Nutarimai, kurie užgauna estų tautinius jausmus, paprastai pateisinami kaip ūkinė būtinybė. Visdėlto mums atrodo, kad regimas estų kartėlis gali tik neigiamai paveikti ūkio našumą ir darbo kokybę.

Galime įsivaizduoti, kad rusai, ukrainiečiai ir gudai drauge su kitomis Estijoje gyvenančių kitataučių grupėms patiria sunkumų dėl savo tautinės tapatybės. Tai kyla iš įvairių tautinių, geografinių bei visuomeninių sąryšių. Iki šiol visiškai nemėginta išnagrinėti esamų psichologinių skirtumų tarp estų ir kitų tautybių. Dažnai pervertinama pasiektoji lygybė. Tautiniai konfliktai paprastai kyla dėlto, kad žmonės nesupranta kitų elgesio ir klaidingai jį išsiaiškina. Nepaprastai svarbu geriau ištirti ateivių visuomenines, dorovines ir kultūrines problemas Estijoje ir nustatyti šių problemų sąveiką su panašiais estų sunkumais. Tokiu pačiu būdu turėtume ištirti, apsvarstyti ir aprašyti kitas tautybes erzinančio estų elgesio ir nusistatymų rūšis. Aiškus nepasitikėjimas tarp abiejų svarbiausių tautinių grupių, kurių santykiuose tarpsta prietarai, klaidingi stereotipai ir gandai. Tai dar kartą pabrėžia būtinybę, kad reikia objektyviai informuoti, kokia padėtis. Nesirūpinimas tiesa gali sukelti dar didesnių pavojų.

Estų tautiniai jausmai kaikuriais požiūriais lengvai pažeidžiami, jų nepaisymas gali turėti sunkių padarinių. Perdidelį estų jautrumą, ypač jų kalbos atžvilgiu, galima išaiškinti tuo, kad vokiečiai, kurie čia sudarė augštuomenę, per šimtmečius niekino estų kalbą. Praėjusiame šimtmetyje vokiečiai mėgino įtikinti estus, kad bergždžia, nenaudinga, net žalinga kurti kultūrą estų kalbos pagrindu. Panašiai elgėsi ir caro valdžia. Nepaisydami vokiečių dvarininkų ir caro valdžios spaudimo bei įžeidinėjimų, estai išvystė kultūrą, pagrįstą savo gimtąja kalba. Todėl estų kalba estams turi simbolinę reikšmę, primenančią sunkias praeities kovas už savo žmogiškąjį orumą. Tik tas, kas kalba estiškai ar bent parodo deramą pagarbą estų kalbai, gali užmegzti glaudesnius santykius su estais. Asmuo, kuris metų metus praleido Estijoje ir nerodo pagarbos estų kalbai bei kultūrai, sąmoningai ar nesąmoningai įžeidžia estų garbės jausmą. Laikysena estų kalbos atžvilgiu iš esmės lemia estų ir kitų Estijos tautinių grupių raidą.

Tai, kas čia pasakyta, nėra išsamus išaiškinimas to, kas prisidėjo prie tautinių grupių įtemptų santykių Estijos respublikoje. Mes tik norime iškelti kaikurias esmines problemas, visų pirma reikalą spręsti tautybių klausimus. Tai reikia nuoširdžiai ir nuodugniai ištirti, apsvarstyti visose plotmėse, pradedant tiksliais moksliniais tyrimais, įtraukiant į platų svarstymą spaudą, radiją, televiziją, mokyklas, darbovietes.

Kad nepasikartotų Talino įvykiai ir sumažėtų įtampa tarp tautybių, reikia kaip nors išsklaidyti estų abejones dėl jų dabarties ir ateities saugumo; užtikrinti, kad vietiniai Estijos žmonės visuomet turės lemiamą žodį šalies ir tautos likimo sprendime. Estijos ateities klausimą spręsti turi ne tik visasąjunginė ministerių taryba ar kitos centrinės įstaigos bei žinybos. Pradedant visus reikšmingus visuomenės ir ūkio darbus, kaip didžiosios pramonės steigimą ar plėtimą, pirmiausia turi būti viešai apsvarstyti visi galimi jų visuomeniniai, psichologiniai ir ekologiniai padariniai.

Nuo revolucijos dienų estų kalba turi konstitucines garantijas ir vartojama kaip oficiali kalba Estijoje visose pilietinio gyvenimo srityse. Kiekvienas estas Estijos TSR teritorijoje turi savaime suprantamą teisę gauti vidurinį ir augštąjį išsilavinimą estų kalba, vartoti estų kalbą žodžiu ir raštu viešajame gyvenime. Manome, kad Estijos TSR augščiausioji taryba, patvirtindama šį principą, gerokai prisidėtų prie dabartinės nesveikos padėties sunormalinimo.

Tautybių konfliktai gali lengvai vesti į nepasitikėjimą ir neapykantos plitimą, sukliudyti taikingą visuomenės raidą. Tokia raida įmanoma tik tada, kai visos tautinės grupės krašte bendradarbiaus. Mes trokštame, kad Estija būtų ir pasiliktų šalis, kurioje nė vienas žmogus nekentėtų įžeidimų ar skriaudos dėl savo gimtosios kalbos ar tautinės kilmės, kur vyrautų susipratimas ir nebūtų neapykantos tarp tautinių grupių, kur viešpatautų vienybė įvairybėje, kur niekas nesijaustų, kad jo tautinė garbė įžeista ar tautinė kultūra pavojuje.

Priit Aimla, Kaur Alttoa, Madis Aruja, Lehte Hainsalu, Mati Hint, Fred Jussi, Aira Kaal, Maie Kalda, Tonu Kaljuste, Toomas Kall, Jaan Kaplinski, Peet Kask, Heino Kiik, Jaan Kloseiko, Kersti Kreisman, Alar Laats, Aare Laht, Andres Langemets, Marju Lauristin, Peeter Lorents, Vello Lougas, Ender Nirk, Lembit Peterson, Arno Pukk, Rein Pollumaa, Paul-Eerik Rummo, Rein Ruutsoo, Tonis Ratsep, Ita Saks, Aavo Sirk, Mati Sirkel, Jaan Tamm, Rein Tamsalu, Andres Tarand, Lehte Tavel, Peeter Tulviste, Mati Unt, Arvo Valton, Juhan Viiding, Aarne Ukskula

Talinas-Tartu, 1980 m. spalio 28 d.

Padėka

Mūsų mylimam vyrui, broliui, tėveliui, uošviui, seneliui ir proseneliui

A†A
Lietuvos kariuomenės kūrėjui-savanoriui
STASIUI ČEPUI
1980 m. gruodžio 11 dieną mirus,

nuoširdžią padėką reiškiame kun. A. Stalioraičiui už maldas koplyčioje, kūrėjui-savanoriui S. Baneliui už atsisveikinimo žodį, kun. klebonui J. Staškui už lankymą ligoninėje, suteikimą paskutinio dvasinio patarnavimo ir atnašavimą šv. Mišių. Dėkojame visiems, atsilankiusiems koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą. Reiškiame padėką užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautą raštu ar per spaudą, aukojusiems labdaros organizacijoms.

Liūdesyje likę —
žmona, sesuo ir dukros su šeimomis

MYLIMAM BROLIUI
A†A
VYTATUI JUDZENTAVIČIUI
mirus,
jo seserį VANDĄ GARNELIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

P. Z. Augaičiai	*J. M. Rimkai*
R. Augustinavičienė	*G. E. Rugieniai*
A. Augustinavičius	*M. Stankaitienė*
S. V. Jakubickai	*D. O. Šiurnos*
J. K. Jauneikiai	*L. J. Vitai*
V. M. Miceikos	*B. V. Vytai*
B. M. Povilaičiai	*M. Žilvitienė*
K. A. Ratavičiai	*D. J. Žiogai*

A†A
DOMININKUI KRAKAUSKUI
Suvalkų trikampyje
mirus,
sūnų ANTANĄ nuoširdžiai užjaučiame —

V. I. Pečiuliai	*J. N. Kaleinikai*
B. Grigutytė	*J. Pečiulienė*
L. Reginskas	*A. A. Stunguriai*
K. A. Pajaujai	*A. S. Zimnickai*
P. A. Kružikai	*J. O. Ažubaliai*
J. I. Žiurinskai	*S. B. Prakapai*

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meninį darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

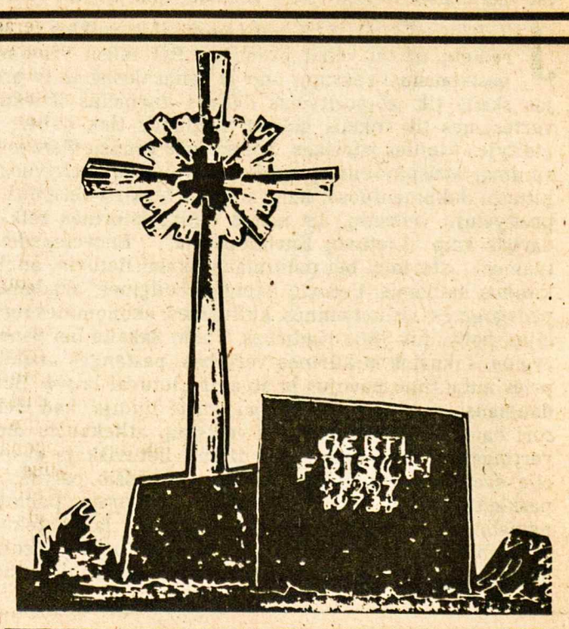

YONGE MEMORIALS LTD.
2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mohawk
Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbiamosios mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Šaldytuvai
- ★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Apaštalinis Vilniaus arkivyskupijos valdytojas vyskupas JULIJONAS STEPONAVIČIUS, atnašaujantis koncelebracines Mišias Aušros Vartų koplyčioje 1980 m. rugsėjo 11 d. savo vyskupavimo 25-rių metų sukakties proga. Tai iškilmei jis atvyko Vilniun iš Žagarės, kur yra sovietinės valdžios ištremtas. Iškilmėje dalyvavo 50 kunigų ir daug pasauliečių. Pamokslą sukaktuvininkas pasakė lietuvių ir lenkų kalbomis. Šalia vyskupo sėdi laikinis arkivyskupijos valdytojas kun. ALGIRDAS GUTAUSKAS

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Mintimis lankau Lietuvos žemę

Popiežiaus Jono-Pauliaus II laiškas vyskupui Steponavičiui

P. JATULIS

Mus pasiekė popiežiaus Jono-Pauliaus II laiško, skirto vyskupui Julijonui Steponavičiui, nuorašas. Laiškas rašytas 1980 m. rugpjūčio 20 d. Ilgas, keturių puslapių dokumentas yra skirtas paminėti Vilniaus apaštalinio administratoriaus vyskupo Julijono Steponavičiaus vyskupystės 25-kerių metų sukakčiai.

Iškeldamas Lietuvos sostinės vyskupo nuopelnus ir išsakydamas jam savo linkėjimus, Šv. Tėvas laiške išreiškia tėvišką rūpestį ir meilę Lietuvai bei visai lietuvių tautai.

Vyskupas Julijonas Steponavičius dabar gyvena Žagarėje, Joniškio rajone. Lietuvos administracinė valdžia, nepateikdama jokio kaltinimo, Vilniaus arkivyskupijos apaštalinį administratorių ištrėmė iš sostinės prieš 20 metų, t. y. 1961 m. sausio 24 d. Vyskupystės 25-kerių metų sukaktį vysk. Julijonas Steponavičius minėjo 1980 m. rugsėjo 11 d.

Laiško pradžioje popiežius Jonas-Paulius II išreiškia savo džiaugsmą dėl šios vyskupystės sukakties. "Šia proga prisimindamas Tave, Garbingasis Broli, — rašo Šv. Tėvas, — mintimis lankau tolimąją Lietuvos žemę ir man taip brangius lietuvių tautos žmones, iš kurių Tu esi kilęs ir tarp kurių gyveni; žmones, kurie yra taip prisirišę prie krikščioniškojo tikėjimo ir prie šio Apaštališkojo Sosto. Jaučiuosi tarytum būčiau Jūsų tarpe ir drauge su Jumis švęsčiau šią reikšmingą sukaktį."

Toliau Jonas-Paulius II išreiškia savo nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus, iškeldamas didelius sukaktuvininko nuopelnus, jo nepalaužiamą tikėjimą, ganytojišką uolumą ir išmintį, su pasiaukojimu tarnaujant sielų išganymui. "Vykdydamas šią misiją, — rašo popiežius, — Tu paaukojai beveik visą savo gyvenimą. Tapai vertu pasekėju tų, kurie didesnei Dievo garbei ir Bažnyčios gerovei drąsiai skelbė ir nuostabiais darbais liudijo mūsų Viešpatį Jėzų Kristų".

Savo laiške Jonas-Paulius II trumpai apžvelgia visą Vilniaus vyskupo Julijono Steponavičiaus gyvenimą. Baigęs pradžios mokyklą gimtajame Miciūnų kaime, jis mokėsi Vilniaus lietuvių Vytauto Didžiojo gimnazijoje ir vėliau to paties miesto universitete sudijavo filosofijos bei teologijos mokslus. 1936 m. įšventintas kunigu, dirbo Gardine kaip kapelionas ir tikybos mokytojas. Vėliau klebonavo Palūšėje, Daugėliškyje ir Adutiškyje, kur ėjo ir Švenčionių dekano pareigas. 1955 m. Panevėžio vyskupui Kazimierui Paltarokui prašant, popiežius Pijus XII kunigą Julijoną Steponavičių paskyrė vyskupu pagalbininku. Vyskupui Paltarokui mirus, vyskupas Steponavičius buvo paskirtas Panevėžio vyskupijos ir vėliau Lietuvos teritorijoje esančios Vilniaus arkivyskupijos apaštališkuoju administratorium.

Apžvelgęs vyskupo Steponavičiaus nueitą gyvenimo kelią, popiežius Jonas-Paulius II, cituodamas Plinijaus II žodžius, sako: "Skaičiuojant metus, atrodo, trumpas laiko tarpas, bet žvelgiant į įvykius, atrodo ištisas amžius". Žiūrėdamas į praeitį, Šv. Tėvas ragina vyskupą Steponavičių iš visos širdies dėkoti Dievui už visas Jo suteiktas malones bei dovanas, už dieviškosios Apvaizdos globą bei pagalbą, kurios dėka, nepaisant visų kliūčių, sunkumų ir slegiančios kryžiaus naštos, tremtinys vyskupas galėjo išlikti ištikimas savo misijai kaip tikras Kristaus mokinys ir gerasis ganytojas. "Kas Viešpačiu tiki, tas kaip kalnas Siono, kurio nieks nepajudins ir kuris stovi per amžius" — drąsina popiežius vyskupą Steponavičių psalmės žodžiais.

Jonas-Paulius II linki, kad "Gailestingoji Motina", kuria lietuvių tauta taip nuoširdžiai garbina, savo nuolatine pagalba lydėtų vyskupo žingsnius, kad Kristus, kuris įsikūnydamas visuomet pasiliko su mumis Šventosios Dvasios dovanomis nuolat stiprintų ir gaivintų.

Baigdamas savo laišką Vilniaus apaštaliniam administratoriui vyskupui Steponavičiui, popiežius Jonas-Paulius II sveikina visus Lietuvos tikinčiuosius, skatindamas, kad jie vienybėje su savo vyskupais gyventų, būtų nepalaužiami tikėjimu, stiprūs viltimi ir vieningi meile. Popiežius užtikrina, kad Lietuvos tikinčiaisiais jis nuolat rūpinasi, juos iš visos širdies mylėdamas ir atjausdamas. "Težino Lietuvos tikintieji, — rašo Jonas-Paulius II, — kad Romos popiežius, švento Petro įpėdinis ir Kristaus vietininkas žemėje, visuomet pasiliks su jais. Juk reikia, kad vyriausias Ganytojas labiausiai rūpintųsi tais savo vaikais, kuriem tenka gyventi sunkiausiose sąlygose".

Popiežius laišką pabaigoje suteikia vyskupui Julijonui Steponavičiui galią atitinkama proga jo vardu palaiminti Lietuvos tikinčiuosius. Ypatinga apaštališką palaiminimą Šv. Tėvas teikia Lietuvos vyskupam, kunigam, vyram bei moterim, dirbantiem Viešpaties tarnyboje ir visiem "tos mylimiausios žemės žmonėm".

Dr. S. PLIAMM (Kalbanti lietuviškai)

KABINETAS — 5987 Bathurst Street, Willowdale, Ont.

Priima pacientus susitarus telefonu 224-1044

Žmogaus sukurta aplinka - jo nelaimė

Lietuvio kanadiečio įspūdžiai iš studijų ir kelionių po V. Vokietiją

ANDRIUS VALEVIČIUS

1979 m. rugsėjo mėnesį atvažiavau į Vokietiją ir apsigyvenau Muensterio mieste, kur buvau jėzuitų ordino pasiųstas atlikti dvejų metų naujokyno.

Muensteris yra vienas gražiausių Vokietijos miestų. Karo metu smarkiai subombarduotas, bet vėliau miesto centras atstatytas toks, koks buvo. Miestas išlaikė savo seną gotišką stilių. Sunkiosios pramonės čia nėra, tad miestas turi labai švarią ir tvarkingą išvaizdą. Jis yra daugiau administracinis ir akademinis miestas, Westfalijos sostinė, turinti trečią didumu V. Vokietijos universitetą, kuriame studentų yra per 40.000.

Įdomybės

Muensteryje netrūksta įvairumo. Vienas įdomiausių miesto pastatų yra romantiško stiliaus katedra, statyta 12 š. Taip pat yra senieji vyskupo rūmai, milžiniška pilis, statyta XVIII š., kurioje įkurdinta un-to administracija.

Muensteris yra labai žalias miestas, medžiais apaugęs, turintis gražų botanikos ir zoologijos sodą, upelį, kuris vingiuoja per miesto centrą, ir vieną mažą ežerėlį, apie kurį telkiasi miesto ir žmonių pasilinksminimai.

Muensteris taip pat yra pagarsėjęs kaip Vokietijos dviračių miestas. Dviratis ten yra daugiau vartojamas, negu automobilis, kaip keliavimo priemonė ne tik jaunimo, bet ir senų žmonių. Dviratininkams mieste, greta visų pagrindinių gatvių, yra iškloti raudonų plytelių takeliai, turį ir savas judėjimo lemputes. Apskritai, miesto gyvenimas labai patogus ir malonus. Tokio praktiškumo ir organizacijos galėtų kitos tautos pasimokyti.

Nėra nepaliestos gamtos

Bet iš kitos pusės, išskyrus miesto gyvenimą, gamtos mėgėjui kanadiečiui Vokietijoje stinga nesuterštos, neapgyventos, natūralios gamtos. Žinoma, galima sakyti, kad Vokietijoj yra ir nemažai gamtos. Pvz. yra miškų, bet jau nebe tokių, kokius mes, kanadiečiai, pažįstame. Pirmą kartą teko man susitikti su šiaurės Vokietijos miškais uogaujant. Pastatęs automobilį šalia greitkelio, žengiu į mišką. Medžiai sveikina mane, išrikiuoti griežtomis eilėmis, tarsi kareiviai. Buvau tikras, kad čia nepaklysiu, nes, stovėdamas tarp medžių eilių, galėjau skersai mišką matyti net iki pat antrojo greitkelio kitoje miško pusėje.

Natūralių miškų, turinčių įvairiausių rūšių visokio didumo medžių, kur vieni palinkę, kiti ant žemės guli, vieni kreivai augę, kiti žaibo perskelti ar sniego svorio nulenkti, — Vokietijoje neberasi. Jie visi yra buvę bent vieną kartą kirvio paliesti, paskui sąžiningai atsodinti.

Žmonių spūstis

Prieš dvejus metus teko man keliauti traukiniu nuo Romos iki Flensburgo (pats šiauriausias V. Vokietijos miestas, ant sienos tarp Vokietijos ir Danijos). Vokietijos pervažiavimas nuo pietų iki šiaurės užtruko maždaug 16 valandų, kurių metu aš vis dairiausi pro traukinio langus. Daug gražių vaizdų mačiau, ypač pietuose pagal Reino upę. Daug žalumynų, pievų, pušų, uogynų, kalnelių, senomis pilimis vainikuotų. O šiaurėje prasideda lygumos, žali laukai. Bendras vaizdas labai panašus į pietų Ontario kraštą.

Bet vienas vaizdas man labai krito į akis — tai krašto perpildymas žmonėmis. Juo gražesnė krašto dalis, juo daugiau žmonių, juo daugiau viešbučių, restoranų ir automobilių. Pačios gražiausios vietos Alpėse nėra taip tankiai apgyventos, kaip supramoninta šiaurė. Dėlto atostogų metu jos privilioja milijonus žmonių. Slidininkams dažnai tenka stovėti dvi ar tris valandas, laukiant vietos keltuve į kalno viršūnę. Traukiniu keliaujantys žmonės beveik niekad nemato grynos gamtos — nuolatos atsiranda ūkeliai po ūkelių, miesteliai po miestelių, laukai, keliais išraižyti.

1980 m. sausio ir vasario mėnesiais teko man pagyventi garsioje Europos pramonės Rūro srityje. Apsistojau Dinslakene, nedideliame anglių kasyklų miestelyje prie Reino upės. Sritis nėra didelė — apie 100 km ilgumo, 50 km platumo. Ten gyvena šeši milijonai žmonių. Tai tarsi vienas didelis miestas be jokio ypatingo centro, pilnas fabrikų ir anglių kasyklų. Vien Duisburge Thyssen geležies fabrikas, turintis 50.000 darbininkų, yra penkis kartus didesnis už Hamiltono "Stelco" geležies fabriką. Man dažnai gaila pasidarydavo, galvojant apie visus šio pragaro gyventojus, kurie gal nė karto gyvenime nėra kvėpavę gaiviu oru.

Žmogus ir technika

Gyvendamas tokiame pramonės rajone, dažnai pagalvodavau: koks pilnas ironijų yra mūsų modernusis pasaulis! Iš vienos pusės pramonė ir technika tikrai palengvino gyvenimą daugeriopa prasme. Automobiliai ir lėktuvai palengvino ir sutrumpino keliavimą, mašinos fabrikuose palengvino ar net visai panaikino sunkų fizinį darbą, tuo būdu sutrumpindamos darbo savaitę ir duodamos darbininkams daugiau laisvo laiko ir poilsio. Visa eilė elektrinių išradimų sumažino moters darbą namuose.

Bet iš kitos pusės, kodėl žmonės dėl to nepasidarė laimingesni? Kodėl šiuose pramonės kraštuose vis plečiasi alkoholio ir narkotikų vartojimas? Kodėl gausėja savižudybės? Kodėl naujai atsiradęs laisvalaikis neveda žmogaus į kūrybą, kultūrinį vystymąsi, bet greičiau jį stumia į bendrą nepasitenkinimą savimi ir kitais, į depresiją ir nusikaltimus? Kodėl žmonės, šiandien gyveną taip arti vienas kito milžiniškuose apartamentų namuose, nelinksta į taiką, į pagalbą savam kaimynui, bet priešingai — jo vengia, jo nekenčia, jį visaip diskriminuoja?

Dvokiantis Reinas

Pabuvus porą dienų Dinslakene, užėjo man noras pamatyti Reino upę, kuri teka netoli miesto centro. Nužingsniavęs iki Reino, pamačiau labai įdomų vaizdą. Žemasis Reinas (Niederrhein) gerokai skiriasi nuo Augštojo Reino pietų Vokietijoje, kuris dažniausiai yra vaizduojamas atvirukuose. Ten jis yra siauras, kalnų suspaustas, išsiraitęs. Čia gi radau platų Reiną, tekantį per žemą lygumą. Ant vieno kranto fabrikai, ant kito — nieko. Vanduo labai nešvarus, o krantas apterštas visokiais popieriais ir supuvusių medžių gabalais, viskas aptraukta suodinų dūmų sluogsnių. Prekybinių laivų judėjimas panašus į greitkelį — vienas laivas po kito. Oras dvokte dvokia. Bet įdomiausias dalykas, nežiūrint šio gamtos suteršimo, upės krantu vaikštinėjo minia žmonių. Buvo sekmadienis, ir šeimos su vaikais, su šunimis maloniai leido popietę, 'džiaugdamiesi' savo Reinu. Pagalvojau: nežiūrint kokioj aplinkoj būtų išaugęs, vis tiek žmogus jieško įvairumo savame asfalto pasaulyje; net ir visiška estetikos stoka, tarša ir dvokas jam nekliudo pajusti gamtą, pasivaikščioti, pasidairyti ir pasvajoti.

Vakarų Berlyne

Tokį pat reiškinį patyriau Vakarų Berlyne, kuris mane net labai nustebino. Vakarų Berlyno zonoj tvyuliuoja mažiukas ežerėlis "der Havel". Jis yra maždaug 15 km ilgumo ir plačiausioj vietoj maždaug 2 km platumo, tačiau yra vienintelis didesnis vandens plotas Vakarų Berlyne. Juo plaukioja prekybinių ir sportinių laivų: tai vienintelė Berlyno vasarvietė. Sekmadieniais ir atostogų metu sportinių laivų matyti šimtai. Dauguma jų yra ne maži irkliniai laiveliai, bet tikros jachtos 10 m ilgumo ir tinkamos jūrai.

Sėdėdamas Havelio pakrantėje, stebėjau, kaip šios blizgančios jachtos pro mane plaukė. Burės iškeltos, kapitonas skrybėlę užsimovęs išdidžiai stovi prie vairo. Būčiau galvojęs, kad čia patyręs jūrininkas, jeigu nebūčiau žinojęs, kad jo jachta turbūt niekad nėra nuplaukusi daugiau kaip 500 metrų nuo kranto. Ir vėl galvojau, kaip ir Dinslakene: žmonės trokšta išnaudoti net ir tą mažą gamtos gabaliuką, kurį turi.

Gamta ir laisvė

Baigdamas norėčiau pakartoti: žmogaus sukurta aplinka Vokietijoje yra augšto lygio. Žmonės yra tvarkingi, darbštūs, kultūringi. Ir visdėlto visi šie žmogaus kūriniai ir gaminiai yra man, kanadiečiui, gamtos mylėtojui, antraeiliai. Gyvenant nuolat tarp masės žmonių, niekad neturint progos pasprukti iš triukšmo, judėjimo, susikimšimo, yra sunku jausti savo laisvę.

Kad ir kaip tobulai žmogus sugeba susikurti patogią aplinką, jo kūriniai vis tiek galų gale niekad negali prilygti Dievo kūriniam — Dievo architektūrai, Dievo menui, t. y. gamtai. Tik grynoj gamtoj, neapgyventoj ir nesuterštoj, gali pergyventi pilnutinį laisvės jausmą, tą pilnutinį atsikvėpimą, kuris dažnai veda prie savo būties pajutimo, kad esi Dievo apsuptas. Atsiskyrus ir atsitolinus žmogui nuo minios, dangus ir žemė jungiasi giesmėje, toje neaprėpiamoje jėgoje, kuri visa, kas matoma ir jaučiama, sukūrė ir valdo. O gaila, kad Vokietijoje toks nuo minios pasitraukimas ir grynos gamtos patyrimas šiandien yra sunkiai pasiekiamas.

Žinoma, gražių, neapgyventų kampelių visur esama, bet gamtos didybė, kur būtų tiktai aš ir begalinė plotmė, tiktai aš ir ši nesuprantama stebuklinga kūryba, — yra mums, kanadiečiams, didelė malonė. Ja turėtume didžiuotis, nes nevisur tai yra įmanoma.

A+A

JUOZUI BUTKUI

staigiai mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą velionies žmonai ir posūniui —

Julė ir Povilas Liaukevičiai

Portage La Prairie, Man.

A+A

VYTAUTUI JUDZENTAVIČIUI

mirus,

seserį VANDĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiu —

M. Pranevičius

MAE-LAINE BRIDALS

1150 Lorne Park Rd., Mississauga, Ontario,

yra pasiruošusi jums patarnauti gražiausiais pavasario bei vasaros vestuviniais drabužiais ir nuotakos apranga.

• Kokteilių apranga ir vakariniai drabužiai.
• Mados kiekvienam vestuviniam pobūviui.

Nuo pirmadienio iki trečiadienio 10 v. r. — 5 v. p. p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais 10 v. r. — 8 v. v.
Šeštadieniais 10 v.r. — 5 v.p.p. Vakarais priimama tik susitarus telefonu 274-5301 Ona Stončius.

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus žymenimis apdovanoti Kanados lietuviai: dr. Ona Gustainienė, gavusi medalį "Bene merenti", ir dr. Juozas Sungaila, gavęs kryžių "Pro Ecclesia et Pontifice". Jiedu buvo pagerbti Prisikėlimo parapijos suruoštame pobūvyje. Gėles prisega Loreta Murauskienė

Istorinė diena Amerikos sostinėje

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Kiekvienas raštingas pasaulio gyventojas šiandien nedvejodamas pasakys, kad toji istorinė diena buvo sausio 20, kai pareigoms prisiekė 40-sis JAV prezidentas Ronaldas Reaganas ir, pusvalandžiui praėjus nuo jo priesaikos, po 444 dienų nelaisvės iš Teherano į laisvę pakilo 52 amerikiečiai įkaitai.

Pirmajai šventei — prezidento inauguracijos iškilmėms jau seniai buvo rengiamasi, o kada prašvis antrosios šventės — amerikiečių įkaitų paleidimo dienos rytas, niekas negalėjo išpranašauti. Bet įvyko netikėtas istorinis sutapimas. Juoba ir Dievulis tą dieną sostinę Vašingtoną apdovanojo tikrai palankiu viduržiemio oru.

Prezidento inauguracijos iškilmėms jau buvo seniai rengiamasi. Gal jau prieš porą metų Pensilvanijos gatvė, prie kurios stovi Baltieji Rūmai ir kuri bėga iki Kapitoliaus, buvo iš pagrindų remontuojama, gražinama, nuverčiami seni namai ir jų vietoje statomi nauji, padarytos gražios aikštelės aplink joje stovinčius istorinius paminklus, atnaujinti senieji valdžios pastatai.

Kažin ar inauguracijos diena būtų buvę tiek spalvingumo, jei prezidentas Carteris būtų laimėjęs rinkimus antrajam terminui. Bet štai laimėjo respublikonai ir jų prezidentinis kandidatas R. Reaganas. Todėl nebe reikalo respublikonų partija vėl grįžti į valdžią rengėsi kaip galint iškilmingiau. Kai sausio 18 d. vieną iš kitur atvykusi svečią vežiojom aplink Kapitolių ir Baltuosius Rūmus, visur matėsi sustatytos šimtams, o gal ir tūkstančiams augštųjų svečių susodinti ilgos ir augštos pakopos. Tokių pakopų buvo ir Pensilvanijos gatvėje, kuria turėjo žygiuoti milžiniškas iškilmių paradas. Sakoma, kad viena sėdima vieta mirtingiesiems kainavo iki $150.

Beje, besiruošiant iškilmėms būta ir nelaimių. Prie Linkolno paminklo, bestatant pakopas, nukrito ir užsimušė vienas veteranas darbininkas. Taip pat kažkoks nelabasis pavogė tris Aliaskos šunis, kurių būrys buvo atvežtas paradui paįvairinti. Tačiau tie šunys laiku buvo surasti ir parade galėjo dalyvauti.

Spauda iš anksto skelbė, kad kiekvieną kartą per inauguracijos iškilmes sutrikdavo viešasis miesto susisiekimas. Tai kėlė kiek nerimo, nes su automobilių pasistatymu sostinėje visada susidaro problemos, o šių iškilmių proga Kapitoliaus aplinka policijos visai uždaryta, nes juk iš visos šalies suvažiavo dešimtys tūkstančių žymių svečių. Juk reikalingos specialios vietos šimtams užsienio diplomatų, vyriausybės ir kongreso nariams, gubernatoriams ir eilei įvairių kitų pareigūnų. Bet šiemet įvyko stebuklas — viešasis miesto susisiekimas visiškai puikiai riedėjo. Pats tai įsitikinau.

Įvairūs išvakarių renginiai prasidėjo jau šeštadienio vakarą. Sekmadienio vakarą buvo progos vienam viešbutyje susitikti su lietuviais respublikonų veikėjais, suvažiavusiais į inauguracijos iškilmes, būtent, su lietuvių respublikonų federacijos pirmininku inž. A. Milūnu, VI tautinių šokių rengėjų pirmininku J. Talandžiu bei jo žmona, dr. A. Valiene-Labokiene iš Floridos, p. Grumulaitiene iš Tekso valstijos, Oksu iš Čikagos, vašingtoniečiais dr. J. Geniu, L. Kojeliu ir eile kitų. Visi kartu kėlėm tostus už būsimą naują prezidentą ir naują valdžią.

Pirmadienį valdžios salėse prie Kapitoliaus įvyko tautybių šventė. Į ją, kiek girdėjau, nesusirinko minios įvairių tautybių atstovų, nes bilietai buvo brangoki — $15 asmeniui. Antra, užsisakius juos telefonu, vėliau netaip lengva buvo bilietus susirasti pagrindinėje sostinės geležinkelio stotyje. Toje tautybių šventėje lietuviai buvo atstovaujami Baltimorės "Kalvelio" — tautinių šokių grupės ir liaudies meno puoselėtojos Reginos Petrutienės. Pastaroji čia demonstravo, kaip deginant medyje įvairius raštus galima sukurti meniškus išdirbinius. Vėliau, klausydamasis "Amerikos Balso", išgirdau, kaip apie tautybių šventę į Lietuvą radijo bangomis nuskambėjo specialus reportažas.

Tomis dienomis ir valandomis amerikiečių įkaitų Irane paleidimo klausimas darėsi vis realesnis. Juk ir tuometinis prezidentas Carteris dvi naktis išbuvo beveik nemigęs, laukdamas paskutinės žinios, kada galės pakilti į Wiesbadeną ir ten pasitikti išlaisvintus įkaitus. Tačiau toji valanda dar vis nebuvo tikra.

Štai inauguracijos dienos — sausio 20 ankstyvas rytas. Šiandien valdžios tarnautojams oficiali šventė, bet kaikuriom tarnybom viena pačių sunkiausių dienų. Dar prieš aušrą stoviu Pensilvanijos gatvėje ir laukiu autobuso, kurs nuveš prie Kapitoliaus, nes mes turim specialius leidimus ten įžengti kaip dirbantieji. Penn gatvės viduriu būriai marinų lydi milžiniškus sunkvežimius, kurie veža medžiagą dar naujoms pakopoms statyti, nes į sostinę iš kitur suvažiavo gal dešimtys, o gal ir šimtai tūkstančių svečių. Ką bekalbėti apie viešbučius — ten net snapo negali įkišti. Sakoma, kad sostinės National aerodrome nutūpė net 250 privačių lėktuvų, o kur dar nenutrūkstantis komercinių lėktuvų judėjimas. . .

Sostinės spauda daug rašo apie ponių minkus, nes esą retai kada jų tiek matyti. Skelbiama per televiziją ir radiją, kad požeminiame Metro traukinyje rasti palikti minkai. Televizijos pranešėjas net pasišaipo: esą turbūt jų "Cadillacą" kas nors pavogė, nes ponios su minkais kitaip vargu ar važinėtų viešojo sostinės susisiekimo priemonėmis.

Radijas skelbė pranešimus, kad būsimasis prezidentas Reaganas inauguracijos dieną pradėjo dalyvavimu pamaldose episkopalų šventovėje, kad amerikiečiai įkaitai jau nuvežti į Teherano aerodromą. O čia, alėjoje, tarp Kapitoliaus ir prezidento Vašingtono paminklo jau rikuojasi spalvingos grupės, orkestrai, flotilės inauguraciniam paradui. Tie vaizdai visai prieš akis. Bet į juos nevalia ilgai spoksoti, nes reikia žvelgti ir į toliraščius-teletipus, kurie perduoda visas naujas ir besikeičiančias šios istorinės dienos žinias.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SENSTANTIS KAIMAS

"Valstiečių Laikraščio" sausio 8 d. laidoje savo rašiniu "Laukiame jaunimo" aktualų reikalą palietė S. Greviškis, vilniškės augščiausiosios tarybos prezidiumo darbo su nuolatinėmis komisijomis skyriaus vyr. referentas: "Statistika rodo, kad vidutinis žemdirbio amžius mūsų respublikoje jau priartėjo prie 50 metų. Mat daug kaimo jaunimo pereina dirbti į kitas liaudies ūkio šakas. Nors šis procesas iš esmės dėsningas, tačiau pernelyg sparti jaunimo migracija iš kaimo į miestą verčia nerimauti. Ką daryti, kad kaimas nestokotų įvairių profesijų specialistų ir kvalifikuotų jaunų darbininkų?" Esą šiuo reikalu buvo atlikta specialį analizė Biržų ir Klaipėdos rajonų ūkiuose. Analizės duomenis svarstė vilniškės augščiausiosios tarybos liaudies švietimo, mokslo ir kultūros bei jaunimo reikalų komisijos su valstybinio plano, darbo komiteto, žemės ūkio ministerijos bei žinybų vadovais. Pasitarime konstatuota: "Apie 40% žemės ūkio specialistu Biržų rajone ir apie 60% Klaipėdos rajone išėjo dirbti į įvairias įmones, įstaigas ir organizacijas dėl nepatenkinamų darbo ir buities sąlygų ūkiuose. Abiejuose rajonuose daugiau kaip ketvirtadalis visų žemės ūkio darbų dar atliekama rankomis, apie trečdalį žemės ūkio technikos remonto dirbtuvių neatitinka nūdienos reikalavimų. Daugelyje gyvulininkystės fermų nėra pakaitinių darbuotojų. Abiejuose rajonuose neatlikta daug planuotų gerbūvio darbų, trūksta fermose gerai įrengtų poilsio kambarių, dušų, persirengimo patalpų. Daugelis Biržų rajonų ūkių neturi visuomeninių pirčių, valgyklų. Nepatenkinamas žemdirbių kaimo ambulatorijų, buities tarnybos, ikimokyklinių vaikų įstaigų tinklas. Vaikų lopšelius-darželius šiuo metu turi tik kas trečias Biržų rajono, kas antras Klaipėdos rajono ūkis . . ." Daugiausia ūkiams trūksta traktorininkų, mašinistų, vairuotojų, elektrikų, šaltkalvių, suvirintojų. Mažai abiturientų Biržų ir Klaipėdos rajonuose stoja į žemės ūkio specialistus rengiančius mokyklas. Šiuose rajonuose taipgi nenori dirbti aukštos kvalifikacijos zootechnikai, veterinarijos gydytojai, buhalteriai. Padarytoji išvada įpareigoja rajonų bei ūkių vadovus gerinti darbo, gyvenimo ir mokymosi sąlygas, steigti profesinės kaimo technikos mokyklas, įvesti daugiau merginoms tinkamų specialybių.

INSTITUTO TRISDEŠIMTMETIS

Kauno politechnikos institutas, įsteigtas 1950 m. spalio 31 d., atšventė savo veiklos trisdešimtmetį. Duomenų apie praeitį ir dabartį pateikia instituto rektorius Marijonas Martynaitis. Pagrindą šiam institutui sudarė penkių Kauno universiteto techninių fakultetų sujungimas. Pirmuoju rektorium buvo prof. dr. Kazimieras Baršauskas, žymus fizikas, vadovavęs apie 13 metų iki pat savo mirties. Į Kauno politechnikos instituto kūrėjų eiles M. Martynaitis taipgi įrikiuoja: universiteto prorektorius S. Vabalevičių ir V. Grincevičių, techninių fakultetų dekanus N. Milenskį, A. Novodvorskį, S. Ščesnulevičių, prodekaną J. Matulionį, J. Venskevičių. Instituto įsteigimą paskatino stoka specialistų, kurių reikiamo skaičiaus neįstengdavo paruošti penki techniniai universiteto fakultetai. Šiandien Kauno politechnikos institutas yra tapęs didžiausia Lietuvos inžinierių mokykla. Išradimais yra pripažinti 2.466 institute gimę techniniai sprendimai. Mokslinis darbas vykdomas visose katedrose, "Politechnikos" ir "Vibrotechnikos" skyriuose, keturiose probleminėse laboratorijose. Neužmirštas ir komunistinis studentų auklėjimas. Kauno miesto kompartijos komitetui rekomendavus, 1968 m. visam mokymo laikotarpiui buvo sudaryta komunistinio studentijos auklėjimo programa, vėliau pertvarkoma bei tobulinama pagal kompartijos reikalavimus. Maskvoje rengiamose liaudies ūkio laimėjimų parodose Kauno politechnikos instituto darbuotojai yra gavę 23 aukso, 88 sidabro, 267 bronzos medalius.

BŪGA IR KAPSUKAS

Kompartija Marijampolę yra pavadinusi savo veikėjo V. Kapsuko vardu, o dabar jon įjungė ir kalbininką K. Būgą. Esą Kapsuke prieš porą metų buvo pradėtas statyti naujasis K. Būgos gyvenamųjų namų kvartalas. Tada į pirmo namo kertinį akmenį buvo įmūrytas laiškas būsimosioms kartoms. Jame primenamas sovietinės valdžios paskelbimo šešiasdešimtmetis, nors ir nesėkmingas, bet vykdytas Maskovs garbei. Prie partiečio Kapsuko prijungtą K. Būgos kvartalą jau užbaigė paskutinis devynių augštų namas, priglaudęs paskutiniuosius naujakurius. K. Būgos kvartalas turi 2.000 gyventojų.

LENTA PALECKIUI

Sausio 22 d. Vilniuje buvo atidengta dail. B. Vyšniausko ir architekto J. Stravinsko sukurta memorialinė lenta Justui Paleckiui. Ji pritvirtinta prie vilniškės augščiausiosios tarybos pastato Janonio gatvėje nr. 4. Po J. Paleckio galvos bareljefu matyti įrašas: "Šiame name 1944—1957 m. dirbo pirmasis Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas Justas Paleckis". Šis tekstas pakartotas ir rusų kalba. Lentos atidengime dalyvavo visi kompartijos didžiūnai, o žodį apie J. Paleckį tarė jo pareigas dabar perėmęs A. Barkauskas. Kalbėtojų eilėse taipgi buvo "Gimtojo Krašto" red. V. Reimeris, Vilniaus V. Lenino skaičiavimo mašinų gamyklos elektromontuotoja S. Šnitkova, išrinkta į augščiausiąjį sovietą Maskvoje.

NELEGALUS SIŲSTUVAS

"Komjaunimo Tiesos" sausio 21 d. laidoje įdėtas trumpas pranešimas "Eterio teršėjas nubaustas". Iš jo sužinome, kad Kauno taksių parko vairuotojas V. Morozovas buvo savavališkai įsirengęs radijo siųstuvą, nakties metu vidurinėmis bangomis transliuodavo muziką su savo komentarais. Tą siųstuvą jis buvo pasigaminęs savo jėgomis. Jis buvo susektas ir nutildytas sausio pradžioje: "Eterio chuliganas V. Morozovas nubaustas pinigine bauda, konfiskuota jo radijo aparatūra (siųstuvas, mikrofonas, magnetofonas ir t.t.). Šis atsitikimas dar sykį primena, kad negalima gaminti jokių siunčiamų įrenginių, teršti griežtai paskirstytą dažnumais eterį muzika ir plepalais. Norint naudoti šitokį bet kokio galingumo siunčiantį įrenginį, būtina gauti Valstybinės elektros ryšių inspekcijos leidimą." V. Kst.

Trakuose 1980 m. spalio 25 d. buvo prisiminta Vytauto Didžiojo mirties 550 metų sukaktis. Dalyvavo per 1000 žmonių. Milicininkai budriai sekė žmonių judėjimą iš motorinių valčių. Trūko tik malūnsparnių

1981 metų vasario 28 dieną
Hamiltono Jaunimo Centre –

KAUKIŲ BALIUS

PROGRAMOJE:
kaukių paradas ir geriausioms kaukėms premijų įteikimas, smagūs šokiai, grojant šauniam orkestrui, šilti valgiai, įvairūs gėrimai, loterija ir kitos staigmenos.

Pradžia — 7 val. 30 min.
Įėjimas — $4, studentams — $2

SKAUTAMS REMTI KOMITETAS

HAMILTON, ONT

UŽGAVĖNĖS. KLK Moterų Dr-jos Hamiltono skyrius primena visuomenei, kad paruoš šaunias Užgavėnes: bus vakarienė bei vaišės visiems — blynai ir kiti skanumynai. Taip pat bus muzika, loterija ir įdomi programa. Įėjimas: suaugusiems — $4, vaikams ir studentams — $2. Maloniai kviečiami visi dalyvauti kovo 3 d., 6.30 v.v., Jaunimo Centre.

Valdyba

ATEITININKAI kviečia visus paminėti Tikinčiosios Lietuvos Dieną bei Švento Kazimiero šventę, dalyvaujant vaidinime "Fabijolė". Šis veikalas yra išverstas iš prancūzų kalbos ir scenai pritaikytas kun. B. Pacevičiaus. Vaidins Toronto Prisikėlimo parapijos vaidybos sambūris kovo 1, sekmadienį, tuoj po 10.30 v. r. Mišių Hamiltono Jaunimo Centre Režisuoja J. Jagėla. Vaidinimas bus visiems įdomus, nes parašytas pagal kardinolo J. H. Newmano veikalą, liečiantį pirmųjų krikščionių gyvenimą. A.

London, Ontario

E. R. VILEMBREKTAI tik prieš porą metų atvyko į Londoną, bet jau spėjo aktyviai įsijungti į lietuvišką veiklą: Rudis Vilembrektas buvo ir tebėra labai stropus apylinkės valdybos narys. Be to, jie stambiomis aukomis remia parapiją, lituanistinę mokyklą ir visą kitą lietuvių veiklą. Neseniai jie "Fairmont Shopping Plazoje", 972 Hamilton Rd., atidarė "Pro" Hardware krautuvę su dideliu pasirinkimu įrankių, geležies reikmenų ir t.t. Manau, kad lietuviai šią krautuvę tikrai susiras. Savi pas savus! Nuoširdiems lietuviams naujoje prekyboje linkime užtikrintos sėkmės!

PARAPIJA PADĖKOJO. Parapija, norėdama padėkoti "Pašvaistės" chorui, beveik kas sekmadienį giedančiam per pamaldas, o taip pat — moterų būreliui, stropiai prižiūrinčiam altorius bei liturginius drabužius, komiteto nariams ir kitiems, padedantiems remonto darbuose ar kitomis progomis talkinantiems bei talkinančioms parapijai, — surengė pobūvį — padėkos vakaronę.

Gardžiais valgiais pasivaišinta ir gėrimais atsigaivinta. Pobūviui įpusėjus įvyko ir maloni staigmena — iš Toronto atvyko ir pats klebonas. Nelengva rūpintis dviem parapijom.

Parapijos reikalus rūpestingai tvarko klebonas kun J. Staškus ir parapijos komitetas, sumaniai vadovaujamas V. Gudelio. Nemažai pasišventimo rodo ir choro vadovė muz. R. Vilienė, daug laiko praleidžianti repeticijose. Choras daro gražią pažangą. D. E.

Rochester, N.Y.

KUN. ANTANAS RUBŠYS pravesRočesterio lietuviams religinės minties vakarą. Jis kalbės apie mirties ir prisikėlimo prasmę Evangelijose, pasakos apie praeitos vasaros savo keliones po Senojo Įstatymo įvykių vietas. Kelionių pasakojimus palydės skaidrėmis. Kitą dieną koncelebruos 11 v. Mišias ir pasakys pamokslą. Tas religinės minties vakaras įvyks pirmą gavėnios šeštadienį, kovo 7, žemutinėje lietuvių parapijos salėje 7.30 v.v. Už įėjimą mokėti nereikės. Parapija kviečia visusRočesterio ir jo apylinkių lietuvius ateiti atsigaivinti ir praturtėti religinėmis mintimis. Kr.

Jie aukojo Lietuvos išlaisvinimui

Tautos Fondo atstovybės Hamiltono apylinkėje gautos aukos per 1980 metus

KLB Hamiltono apylinkės valdybos rengtas Vasario 16 minėjimo likutis — $343,50.

$200,00: DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone

$150,00: KLB Hamiltono apylinkės valdyba.

$100,00: Hamiltono Medžiotojų Klubas Giedraitis, J. E. B. Bersėnai, John Baran, A. Patamsis.

$ 60,00: A. F. Povilauskai, J. E. Steibliai.

$ 55,00: Pr. Z. Sakalai, P. St. Kanopos.

$ 50,00: J. A. Asmenavičiai, P. Latauskas, P. G. Breichmanai, S. S. Rakščiai, F. A. Rimkai, Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas, J. Svilas, Hamiltono Lietuvių Kooperatyvas "Talka".

$ 40,00: O. Z. Stasiuliai, A. Obcarskis, Z. A. Pulianauskai.

$ 35,00: J. E. Bajoraičiai, Br. Grajauskas.

$ 30,00: Br. B. Venslovai, M. Juodis, P. Ročys, M. D. Jonikai, Dr. B. Vidugiris, V. Januška.

$ 25,00: K. Gudinskas, M. Repečka, A. Cibas, W. Agurkis, V. Leparskas, SLA 72 kuopos valdyba, Pr. Kažemėkas, Br. Vengris, Al. Juozapavičius, J. Bubnys, J. Domeika.

$ 20,00: P. Brasas, P. Žulys, J. Deksnys, A. Gedrimas, K. Simaitis, P. Lukošius, S. Senkus, Ant. Lukas, B. Stepanavičius, KLK Moterų Draugijos Hamiltono skyrius, J. G. Skaistys, V. Keženaitis, A. Mingėla, J. Romikaitis, A. Garkūnas, P. Pleinys, J. Adomauskas, Pr. Enskaitis.

$ 15,00: St. Pilipavičius, J. Rastauskas, P. Zubas, J. Stonkus, J. Liaugminas, St. Urbonavičius, A. Jankūnas, Al. Erštikaitis, J. Mažulaitis, J. Butkevičius.

$ 12,00: L. Klevas.

$ 10,00: G. Melnykas, P. Seirys, B. Mačys, A. Petkevičius, J. Raguckas, L. Borusas, V. Sakas, A. Krakaitis, St. Kalvaitienė, P. Kareckas, J. Sadauskas, J. Pleinys, A. Šukaitis, K. Deksnys, B. Milašius, V. Morkūnas, V. Geležinis, V. Narkevičius, Al. Grybienė, Sof. Elvikienė, Ig. Varnas, K. Giedraitienė, V. Saulis, A. Muliuolis, B. Pakalniškis, J. Tarvydas, K. Meškauskas, G. Pauktšys, P. Gužas.

$ 5,00: K. Bungarda, V. Miškinis, K. Januškevičius, Z. Kalvaitis, R. Bagdonas, J. Deveikis, L. Paškus, S. Vyšniauskas, Vl. Bagdonas, V. Lukoševičienė, K. Jurgelis, P. Vitienė, M. Kvedarienė, M. C. Choromanskis.

Tautos Fondo atstovybė Hamiltone reiškia padėką visiems hamiltoniečiams ir apylinkių lietuviams už aukas mūsų laisvės kovai, tikėdama, kad ir 1981 metais mes visi būsime vėl duosnūs mūsų tėvynės reikalams. Sąrašas gali būti tris kartus didesnis ir su didesniais skaitmenimis. Nuoširdus ačiū visiems —

Hamiltono apylinkės
Tautos Fondo atstovybė

Sudbury, Ontario

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO "Geležinis vilkas" metinis pobūvis nariams ir svečiams įvyko sausio 24 d. Šv. Kazimiero (lėnkų) parapijos salėje. Dalyvavo apie 100 asmenų. Pobūvį trumpu žodžiu pradėjo klubo pirm. Valys Bružas. Meninę programą atliko vietinės lietuvių meno pajėgos: "Jaunimo garsai" (Danguolė Remeikytė-Rotkienė, Erikas Rotkis ir Gediminas Remeikis), "Keturios sesutės" — Terese Stankutė, Vida Stankutė, Joana Stankutė ir Diana Stankutė .

"Jaunimo garsai" atliko 6 liaudies ir lietuvių kompozitorių kūrinius. Šį meno grupė yra koncertavusi ir kitose lietuvių kolonijose — Montrealy, Toronte ir kitur. "Keturios sesutės" trompete, klarnetu ir dviem saksofonais atliko keletą lietuviškų ir anglų kūrinių, taip pat pagrojo smuikais ir gitaromis. Jos yra koncertavusios daugeliui daugiakultūrei organizacijai priklausančių tautybių.

Po meninės programos klubo valdybos pirm. V. Bružas įteikė žymenis geriausiems 1980 m. meškeriotojams — Justui Stankui ir Stasiui Krivickui. Visi vaišinosi vakariene, kurią paruošė geriausia klubo šeimininkė Jadvyga Labuckenė. Pasistiprinus buvo linksmi šokiai, grojant Lietuvių Bendruomenės šios apylinkės muzikai, ir turtinga loterija. Klubas veikia nuo 1964 m. ir turi Kanados valdžios "čarterį".

IŠRINKTA NAUJA KLB Sudburio apylinkės valdyba: Bataitis Juozas — pirmininkas, Venskus Petras — vicepirmininkas, Venskienė Marija — sekretorė, Šviežikienė Anelė — iždininkė, Martišius Juozas — kultūrinių reikalų vadovas.

NEMAŽAS KIEKIS archyvinės lietuvių medžiagos iš Sudburio ir apylinkių persiųstas į Otavos archyvą. Medžiagos rinkimas dar tęsiamas. Kreiptis — J. Kručas, 1059 Gordon St., Sudbury, Ont. Tel. 566-4158.

KUN. ANTANAS SABAS grįžo iš Acapulco, Meksikoje, gražiai praleidęs atostogas ir pradėjo eiti savo pareigas Crrist the King parapijoje.

JUTELIS POVILAS International Nickel Co. išdirbo 30 metų ir š.m. sausio 25 d. gavo pensiją. Ta proga vietos lietuviai suruošė gražias išleistuves-pobūvį "Elgin Lunch" — D. E. Rotkių restorane. Dalyvavo per 40 asmenų. Organizatoriai: Valys Bružas, Danguolė, Erikas Rotkiai, Jadvyga, Zigmas Labuckai. Naująjį pensininką žodžiu sveikino — V. Bružas, J. Kručas, J. Bataitis, D. Rotkienė, J. Labuckienė ir V. Kriaučeliūnas. Visi dalyviai sugiedojo "Ilgiausių metų".

J. Kručas

KLAIDOS. "TŽ" 1980 m. 40 nr., aprašant LSST Maironio kuopos penkerių metų sukakties paminėjimą padaryta keletas klaidų. 1. Paskaitą skaitė Kanados Šaulių Rinktinės pirm. Juozas Šiaučiulis, taip pat sveikino Maironio kuopą Kanados Šaulių Rinktinės vardu. 2. A. Urbonavičienė sveikino "Neringos" jūrų šaulių kuopos vardu. 3. Augustinas Mylė, LK Mindaugo šaulių kuopos pirmininkas, sveikino kuopos vardu ir Mindaugo šaulių kuopos dovaną — meniškai Juozo Šiaučiulio padarytą šaulių ženklą įteikė Maironio kuopai per jos pirmininką Antaną Juozapavičių. Maironio šaulių kuopos veikloje pasižymėjusioms narėms — Birutei Stankienei, Audrai Albrechtienei garbės pažymėjimus įteikė Kanados Šaulių Rinktinės pirmininkas Juozas Šiaučiulis.

Antanas Juozapavičius,
Maironio šaulių kuopos pirmininkas

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

SOVIETINIŲ KALINIŲ PIETUS Balch Institute Filadelfijoje sausio 12 d. surengė Ukrainiečių Žmogaus Teisių Komitetas, norėdamas jų dalyvius supažindinti su kalinių gyvenimu. Į pietus buvo pakviesti trys buvusieji kaliniai ir tų tautybių atstovai: ukrainietė Nina Strokota, žydas Vladimiras Markmanas ir lietuvis Vladas Šakalys. Pietų davinį sudarė gabalėlis pusšlapės duonos, dubenėlis skystos kopūstų sriubos ir truputis avižinės košės. V. Strokota pripažino, kad pietūs labai panašūs į gaunamus koncentracijos stovyklose, bet visdėlto yra šiek tiek skanesni. Jos pranešimu, 1972 m. sausio 12 d. buvo suimta daug ukrainiečių, tad sausio 12 dabar yra tapusi solidarumo diena. Kalbėdama apie politinius kalinius, ji prisiminė sunkias Balio Gajausko kančias griežto režimo lageryje. V. Markmanas paaiškino, kad kaliniams duodama sriuba vasarą esanti pilna musių, o žiemą — suledėjusi. Jis taipgi kalbėjo apie politinių kalinių vieningumą bendroje jų kovoje su komunizmu. Esą, jei tokios vienybės laikytųsi laisvėje gyvenantys žmonės, komunizmui sunku būtų atsilaikyti. V. Šakalys palygino Vokietijos nacių ir sovietų komunizmo sistemas, kurios esančios visiškai panašios: tas pats velnias, turintis du veidus. Sovietinis komunizmas iš tikrųjų yra carinės Rusijos šovinizmo tęsinys, sudarantis grėsmę visam pasauliui. Pietų dalyvai ant stalo rado 38 politinių kalinių sąrašus, į kuriuos buvo įtraukti lietuviai — Viktoras Petkus, Balys Gajauskas, Vytautas Skuodis, Povilas Pekeliūnas, Antanas Terleckas, Julius Sasnauskas, Petras Pliumpa, Algirdas Statkevičius, Liutauras Kazakevičius ir Povilas Buzas.

KUN. DR. VACLOVAS ŠIRKA, Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno kapelionas, mirė sausio 14 d. Brocktone, Mass., ištiktas širdies smūgio, kurių jau buvo turėjęs keletą. Velionis buvo gimęs 1913 m., kunigu įšventintas 1939 m. birželio 3 d. Kaune. Pokario metais studijas gilino Romoje ir ten gavo teologijos doktoratą. Atvykęs į JAV, ilgai dirbo Albany vyskupijoje. Sveikatai pablogėjus, tapo Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno kapelionu. Palaidotas sausio 19 d. Brocktone.

Peru

KUN. KAZIMIERAS INKRATA, salezietis, praėjusią vasarą mirė Puno mieste. Velionis buvo gimęs 1904 m. gruodžio 14 d., kunigu įšventintas 1940 m. vasario 30 d. Teologinius mokslus buvo baigęs pas saleziečius ir dirbo daugiausia kaip misjonierius P. Amerikoje.

Australija

LIETUVIŲ DIENOS PROGA Adelaidėje įvyko lituanistinio švietimo konferencija, svarsčiusi naujus mokymo būdus savaitgalio mokyklose. Pranešimus padarė: Juta Šliterienė — apie vaizdines priemones vaikų darželiuose, Elena Varnienė — apie darbą savaitgalio mokyklose, Izolda Davis — apie lituanistinius kursus, Viktoras Adomavičius — pradedančiųjų klasės problemas, Lidija Šimkutė-Pocienė — apie pokarinę lietuvių poeziją. Povilas Baltutis konferencijos dalyvius supažindino su juostelėmis, skirtomis lietuvių kalbos mokymui.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS Australijos rajono stovykla sausio 2-10 d.d. buvo surengta P. Australijos Skautų Sąjungos stovyklavietėje netoli Adelaidės. Šia proga buvo surengti ir LSS "Ąžuolo" vadovų bei "Gintaro" vadoviu kursai. Jiems vadovavo svečiai iš JAV — v.s. Romas Fabijonas, s. Vanda Aleknienė, instruktoriaus pareigas ėjęs s. fil. Raimundas Strikas su vietiniais talkininkais. Tai buvo lyg ir atskira būsimų vadovu stovykla, turėjusi atskiras patalpas bei virtuvę. Svarstyboms religiniais klausimais vadovavo s. kun. Pr. Dauknys. Kursantai dabar turės atlikti pusės mėnesio praktiką savo vienetuose, įteikti atliktų uždavinių aprašymą kursų vadovams. Tik tada jiems bus išduoti kursų baigimo pažymėjimai ir atitinkami ženklai. Australijos rajono vadų suvažiavimas įvyko sausio 3 d., susilaukęs apie 20 dalyvių. Pranešimą jiems padarė rajono vadas v.s. Bronius Žalys. Dabar rajone veikia penki mišrūs tuntai, nes atskirus sunku būtų sudaryti dėl palyginti riboto skautų ir skaučių skaičiaus. Melburno "Džiugo" tuntas turi apie 120 narių, Sydnėjaus "Aušros" — 80, Kanberos tuntas — 50, Geelongo — 39. Adelaidės tunto narių skaičius nežinomas dėl vykdomo persitvarkymo. Akademinis Skautų Sąjūdis turi tris skyrius, yra dvi skautininkų ramovės ir skautininkų židinys Sydnėjuje, vadovaujamas tėvūno v.s. A. Mauragio. Suvažiavime taipgi aptarti Australijos rajono skautų fondo reikalai, diskutuotas lietuvių kalbos vartojimas tuntų ir draugovių veikloje.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ RAMOVĖNŲ skyrių atstovų suvažiavimas įvyko Adelaidėje 1980 m. gruodžio 30 d. Jis buvo pradėtas Mišiomis Šv. Kazimiero šventovėje ir tęsiamas Lietuvių Katalikų Centre. Suvažiavimo rengėjų vardu įvadinį žodį tarė Adelaidės skyriaus pirm. V. Vosylius, pakviesdamas susikaupimo minute pagerbti žuvusius karius. Pa-

skaitą apie ramovėnų ateities veiklą skaitė M. Rudzenskas. Išklausius Adelaidės, Sydnėjaus, Kanberos ir Melburno skyrių pranešimus, paaiškėjo, kad jų veikla yra panaši — skiriasi tik savo metodais. Ramovėnus pasveikino PLB valdybos pirm. V. Kamantas, linkėdamas ir toliau tęsti veiklą Lietuvos gerovei. Ramovėnai pasiuntė sveikinimo raštą Adelaidėje tuo metu vykusiai ALB krašto tarybos sesijai, pridėdami patarimą, kad būtų siekiama vieningos kovos už Lietuvos laisvę, tarp veiksnių kilusių nesutarimų pašalinimo.

Britanija

BRITANIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRIJOS centro valdybos suvažiavimas sausio 25 d. Nottinghame buvo pradėtas kun. dr. S. Matulio, MIC, atnašautomis Mišiomis. Lietuvių Židinyje įvykusiame posėdyje dalyvavo: valdybos pirm. P. Popika, vicepirm. K. Vilkonis, vicepirm. moterų reikalams G. Kaminskienė, vicepirm. jaunimo reikalams S. B. Vaitkevičius, sekr. kun. dr. S. Matulis, MIC, ižd. J. Narbutienė, valdybos nariai — K. Bivainis ir J. Dubickas. Sveikinimus atsiuntė suvažiavime negalėję dalyvauti vicepirmininkai: S. Kasparas — užsienio reikalams, J. Sarafinaitė — ryšininkė su Skotijos lietuviais. Ilgiau buvo sustota prie BLK Bendrijos atstovų suvažiavimo, rengiamo kas treji metai. Jį nutarta surengti š.m. birželio 20 d. Nottinghame ir susieti su lietuvių tautos sukilimo prieš sovietus keturiasdešimtmečiu. Čia turimi galvoje 1941 m. vasaros įvykiai vokiečių-sovietų karo pradžioje, kai vėl trumpam laikui buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Suvažiavimui planuojamas didelis koncertas, kurin su savo humoristine programa bus pakviestas aktorius V. Žukauskas iš JAV.

TARPTAUTINĖ DRAUGYSTĖS SĄJUNGA Gloucesterio mieste, jungianti įvairių tautybių žmones, surengė pobūvį ukrainiečių salėje. Jo programoje dalyvavo Gloucesterio ir Stroudo lietuvių tautinių šokių grupė "Baltija", vadovaujama M. Gelvinauskienės. Vakaro dalyviai šiltai sutiko atliktus šokius, kurių didesnę pusę netgi teko pakartoti.

Prancūzija

MARIJONA KLEVINSKAITĖ, vienos prancūzų vienuolijos narė, jau seniai nemačiusi Lietuvos, norėjo aplankyti savo gimines. Leidimu pradėjo rūpintis 1980 m. sausio mėnesį, kol pagaliau lapkričio mėnesį gavo neigiamą atsakymą. Jai buvo patarta važiuoti kaip turistei tiktai į Vilnių penkiom dienom.

Vokietija

NAUJUOSIUS 1981 METUS nemažas lietuvių būrys sutiko Annabergo pilyje pas ev. kun. J. Urdzę. Buvo netgi keletas svečių ir iš Belgijos. Visi ypač džiaugėsi gražiai lietuviškai kalbančiais jaunuoliais. Vėliau paaiškėjo, kad du yra Vasario 16 gmnazijos moksleiviai, o visi kiti — persikėlę į Vokietiją iš sovietų okupuotos Lietuvos. Senųjų metų popietė buvo skirta draugystės temai. Evangelikų pamaldoms pilies koplyčioje po vakarienės vadovavo kun. J. Urdzė, o pats N. Metų sutikimas įvyko pilies salėje, papuoštoje eglių ir pušų šakomis, žvakių šviesoje. Su lietuviška daina "Ant kalno mūrai, joja lietuviai" salėn atžygiavo mernos ir vaikinai, vėliau žaidę ratelius, dainavę kitas dainas. Kun. J. Urdzė dalyvius pavaišino šampanu, linkėdamas jiems laimingų 1981 m. Ant vaišių stalo buvo ir juodos duonos, neseniai atvežtos iš Lietuvos. Sausio 1 d. vėl buvo evangelikų pamaldos lietuvių kalba. Katalikų pamaldoms nebuvo kunigo.

Lenkija

LIETUVIŲ VISUOMENINĖS KULTŪROS DRAUGIJOS centro valdyba rūpinasi Dariaus ir Girėno paminklo sutvarkymu Mislibože. Tuo reikalu 1980 m. gegužės 15 d. valdybos pirm. J. S. Paransevičius, "Aušros" red. E. Petruševičius ir A. Suraučius tarėsi su Gožovo vaivadijos senovės paminklų konservatorium V. Chrostovskiu, kultūros įstaigos direktoriumi E. Korbonu. Paaiškėjo, kad administracinė vaivadijos valdžia yra palanki atnaujinimui ir jį netgi iš dalies sutinka finansuoti savo lėšomis. Iki 1983 m. bus atkurtos žalvarinės paminklo raidės, nuplėštos karo metu, pagamintos sunaikintos koplytstulpio dalys; sutvarkyta paminklo aplinka, įrengta informacinė lenta, aprašanti lakūnų žygį bei jų tragišką žuvimą. Prie pagrindinio kelio bus pastatytos rodyklės, sutvarkytas prie paminklo vedantis siauras keliukas. Mislibožo girininkijos darbuotojai pažadėjo nenukirsti paminklą supančių pušų, kurios dabar yra vienintelės gyvos šios didžiųjų lietuvių tragedijos liudininkės.

ALDONA KAIRIŪKŠTYTĖ-DYMNICKIENĖ, buvusi mokytoja Kauno "Aušros" mergaičių gimnazijoje, mirė Krone 1980 m. lapkričio 4 d. Palaidota šalia savo sesers Janinos, prof. Antano Tumėno žmonos, ir savo motinos Julijos Kairiūkštienės. Iš aštuonių pedagogo Juozo Kairiūkščio vaikų gyva tėra likusi viena dukra Alina Kairiūkštytė-Jacynienė, Vilniuje gyvenanti meno istorikė.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
TALKA
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $15,000,000

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A) 6%
santaupas 12¾%
term. depoz. 1 m. 12½%
term. depozitus 3 m. 12%
reg. pensijų fondo 13%
90 dienų depozitus 14%
IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 14-15%
asmenines paskolas 16%

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS
Simon's travel service
LIETUVA
11 dienų
VILNIUS – birželio 8 – 22,
Kaunas, Trakai, Druskininkai, Anykščiai, Rumšiškės
13 DIENŲ SU GIMINĖM ! ! !
Gegužės 14 — 28
Gegužės 28 — birželio 11
Liepos 9 — 23
Liepos 23 — rugpjūčio 6
Rugpjūčio 13 — 27
Rugsėjo 3 — 17
Sutvarkome iškvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje gimines automobilius.
Smulkesnių informacijų teirautis: tel. (416) 537-3060 arba 532-8772
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas poženinio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas bei "stereo" aparatus.
Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubo 1980 metų valdyba. Pirmoje eilėje: vicepirm. Audrius Stundžia, socialinių reikalų vadovas Ričardas Dresėris; antroje eilėje: narė Nijolė Mockevičiūtė (dabartinė pirmininkė), pirmininkė Rita Rudaitytė; trečioje eilėje: iždininkė Renata Dūdaitė, sekretorė Vaidilaitė. Naujoji valdyba dar neturi nuotraukos

Jaunimo žiburiai

Redaguoja RITA RUDAITYTĖ ir JULIJA ADAMONYTĖ

Vasario šešioliktąją palydint

Nepriklausomybės šventės proga mes, tiek jauni, tiek vyresni lietuviai, žvelgiam į Lietuvos praeitį, kai Vytautas Didysis valdė mūsų kraštą, kai mūsų tėvai buvo pavergti, bet vistiek išlaikė lietuviškumą, ir tauta tapo vėl nepriklausoma.

Po trečio Lietuvos padalinimo mūsų šalis pateko rusų vergijon. Norėdami nutautinti mus, rusai uždraudė lietuvišką spaudą (lotyniškomis raidėmis) ir manė, kad be jos mes greitai nutautėsime. Bet jie apsiriko. Kilo didelė reakcija. Atsirado drąsuolių, kurie ėmė spausdinti lietuviškas knygas Tilžėje ir drąsūs knygnešiai jas atnešdavo Lietuvon. Čia motina, sėdėdama prie ratelio, mokė savo vaikus lietuviškai skaityti. Taip lietuviai išlaikė savo lietuviškumą neturėdami spausdinto žodžio per 40 metų. Pagaliau spausdintas žodis vėl buvo leistas. Drąsūs kovotojai pradėjo žadinti lietuvius, kad reikia išsivaduoti iš vergijos. Ir 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė.

Bet nepriklausomybe neilgai teko džiaugtis, nes kaimynai tykojo vėl mūsų tautą pavergti. Po II D. karo Lietuva tapo pavergta. Nuostabu, kad per tiek daug metų pavergtoje Lietuvoje tautiškumas neužgęsta. Žmonės stengiasi kovoti už nepriklausomybę įvairiais būdais. Vieni žūsta, kaip Romas Kalanta, kitiems tenka Sibiro bausmės, kaip Nijolei Sadūnaitei. Vladas Šakalys, neseniai atvykęs iš Lietuvos, pasakojo, kaip žmonės Lietuvoje kovoja už laisvę.

Po II D. karo daug tautiečių, bėgdami nuo sovietinio sunaikinimo, pasitraukė į vakarus. Negalėdami grįžti namo, jie emigravo užjūrin. Įsikūrė įvairiuose kraštuose ir pradėjo organizuotą lietuvišką gyvenimą.

Dabar išeivijoje yra svarbu išlaikyti jaunimą lietuvišką. Reikia parodyti jiems kas yra lietuvybė. Galima nesunkiai perduoti žinias apie Lietuvos karalius, prezidentus, bet daug sunkiau įkvėpti jaunuoliui lietuvišką dvasią, iš kurios kiltų noras dirbti tėvynei Lietuvai. Jei tėvai perduos jaunuoliui šią dvasią, lietuvybė išsilaikys. Tada jaunuolis norės susipažinti su tėvyne, jos kalba, kultūra, istorija ir dirbs jos išlaisvinimui.

Gyvendami išeivijoje, mes turime vieni su kitais artimai bendrauti. Yra svarbu, kad visos išeivijos organizacijos dirbtų sutartinai. Viena organizacija neturi būti svarbesnė už kitą. Jeigu dvi organizacijos pešasi ir mano, kad viena yra geresnė už kitą, prasideda susiskaldymas, naudingas tik mūsų priešams. To neturėtų būti. Turime bendrą tikslą — lietuvybės išlaikymą ir Lietuvos išlaisvinimą, tad bendrai jo ir siekime.

Lietuvybės išlaisvinimo klausimas kyla iš lietuvio noro išlaikyti kalbą, kultūrą, tautosaką. Mes turime visi išlaikyti tą norą, dirbti bendromis jėgomis ir nesiskaldyti. Jei visa tai įvykdysime, greičiau pasieksime savo tikslą. Noriu baigti dr. Vinco Kudirkos žodžiais iš "Labora".

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus
Ir dirvos neapleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kūns ima stingti, dvasia jau susnūdus,
Vėlu juk prie darbo: nesėsi nepjausi.

R. R.

Žiemos karnavalas

Sausio 23-24 dienomis Toronte įvyko ypatinga pramoga. Penktadienio vakarą High Parko čiuožykloje susirinko per 30 lietuvių jaunuolių. Triukšmingai ir linksmai jie sutiko Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmąjį žiemos karnavalą. Kadangi oras buvo nepaprastai šiltas ir visai nebūdingas Toronto žiemai, čiuožyklos prižiūrėtojams buvo sunku išprašyti entuziastiškus jaunuolius palikti čiuožyklą uždarymo laikui atėjus. Vieni pavargę, bet patenkinti keliavo namo, o kiti nutarė truputį ilgiau pabendrauti Lietuvių Namuose.

Šeštadienį po pietų vėl High Parke susirinko būrys lietuviško jaunimo. Maždaug 60 jaunuolių dalyvavo futbolo rungtynėse, rogučių lenktynėse ir įvairiuose žaidimuose. Žiema ir sniegu džiaugėsi ne tik torontiškiai, bet ir svečiai iš Hamiltono, Montrealio ir Guelpho.

Turbūt daugiausia dėmesio susilaukė f u t b o l o rungtynės. Nors aikštė buvo paskendusi minkštame sniege, sportininkai greitai bėgiojo ir smarkiai spardė sviedinį. Pirmame žaidime viena torontiškių komanda varžėsi su Guelpho komanda. Laimėjo Guelpho žaidėjai. Antrame žaidime antroji torontiškių komanda kovojo prieš Guelphą. Abi komandos ilgai ir smarkiai varžėsi, bet pagaliau torontiškių komanda, vadovaujama Antano Stausko ir Martyno Yčo nugalėjo.

Taip pat įdomi buvo rogių estafetė. Trijų asmenų komandos bėgo į kalno viršūnę ir nusileido tris kartus iš eilės. Šią estafetę laimėjo Aldona Biretaitė, Linas Zubrickas ir Paulius Stauskas.

Šeštadienio vakarą Toronto Lietuvių Namuose įvyko žiemos karnavalo šokių vakaras. Vytauto Didžiojo menėje šoko ir linksminosi per 200 jaunimo. Pasigedom tik vyresniosios kartos d a l y v i ų. Grojo "Good Time Boys" orkestras. Salė buvo išpuošta pagal karnavalo temą. Šokių metu KLJS-gos pirmininkė L. Beržinytė pasveikino dalyvius ir įteikė dienos rungtynių laimėtojams "auksinio futbolo" ir "auksinių rogučių" žymenis.

Nors sniegas greit ištirps, tikimės, kad šio karnavalo linksmybės ir entuziazmas išsilaikys iki sekančio renginio. **R.**

Juokavom, dainavom ir studijavom

Moksleivių ateitininkų žiemos kursai, kuriuose netrūko dalyvių iš visos Š. Amerikos

Metai labai greitai prabėgo, ir jau vėl atėjo laikas važiuoti į ateitininkų žiemos kursus Dainavoje. Aš jau trečią sykį ruošiausi važiuoti, bet aš jaučiausi, kad važiuoju ten tik pirmą kartą. Kiekvieni metai skiriasi nuo praėjusių metų tuose kursuose: kyla naujos idėjos, mintys, įsitikinimai, jausmai ir atrodo, kad dvasinė jėga vėl sustiprėja.

Žiemos kursai prasidėjo 1980 m. gruodžio 26 d., kai kursantai suvažiavo iš JAV ir Kanados. Po ilgų kelionių visi buvo pavargę ir net truputį pasimetę. Nors aš anksčiau esu buvusi Dainavoje, man vistiek kilo šis klausimas: "Kodėl aš atvažiavau į šiuos kursus?" Man atrodo, kad toks klausimas dažnai iškyla žmogui, kuris atvažiuoja į kursus pirmą, antrą ir net ketvirtą kartą. Atsakymas lieka neaiškus iki paskutinės dienos ar net sugrįžimo į namus.

Vadovybė

Kai visi kursantai jau buvo suvažiavę, įvyko oficialus kursų atidarymas, kurį atliko Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos pirmininkė Rasa Šoliūnaitė. Buvo išvardinti visi kursų vadovai bei vadovės. Vadovybę sudarė: dasios vadovas kun. P. Baltakis, koordinatorius Saulius Čyvas, programos koordinatorius kun. Stasys Yla, mergaičių vadovės — Rasa Šoliūnaitė ir Daiva Barškėtytė, berniukų vadovai — Andrius Kazlauskas ir Vidas Neverauskas, vakarinių programų vadovės — Vida Polikaitytė ir Giedrė Čepaitytė, kursų sekretorė Daina Kamantaitė, korespondentai — Vilius Dundzila ir Vitas Laniauskas, ūkvedys Vitas Čyvas, kursantų šeimininkė V. Norkienė, virtuvės talkininkė Zita Šoliūnaitė.

Kun. St. Yla supažindino su kursų tema — "Pažiūrologija" ir pabrėžė, kaip galime daugiau gauti naudos iš šių kursų ir kokių tikslų reikia siekti. Po to įvyko trumpas susipažinimo vakaras su žaidimais ir šokiais. Tą naktį visi kursantai greitai užmigo, nes tikrai buvo išvargę.

Pirmoji paskaita

Sekančią dieną buvome suskirstyti į dvi grupes. Mano grupė pirmiausia išklausė kun. Ylos paskaitą apie pažiūras ir pažiūrologiją. Kun. Yla aiškino, kad žmogus turi skirtingą pažiūrą apie kiekvieną dalyką ir visos pažiūros yra tie gabalai, kurie sudaro asmens pasaulėžiūrą. Žmogaus pažiūrų sudarymas vyksta nuo pačios vaikystės.

Iki trejų metų vaikas stebi pasaulį, ketvirtais metais pradeda klausinėti. Jis ieško gilesnio pažinimo savo pasaulio. Nuo 5 iki 11 metų amžiaus vaikas stebi, klausinėja ir derina savo pastebėjimus su iš aplinkos gautomis idėjomis. Paauglystėje vaikas nėra toks atviras, kaip vaikystėje. Idėjos, kurias vaikas įsisavina, pradedamos sverti. Vaikas atskiria blogas idėjas nuo gerų.

Nuo 16 metų amžiaus tos idėjos pasidaro aiškesnės. Jaunuolis pradeda pilniau jas suderinti, ir todėl jo pasaulėžiūra pasidaro aiškesnė. Sulaukęs 17 ar 18 metų, jis padaro galutinius sprendimus, bet visados lieka abejonių ir neaiškumų. Iš tų abejonių išsivysto gilesnis supratimas. Reikia tas abejones išsiaiškinti, o ne jas slėpti. Kitaip žmogus niekad nesubręstų. Kunigo Ylos mintys buvo labai įspūdingos ir sudarė gerą įvadą kitom paskaitom.

Tautiškumas

Po pietų ir laisvalaikio turėjau progos pasiklausyti Kęstučio Ivinskio, kuris buvo atvykęs iš Vokietijos ir kalbėjo apie tautiškumą. Pasak jo, tautiškumas yra tautos mylėjimas ir išlaikymas. Pvz. lietuviai gali išlaikyti savo tautą, kalbėdami lietuviškai, dalyvaudami lietuviškose organizacijose ir t. t. Jis taip pat paklausė mus, kokie elementai sudaro tautą. Kursantai pateikė savo mintis, o Kęstutis mums pasakė dr. J. Girniaus aptartus tautos elementus. Pagal Girnių, bendra kilmė, kalba, tradicijos, gyvenimo būdas ir bendras likimas arba istorija yra tie elementai, kurie sudaro tautą.

Iš visų šitų elementų kalba man daro didžiausią įspūdį. Kęstutis Ivinskis sakė, kad kalba yra "aiškiausias individualybės ženklas", kuris atskiria vieną tautą nuo kitos. Jis sakė, kad kalba yra svarbiausias tautos elementas, nes žmogus tik gali pritapti prie tautos per kalbą. Be kalbos žmogus greitai nutausta.

K. Ivinskio paskaita man parodė lietuvių kalbos svarbumą. Kalba jungia visus lietuvius. Jeigu nėra kalbos, tai visi kiti dalykai, kaip organizacijos ir lietuviškos mokyklos, pranyksta. Todėl mums reikia lietuvių kalbą išlaikyti, ypač dabartiniam jaunimui, nes nebeliks lietuviškų bendruomeniu, jeigu mes neteksime tos kalbos.

Vakare įvyko diskusijos apie šios dienos paskaitas būreliuose, o paskui tų grupių atsakymai buvo pateikti visiems kursantams. Po diskusijų visi kursantai turėjo sukurti vaidinimus pasirinkę temas iš tos dienos paskaitų. Šie vaidinimai buvo labai įvairūs, nes vieni buvo labai rimto pobūdžio, o kiti — juokingi.

Sekmadienio rytą visas pasaulis buvo baltas aplink Dainavą ir darėsi dar baltesnis.

Šeima

P. Kulbienė iš Bostono mums pakalbėjo apie šeiminiškumą. Šeima yra centras, kuris šviečia asmeniui, tautai ir visuomenei. Kalbėtoja pabrėžė šeimos svarbumą, sakydama, kad šeima yra pirmoji mokytoja, kuri paruošia vaikus visuomenei. Lietuviška šeima yra pasiaukojusi lietuvybei, nes siunčia vaikus į stovyklas, suvažiavimus, organizacijas, parengimus. Lietuviška šeima skiriasi nuo kitų, nes gyvena dviejos kultūrose ir gali pasiimti kas yra gera iš abiejų kultūrų.

Per laisvalaikį keli kursantai, kurie atsivežė pačiūžas, linksmai pradėjo čiuožti ant Spyglio ežero ir nė vienas neįkrito ežeran. Nė tas didelis sniego senis, kurį mes taip uoliai statėme, nenuskendo. Kiti ėjo važinėtis rogutėmis nuo Rambyno kalno. Oi koks smagus gyvenimas buvo per tuos laisvalaikius!

Ideologija

Po laisvalaikio dr. A. Damušis kalbėjo apie ideologiją. Idealas yra nelygstama vertybė, kuri įprasmina gyvenimą. Ateitininkai siekia pilnutinės asmenybės, kurią sudaro prigimtis, kultūra ir religija. Kai sujungiame kultūrą, religiją ir prigimtį, turime pilną gyvenimą ir plačią pasaulėžiūrą.

Tą vakarą turėjome diskusijas apie p. Kulbienės ir dr. A. Damušio paskaitas. Kursantai iškėlė daug įdomių minčių bei nuomonių. Po to buvo pereita į lengvesnę ir linksmesnę nuotaiką — liaudies dainas. Šioje programoje pasirodė keli kursantai, vadovai ir paskaitininkai, dainuodami ir grodami lietuvių liaudies dainas.

Religija

Pirmadienio ryto darbas prasidėjo dr. Vyganto paskaita apie religingumą. Jis pirmiausia mums paaiškino, kad jaunuolio Dievas skiriasi nuo tėvų Dievo. Jaunas žmogus yra skeptiškas ir pradeda kelti tokius klausimus, kaip pvz. "Ar tikrai yra Dievas?" Jis vis dar jieško tikro Dievo, nėra galutinai nusprendęs ką tas Dievas jam reiškia. Jo tikėjime yra daug abejonių.

Visuomeniškumas

Po laisvalaikio Arūnas Čiuberkis kalbėjo apie visuomeniškumą. Pasak jo, žmogus gali tapti tokiu, kokiu nori būti. Žmonės dažnai girdi šiuos žodžius, bet netiki į jų prasmę ir nesistengia jų vykdyti savo gyvenime. Žmonės elgiasi taip, kaip galvoja. Daug žmonių negatyviai galvoja apie save, todėl nepasiekia savo tikslo. Visi sako jiems, kad reikia pozityviai galvoti, bet jie netiki, kad galvojimas padarys skirtumą jų gyvenime. A. Čiuberkis sakė, kad kiekvienas žmogus nori būti mylimas, bet reikia ilgo laiko pakeisti negatyviam savo charakteriui, pasidaryti meiliu, džiaugsmingu ir pozityviu asmeniu. Arūno mintys atidarė mano akis ir pridėjo naujų idėjų prie mano pasaulėžiūros.

Susikaupimo vakaras

Pirmadienį įvyko susikaupimo vakaras. Jį pradėjo įvadu kun. P. Baltakis. Po to sekė įvairūs skaitymai, kuriuos atliko kursantai. Daug asmenų atliko išpažintį. Be to, visi galėjo susikaupti ir pamąstyti apie tai, ką jie buvo išmokę kursuose. Susikaupimo vakaras baigtas Mišiomis.

Prieš atvažiuodama į kursus turėjau daug abejonių, ir mano širdis buvo pasidariusi sunki nuo gyvenimo vargų. Žiemos kursai padėjo išsklaidyti šiuos neaiškumus, bet aš dar nebuvau jų nugalėjusi iki susikaupimo vakaro. Aš manau, kad kiekvienas paskaitininkas, kursantas ir vadovas pajuto Kristų ir jo dvasią. Žmogaus širdis galėjo būti uždaryta susikaupimo vakaro pradžioje, bet Kristaus dvasia ją atidarė ir pasiliko tenai kaip nesibaigianti liepsna. Aš pradėjau suprasti, kad tie rūpesčiai, tos problemos ir tos abejonės nėra jau tokia didelė našta, nes žinojau, kad Kristus buvo su mumis. Aš negalėjau Jo matyti toje salėje, bet tikrai galėjau Jį jausti. Aš jaučiausi labai laisva ir laiminga, nes žinojau, kad Kristus visados bus su mumis. Jis niekados mūsų nepamirš ta, bet mes dažnai Jį pamirštame.

Pasaulėžiūra

Sekančią dieną p. Bradūnienė mums kalbėjo apie žmogų ir jo pasaulėžiūrą. Ji iškėlė keletą įdomių faktų. Žmogus yra "vitalinė būtis", kuri turi energiją, protą, jėgas; dorinė būtis, nes gali skirti gėrį nuo blogio; religinė būtis, nes pripažįsta Dievą ir tuo būdu praturtina savo gyvenimą; kultūrinė būtis, nes apvaldo gamtą, kuria meną ir dalinasi žiniomis. Ponia Bradūnienė iškėlė daug faktų apie žmogų, kurių mes anksčiau nežinojome.

Per laisvalaikį vieni išėjo slidinėti ir bėgioti po Dainavos sniegą ir pušynus, o kiti sunkiai dirbo, rašydami paskuti-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Ateitininkų žiemos kursuose: B. Abromaitytė, Z. Prakapaitė, D. Čepaitė

Muzikinė grupė "Keturios sesutės" Sudburyje, koncertavusi žūklautojų ir medžiotojų klubo vakare. Iš kairės: Joana, Vida, Teresė, Diana Stankutės. Jos yra koncertavusios ir kitur

Nuotr. Justo Stankaus

Toronto ateitininkų pradžia

Kai mes buvome studentų amžiaus, viską išmanėme, tik senimas savo patarimais "kliudė" veiklą

INŽ. A. J. ANKUS

Paprašytas jūsų pirmininko, bandysiu pasakyti šį bei tą apie senus laikus, kai jūsų dar nebuvo žemėje, o mes buvome jūsų amžiaus. Viską išmanėme, neklydome, tik senimas su savo patarimais "trukdė" veiklą.

Prieš 30 metų

Sugrįškime maždaug 30 metų atgal, t. y. į 1951 metus. Torontas buvo tartum lietuvių centras Kanadoje. Čia veikė įvairios organizacijos, darė susirinkimus, rengė šventes, minėjimus, jaunimas šoko tautinius šokius, giedojo chorai, sportavo sportininkai. Jūsų tėvai kiekvieną šeštadienį linksmindavosi Šv. Jono parapijos salėje, grojant plokštelių muzikai. Dar kiti rūpinosi "Tėviškės Žiburių" leidimu. Buvo panašu į bičių avilį. Mažai mokėdami anglų kalbos, visi draugai bendravo tik tarp savęs. Tada televizijos nebuvo. Be šokių, didžiausia ir dažniausia pramoga buvo kinai su to meto filmais.

"Gelbėk, vyruti!"

Į šį sūkurį atvažiavau iš Montrealio gegužės 1 d. Po savaitės prisistatė Kazimieras Ašoklis ir sakė: "Gelbėk, vyruti, reikia moksleivius ateitininkus steigti".

Nieko nepažinau, o darbas laukė nemažas, nes turėjau patirties iš ateitininkų kuopų steigimo Uktėje ir Montrealyje. Bet yra sakoma, jog ir tamsiausias debesis turi sidabro patiesalą. Sutikau tris mergaites, kurios švietė savo jaunyste. Aš dabar manau, kad jos buvo tobulesnės už mane ir bandė įvykdyti ateitininkų šūkį "Visa atnaujinti Kristuje", laikantis šūkio "Dievui ir tėvynei".

Keturiese turėjome kelis pasitarimus, ir visi tapom tartum vienos rankos pirštai, kurie suspausti sudarė tvirtą kumštį. Taip keturių pirštų kumštis nusprendė sušaukti steigiamąjį ateitininkų susirinkimą. Tai įvyko sekmadienį, 3 v.p.p., Šv. Jono parapijos salėje.

Gal jūs galėtumėte atspėti kiek susirinko? Net 30. Po susirinkimo narių skaičius paaugo iki 14. Visi džiaugsmingomis širdimis atsidusome. Pradžia gera. Bet kas toliau? Man teko pirmininko pareigos, Irena Goceitaitė tapo vicepirmininke, Aldona Gvazdaitytė sekretore, Gražina Laurinavičiūtė iždininke.

Bet kas toliau?

Valdyba sukome galvas, kaip toliau tvarkyti veiklą. Bandėme sudaryti mergaičių chorą, tačiau nepavyko. Tikros priežasties nežinau — ar tai buvo choristų, ar chorvedžio kaltė, o gal abiejų.

Susirinkimai vykdavo vieną ar du kartus į mėnesį. Kitų metų pavasarį narių skaičius pašoko nuo 14 iki 23. 1952 m. vasarą su Hamiltono kuopa surengėm bendrą vasaros stovyklą.

Po šios stovyklos nariai susigyveno, pažino vienas kitą arčiau — buvome ne tik vienos kuopos nariai, bet ir draugai. Veikimas labai pagyvėjo, ir nutarėme įsigyti savo vėliavą. Pasakyta — padaryta. Gražina Laurinavičiūtė ir Anelė Birgelienė išsiuvinėjo. Rodos, 1952 m. rudenį ją pašventinome. Vėliavos įteikimas sutraukė pilną Šv. Elenos salę žmonių.

Labai didelė pagalba veikloje buvo vyresnieji ateitininkai kurie niekuomet neatsisakydavo paskaityti paskaitos ar duoti patarimų. Turėčiau nepamiršti ir pranciškonų (kaip kun. V. Gidžiūnas), kurie labai daug padėjo ateitininkų veiklai.

Nepasisekimai

Iki šiol pasakojau, kaip viskas gerai sekėsi, bet gyvenime taip nėra. Tarp pasisekimų yra ir nepasisekimų. Atvykus kun. B. Pacevičiui į Torontą, mes, ateitininkai, daug tikėjomės. Tiesa, iš pradžių neapsirikome — pradėjome ruošti vaidinimą. Daug dirbome visa valdyba, kviesdami narius į repeticijas. Ir štai prieš akis džiaugsmas, pasisekimas, kuris iškels kuopos vardą torontiečių akyse. Net pradėjom didžiuotis, užmiršę lietuvių patarlę, kad puikumo nereikia kitam pavydėti, nes netikras jo rytojus. Nustebę (kuopos valdybos mergaičių akyse net ašaros pasirodė) pamatėme, kad ant programų atspausdinta buvo veikalo rengėjais ne ateitininkų kuopa, bet neegzistuojanti parapijos jaunimo grupė.

Štai kitas mažesnis nepasisekimas. Kartą rengėm, rodos, Kristaus Karaliaus šventę ir paprašėme prelegentą kalbėti 30 min. Praslinkus valandai ir daliai žmonių išėjus iš salės, buvau priverstas nunešti kalbėtojui lapelį, ant kurio buvo parašyta: "Prašau užbaigti kalbą".

Bendrom jėgom

Paminėjau pasisekimus ir nepasisekimus. Po 30 metų veikla atrodo buvo gana gera. Visuomet vienas kitu pasitikėjome. Visi darbai valdybos būdavo iš anksto apsvarstyti, išnagrinėti. Jieškojome bendro darbo, o ne asmeninės garbės. Kiek žinau, du kuopos nariai pratęsė anksčiau minėtus siekius ir sumainė aukso žiedus.

Būdamas labai toli nuo jūsų veiklos, noriu pabrėžti, kad tik darnus bendradarbiavimas gali nugalėti didžias kliūtis ir pasiekti naujų laimėjimų ateitininkų kuopai, asmeninės naudos jos nariams ir netiesiogiai lietuvių tautai. Jūs patys nusprendžiate ką norite daryti (išklausykite, b e t nebūtinai klausykite vyresniųjų patarimo). Tai jūsų veikla, ir jūs esate už ją atsakingi.

Eiti į gyvenimą

Šia proga norėčiau priminti, kad dabar yra svarbu įsijungti į Kanados politines partijas pagal savo skonį. Nepatingėkite rinkimų metu trupučiuką padirbėti, nes taip sudarysite pažintis, kurios kartais bus naudingos ir jums patiems. Būdami skaičiumi maža lietuvių grupė, tik savo darbais ir veržlumu galime padaryti įtakos į Kanados valdžią ir vykdyti ateitininkų šūkį "Visa atnaujinti Kristuje".

Trumpos žinios

★ Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubo valdyba ruošia slidinėjimo iškylą vasario 22, sekmadienį. Susirinksime prie Lietuvių Namų 8 v.r. ir nuvažiuosime į "Metro Zoo". Išsinuomoti slidėms reikia $8, įėjimui — $3.50. Visi kviečiami dalyvauti.

★ Vasario 7 d. įvyko politinė konferencija Toronto universiteto Hart House patalpose. Adv. Joana Kūraitė ir Algis Juzukonis kalbėjo apie politinio sąmoningumo ugdymą. Dalyvavo 25 studentai. Labai gaila, kad toks mažas skaičius jaunimo atvyko, nes konferencija tikrai labai įdomi buvo. Konferencijos aprašymas bus kitame "Jaunimo Žiburių" numeryje.

★ Balandžio 10-12 dienomis įvyks studentų ateitininkų rengiami kandidatų kursai. Visi, ne tik ateitininkai, yra skatinami ir kviečiami dalyvauti. Dėl informacijų skambinkit Ritai 763-2136 arba Antanui 233-7757.,

• Atsiųskite adresus savo pažįstamų, kurie dar neskaito "Tėviškės Žiburių" — jie gaus keletą numerių susipažinti nemokamai.

Australijos Lietuvių Dienos

Pamaldos, eitynės, literatūros bei dainos vakaras, jaunimo koncertas, lietuviška drama, tautinių šokių ir dainų šventė, sportinės varžybos

B. STRAUKAS

Rodos taip neseniai Australijos lietuviai buvo sugužėję į Sydnėjuje surengtas Lietuvių Dienas. Nepastebimai prabėgo dveji metai intensyviai beplanuojant ir besiruošiant Lietuvių Dienoms Adelaidėje, kurios įvyko 1980 m. gruodžio 26-31.

Dažnai pagalvodavome, kad ši didžioji tautinės kultūros manifestacija laiko tėkmėje nublanks, praras savo patrauklumą, apsineš laiko dulkėmis ir palengva išnyks. Tačiau tikrovė rodo, kad šis pesimizmas kol kas visai nepagrįstas. Ir šį kartą Lietuvių Dienos Adelaidėje buvo puikiai suorganizuotos, meninai vienetai ir atskiri menininkai į sceną išėjo gerai pasiruošę. Gausus sportininkų saskrydis savo varžybas įvykdė sportinėje dvasioje ir draugiškoje nuotaikoje.

Rūpestingai išsprendus programų dalyvių ir svečių apgyvendinimo klausimą, atsilankiusių iš kitų kolonijų skaičius buvo labai gausus. Programų atlikėjai ir gausūs žiūrovai Lietuvių Dienas padarė neabejotina lietuvių kultūrine manifestacija Australijoje.

Turėjome būrį svečių ir iš užjūrių. Jų tarpe buvo vysk. V. Brizgys ir PLB pirm. V. Kamantas.

Katedroje, gatvėje, salėje

Lietuvių Dienos buvo pradėtos gruodžio 26 d. iškilmingomis šv. Mišiomis katedroje. Mišiose, kurias koncelebravo vysk. V. Brizgys su Australijos lietuviais kunigais, dalyvavo ir Adelaidės arkivyskupas J. Gleeson, kiekviena proga pabrėžiantis savo palankumą lietuviams. Ir šį kartą iš sakyklos prabilęs į pilnutėlę katedrą lietuvių ragino būti ne tik gerais katalikais, bet ir puoselėti savo tautinę kultūrą.

Iškilmingas pamaldas organizavo Adelaidės lietuvių parapijos (vienintelės visoj Australijoj) klebonas kun. A. Spurgis. Per pamaldas giedojo lietuvių parapijos choras, vadovaujamas jaunos, bet meniškai subrendusios muzikės N. Masiulytės-Stapleton.

Po pamaldų minia (apie 1500), tvarkingai išsirikiavusi, su vėliavom ir plakatais gatvėmis nužygiavo į netoli esančią miesto rotušės salę, kur įvyko oficialus Lietuvių Dienų atidarymas. Erdvi salė, talpinanti per 1000 žmonių, buvo pilna.

Gana ilgoką atidaromąją kalbą pasakė Pietų Australijos gubernatorius J. K. Seaman, gerai pažįstąs Lietuvos istoriją ir dabartinę mūsų tautos padėtį. Jis ragino neužmiršti savo gimtojo krašto, tautinės kultūros, papročių ir kalbos.

Scenos centre buvo įrengtas aukuras, kurį saugojo ir kurstė aštuonios vaidilutės. Už jų buvo susispietę choristai, kurie įsijungė į programą himnais ir dainomis. Pranešėjai dr. D. Viliūnaitė ir V. Ratkevičius lietuvių ir anglų kalbomis klausytojus supažindino su kalbėtojais ir meninės programos atlikėjais.

Lietuvių Dienų atidarymo iškilmės buvo rūpestingai suplanuotos ir įspūdingai atliktos. Žiūrovai pagristai galėjo jomis didžiuotis.

Literatūros ir dainos vakaras

Atsikvėpę po atidarymo iškilmių, tą patį vakarą rinkomės į Lietuvių Katalikų Centro salę, kurioje įvyko literatūros ir dainos vakaras. Mūsų bendruomenė neturi daug šios rūšies menininkų, bet šio parengimo organizatorius kultūrininkas ir poetas P. Pusdešris jam pavestą uždavinį atliko be priekaištų.

Programoj dalyvavo vien Australijos lietuvių poetai ir rašytojai, solistai bei dainininkai. Paguodžiantis faktas, kad kultūriškai tebesame pajėgūs ir galime apseiti be "importo".

Literatūrinėje dalyje išklausėme keturių poetų: V. Kazoko, J. Mikšto, L. Šimkutės ir J. Jūragio kūrybos. Prozai atstovavo B. Mockūnienė ir V. Baltutis.

Muzikinėje dalyje girdėjome solistų G. Vasiliauskienės ir J. Rūbo solo ir duetines dainas. Vietinis moterų kvartetas "Nemuno dukros" darniai įsijungė su savo vertingu įnašu.

Šios rūšies parengimai nėra dažni, todėl yra laukiami ir nuoširdžiai lankomi.

Jaunimo koncertas

Jis visuomet buvo ir tebėra sudėtingas renginys. Pagal nusistovėjusią tradiciją jame dalyvauja mūsų didesnių kolonijų jaunimo grupės, atsivežančios atskirus pastatymus. Vieni jų yra muzikiniai, kiti draminiai vaidinimai arba mišrūs — vaidinimai, sujungti su modernia muzika. Šiuos pasirodymus jaunimas parengia visiškai savarankiškai, nedarant iš šalies jokio spaudimo.

Nuostabu, kad jaunimas pasirenka tautines ar iš lietuvių tautosakos temas, į jas įpina modernius elementus ir savo fantazijos šviesoje juos pateikia žiūrovams. Reikia stebėtis jaunuolių vizija ir sugebėjimu šiuos taip skirtingus elementus sujungti į vientisą ir darnų pastatymą. Netrūksta čia ir humoristinių nuotaikų, tačiau sceninė jaunimo kūryba išlaiko gerą skonį. Mūsų publika jaunimo koncertus labai mėgsta, ir salė buvo užpildyta "iki lubų".

Kamberiškiai inscenizavo "Paparčio žiedą". Didžioji "aktorių" dalis buvo paaugliai vaikai, bet buvo gerai paruošti. Vaizdelis buvo tikrai patrauklus.

Adelaidiškiai atliko vaidinimą "Žaliojoj lankelėj". Suvaidino be priekaištų, bet užsitęsė ilgokai ir žiūrovams nepadarė laukto įspūdžio.

Sydnėjiškiai į sceną išėjo su muzikiniu pastatymu "Kas bus toliau?" Tai tikras jaunimo fantazijos kūrinys. Įdėta nemažai darbo ir skoningai atlikta.

Gal labiausiai žiūrovų dėmesį patraukė melburniškių "muilo opera" "Dvylika brolių, juodvarniais lakstančių". Pastatyme dalyvavo masė jaunimo ir jo orkestras. Buvo atspausdinta šiai "operai" ir speciali programa. Režisoriai — V. Karazija ir A. Pranckūnas tikrai įdėjo daug darbo ir parodė neabejotiną talentą režisūroje.

Gražiai pasirodė Adelaidės "Žilvino" ansamblio mergaičių chorelis "Eglutės" (vad. G. Vasiliauskienė) ir Melburno mergaičių kvartetas "Dainava" (vad. B. Prašmutaitė). Programon įsijungė bręstantys jaunuoliai menininkai: pianistė R. Barkutė, solistas (baritonas) P. Račkauskas ir visoj Australijoj išgarsėjęs meninio žodžio interpretatorius bei deklamatorius S. Kubilius.

Jaunimo koncerto programoje dalyvavo per šimtą jaunų žmonių. Visi jie įdėjo nemažai darbo, praleido daug valandų, besimokydami savo vaidmenis ir aukodami lėšas. Turėdami laisvas rankas, šiame koncerte pasireiškė rimtai, su pilnu atsakomybės jausmu ir savo vertės žinojimu. Tad ir žiūrovai jų pastangas entuziastingai įvertino. Po koncerto skirstėmės, gėrėdamiesi savo jaunimo kultūringumu ir jų tautiniu nusiteikimu.

"Žvejai"

Adelaidės lietuvių mėgėjų teatras "Vaidila" visą laiką yra gana aktyvus. Nors šios rūšies teatrams išeivijoje sąlygos yra gana nepalankios, bet "Vaidila" savo darbo niekuomet nenutraukė, laikas nuo laiko vis išeidamas į viešumą su naujais pastatymais. Tad ir Lietuvių Dienoms paruošė St. Santvaro dramą "Žvejai". Vyresnieji šią dramą esame matę valstybiniame Lietuvos teatre ir žinojome, kad tai kietokas riešutas teatro mėgėjams. Tačiau rež. J. Neverauskas pasiimtą pareigą atliko ne tik sąžiningai, bet ir išmaningai. Geros V. Opulskio dekoracijos, scenovaizdis ir rūpestingai paruošti aktoriai vertė žiūrovus kartu su vaidintojais giliai išgyventi pajūry vykstančią dramą. Tik gėras pastatymas pajėgia žiūrovą sujaudinti. Seniai beturėjome progą tokiu geru vaidinimu pasidžiaugti.

Tautinių šokių šventė

Tai neatskiriama Lietuvių Dienų dalis. Joje dalyvavo aštuonios grupės su 200 šokėjų. Kaikuriose grupėse šoko tėvai kartu su vaikais. Tai įrodymas, kad jaunosios kartos šeimos nėra nutolusios nuo lietuvybės ir tautines tradicijas bando perduoti savo prieaugliui.

Iškilmingame parade šokėjai savose grupėse išėjo ir išsirikiavo. Jų tarpe matėsi visai jaunų pupuliukų, suaugusių ir amžiumi subrendusių šokėjų. Bet tai nemažino šokio gaivališkumo ir entuziazmo. Į areną žygiavo su savo pasirodymais atskiros grupės, o taip pat ir visų grupių junginiai. Buvo iš viso atlikti 26 šokiai. Tiek jų išmokti, juos bendruose šokiuose išlyginti ir darniai atlikti vadovams buvo nelengvas uždavinys. Bet jie ir šokėjai savo uždavinį atliko be priekaištų. Publika nesigailėjo katučių ir nenoriai skirstėsi, kai ilgoka programa pasibaigė.

Dainų šventė

Ji praėjo taip pat įspūdingai, nors joje dalyvavo tik trys chorai (Melburno, Adelaidės ir Sydnėjaus). Šie chorai yra gana gausūs ir stiprūs — apie 200 dainininkų. Adelaidės chorui vadovauja sol. G. Vasiliauskienė, Sydnėjaus — B. Kiveris. Melburno chorui vadovauja trys jauni dirigentai: D. Levickienė, B. Prašmutaitė ir V. Straukas. Visi jie dirigavo po kelias dainas jungtiniam chorui.

Šis jaunų dirigentų prieauglis labai paguodžiantis, nes tai užtikrina choro ateitį. Tuo tarpu jie susibūrę vienoje vietoje. Jų pavyzdys gali "užkrėsti" ir kitus muzikinį išsilavinimą turinčius jaunus lietuvius. O tokių kiekvienoje didesnėje kolonijoje netrūksta.

Programa buvo sudaryta iš liaudies ir lietuvių kompozitorių dainų. Jau seniai nutarta į dainų šventės repertuarą įtraukti tik lietuviškas dainas, ir šio nutarimo tebesilaikoma.

Pasirodė mišrus choras, jungtinis vyrų ir jungtinis moterų chorai. Kiekvienas choras atskirai padainavo po kelias dainas. Melburno choras pasirodė su liaudies dainų pyne.

Dainų šventė palikta kaip paskutinis Lietuvių Dienų renginys "pasigardžiavimui". Toks jis iš tiesų ir buvo. Visi mėgstame lietuvišką dainą, su ja esame suaugę nuo pat vaikystės. Ji įsismelkia į giliausius mūsų sielos užkampius. Kartais širdį sugraudina, bet kartu ir paguodžia. Klausai tų svajingų, ilgesiu perpintų melodijų ir atsiklausyti negali.

Su paskutiniais dainos garsais baigėsi ir Lietuvių Dienos Adelaidėje. Tradicinės pereinamosios kanklės perduotos Melburno chorui, tuo būdu ji įpareigojant už dvejų metų, t.y. 1982 m. gale, surengti sekančią dainų šventę. Taigi iki pasimatymo Melburne!

Kaip po rugiapjūtės

Gruodžio 31 diena buvo laisva — tartum atokvėpis po sunkios rugiapjūtės. Visi turėjo progos pasisvečiuoti ir pasiruošti grandioziniam N. Metų baliui, į kurį sugužėjo apie 1600 svečių. Visa ši minia jautėsi tartum vienos šeimos nariai. Kažkokie nematomi ryšiai jungė mus visus.

Atsisveikindami visi džiaugėmės šiuo didžiuoju sąskrydžiu, kuris įkvėpė pasitikėjimą savimi ir savosios bendruomenės ateitimi.

Prieš akis vėl dveji metai pasiruošimų sekančioms Lietuvių Dienoms. Tie pasiruošimai yra tartum variklis, skatinantis išlaikyti mūsų visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą ir sekančiose Lietuvių Dienose pasirodyti kaip galint įspūdingiau. Neturint šio tikslo prieš akis, nebūtų prasmės pasitempti. Tada visas mūsų gyvenimas pasidarytų blankus.

Red. pastaba. Prie Australijos Lietuvių Dienų renginių priklausė ir sporto šventė, bet ji "T. Žiburiuose" jau anksčiau buvo aprašyta kito mūsų bendradarbio.

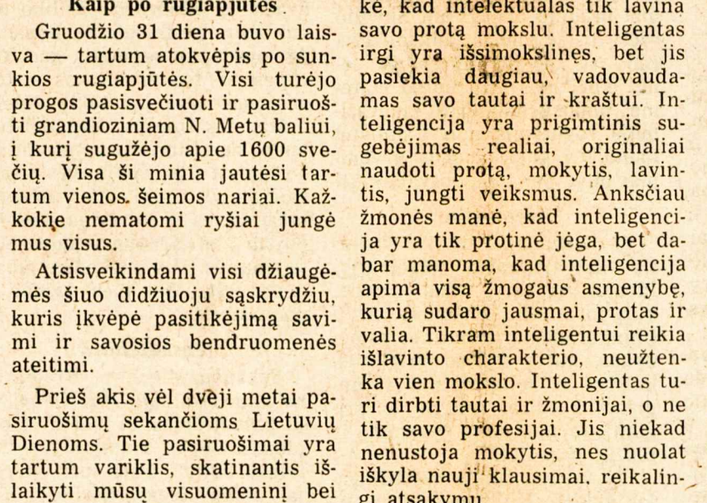

Lietuvių Bendruomenės veikėjai Australijos Lietuvių Dienose. Iš kairės: buvęs ALB krašto valdybos pirmininkas VYTAUTAS NEVERAUSKAS, PLB pirmininkas inž. VYTAUTAS KAMANTAS, naujasis ALB pirmininkas ALBINAS POCIUS, perėmęs pareigas iš buvusio pirmininko

JUOKAVOM, DAINAVOM IR STUDIJAVOM

(Atkelta iš 5-to psl.)

nius sakinius savo paskaitose ir meldėsi kad jų nervai atlaikytų prieš pasirodant viešumai.

Inteligentiškumas

Po laisvalaikio įvyko kursantų pasisakymai apie inteligentiškumą. Kalbėjo 18 kursantų. Devyni kalbėjo iš ryto, o kiti 9 — po laisvalaikio.

Buvo iškeltos šios mintys. Pirmiausia pabrėžtas skirtumas tarp intelektualo ir inteligento. Kun. St. Yla savo įvade pareiškė, kad intelektualas tik lavina savo protą mokslu. Inteligentas irgi yra išsimokslinęs, bet jis pasiekia daugiau, vadovaudamas savo tautai ir kraštui. Inteligencija yra prigimtinis sugebėjimas realiai, originaliai naudoti protą, mokytis, lavintis, jungti veiksmus. Anksčiau žmonės manė, kad inteligencija yra tik protinė jėga, bet dabar manoma, kad inteligencija apima visą žmogaus asmenybę, kurią sudaro jausmai, protas ir valia. Tikram inteligentui reikia išlavinto charakterio, neužtenka vien mokslo. Inteligentas turi dirbti tautai ir žmonijai, o ne tik savo profesijai. Jis niekad nenustoja mokytis, nes nuolat iškyla naujų klausimai, reikalingi atsakymų.

Inteligentija yra tautos arba visuomenės rinktiniai nariai, kurie vadovauja ir stengiasi pasiekti bendrus tikslus. Tas inteligentiškumas iš ateitininkų pusės turi būti vykdomas per mokslus, klausimų kėlimą ir atsakymų jieškojimą. Mums nereikia bijoti būti išsiskyrėliais geram tikslui.

Kursantai, kurie paruošė pasisakymus apie inteligentiškumą, įdomiai ir gausiai kalbėjo. Šis darbas tikrai padėjo jiems išsireikšti ir gal net keli taps gerais paskaitininkais ateityje.

Paskutinė diena

Rytą Saulius Čyvas kalbėjo apie ateitininkų misiją. Jis sakė, kad sąjūdis nėra organizacija, nes neturi struktūros, bet organizacija išsivysto iš sąjūdžio. Sąjūdžiui reikia tikslų, kad jis būtų sėkmingas, ir vadovų jiems skelbti. Saulius Čyvas pabrėžė, kad ateitininkai nėra sąjūdis sau, bet kitiems. Mes norime viską atnaujinti per Kristų visų gerovei. Ateitininkų tikslas yra parodyti kitiems, kaip yra svarbu siekti krikščioniško, tautinio ir kultūrinio gyvenimo. Tie trys žodžiai "Visa atnaujinti Kristuje" aiškiai išreiškia ateitininkų misiją.

Po laisvalaikio įvyko ateitininkų suvažiavimas, kuriame Rasa Soliūnaitė, moksleivių ateitininkų centro valdybos pirmininkė, padarė pranešimą. Taip pat pranešimus padarė kuopų atstovai. Priimtos rezoliucijos.

Per vakarinę programą kursantai turėjo progos parodyti savo literatūrinius, muzikinius ir vaidybinius gabumus. Buvo eilėraščių, pasakų, vaidinimų, dainavimo, juokų ir muzikos. Ta dvasia, kurią mes randame kursuose, palietė visus. Po to turėjome šokius. Visi labai linksminosi, kol atėjo Nauji Metai. Paskutinės Mišios žiemos kursuose buvo laikomos po N. Metų sutikimo. Garsiai skambėjo giesmės, ir visų širdys buvo atidarytos Dievui.

Rytą reikėjo skirstytis į namus. Visiems buvo liūdna palikti draugus ir drauges, bet aš pagalvojau, kad mes vis grįšim į žiemos kursus. Tie prisiminimai ir idėjos pasiliks mūsų mintyse, mus jungs, nors eisime skirtingais gyvenimo keliais. Ta Kristaus dvasia, kurią mes radome kursuose, irgi pasiliks mūsų širdyse ir galėsime ją skleisti savo aplinkoje.

Natalija Slivinskaitė

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Spaudos atstovo kortelė

AL. GIMANTAS

Viename pobūvyje teko įsijungti diskutuojamon temon apie išeivijos lietuvišką spaudą, jos reikšmę, svarbą ir pripažinimą nelietuviškoje aplinkoje. Ar tik ne dauguma reiškė nuomonę, kad visa yra gražu ir gera, bloga tai, kad mūsų spaudos kredencialai dažniausiai yra nepripažįstami, ignoruojami, nes lietuviškoji spauda, jos nariai neturi profesiniais pagrindais tvarkomos unijos. Toks tvirtinimas visdėlto, iš asmeninio patyrimo sprendžiant, yra visiškai netikslus.

Ne vieną, bet daug kartų, parodžius kad ir šio savaitraščio išduotą spaudos kortelę, be jokių sunkumų ar kliūčių atsidarydavo įvairiausių suvažiavimų, parodų durys, jau nekalbant apie grynai lokalinio pobūdžio ar reikšmės amerikinius renginius. Nė vienu atveju niekam nekilo abejonė ar nepasitikėjimas lietuviško laikraščio išduotu pažymėjimu.

Neseniai, lankantis pietinėje Kalifornijoje, dar kartą teko įsitikinti, kad mūsų spaudos kredencialai yra pripažįstami, respektuojami.

Štai, kad ir "Universal" studija. Čia gaminami filmai, kaikurios televizijos programos. Prisistatai jų PR įstaigai (Public Relations), parodai lietuvio laikraštininko kortelę, tuoj pat išduoda nemokamą bilietą, įteikia "Press Kit" — storoką aplanką su didelėmis (8x10) nuotraukomis, brošiūromis, planais, informacijomis. Be to, padėkoja už dėmesį ir apgaili nepasiruošimą, prašydami, kitą kartą lankantis, pranešti jiems bent 24 val. prieš atvykimą, kad galėtų paruošti išsamesnį rinkinį. Įstaigoje visi buvo mandagūs, paslaugūs. Padiskutuojam lietuvių spaudą, tikslus ir uždavinius.

Beveik lygiai tokiu pačiu simpatingu žvilgsniu pasitiko ir PR įstaiga prie transatlantinio garlaivio "Queen Mary" Long Beach uoste.

Dar maloniau priėmė pareigūnai tikrai, impozantiškame San Diego zoologijos sode, taipgi įteikdami savuosius žurnalus, nuotraukas ir paaiškinamą medžiagą — specialiai paruoštą aplanką spaudai. Irgi apgailestavo, kad nebuvo pranešta apie atvykimą bent prieš 24 valandas.

Tokį pat svetingumą lietuviškos spaudos bendradarbiui parodė ir "Sea World" San Diego mieste. Ir vėl specialus aplankas, jų leidiniai, nuotraukos, plati informacija, nemokamas įėjimas. Ir vėl su pareigūnais turėjau progą pakalbėti apie lietuviškus laikraščius, visą mūsų spaudą.

Dėl vienokių ar kitokių, gal tik jiems žinomų priežasčių tie PR pareigūnai su dėmesiu bei globa sutinka ir ne anglų kalba leidžiamų laikraščių atstovus, mūsų atveju — "Lithuanian reporter covering southern California's" turistines įdomybes.

Žodžiu, tenka daryti išvadą, kad ir mūsiškės spaudos kortelė galioja bei yra vertinama lygiagrečiai su "didžiosios" spaudos kredencialais. Žinoma, daug kas priklauso ir nuo asmeninio veržlumo, tokio lyg ir įžūlumo, kartais gal ir perdėtos drąsos. Tų savybių mums, lietuviams, turbūt stinga. Visa tai, be abejonės, yra ne aplinkos, bet mūsų pačių problema. Amerikoje laikraštininko veržlumas laikomas profesine dorybe.

• **Naujiem skaitytojam "Tėviškės Žiburiai" pirmaisiais metais — tiktai $10,00.**

• **Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai**

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

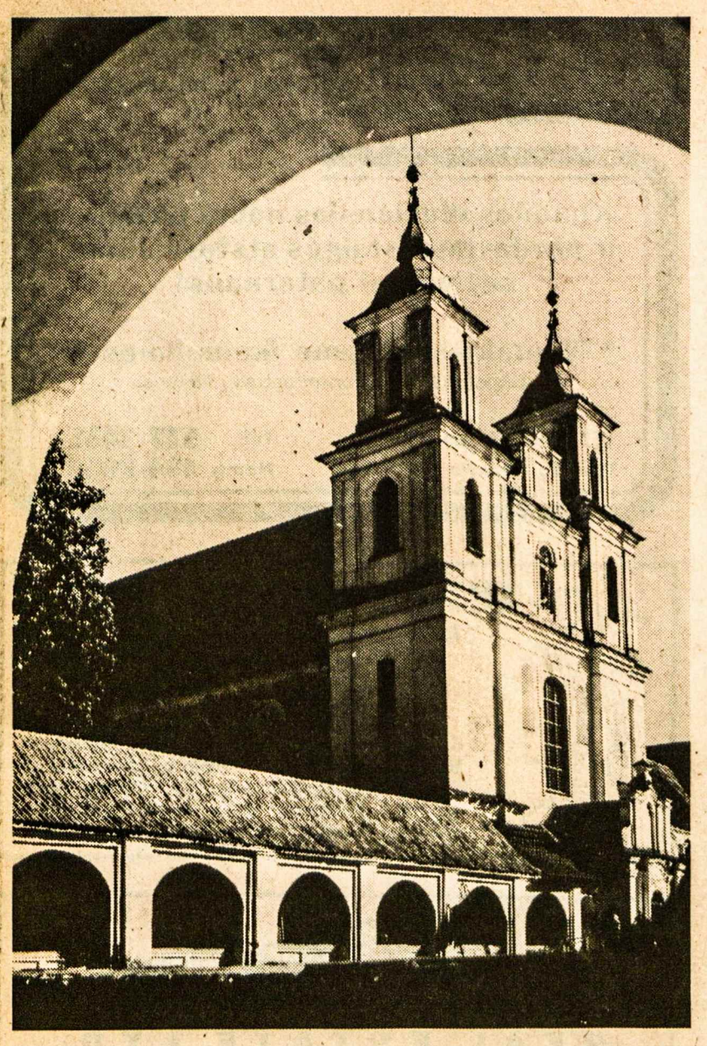

Tytuvėnų šventovė, viena gražiausių Lietuvoje. Okupacinė valdžia ją laiko visasąjunginės reikšmės architektūriniu paminklu, kuris yra statytas XVII-XVIII šimtmetyje. Šiuo laiku gerokai apleistas

Filmų pasaulyje

ALGIRDAS GUSTAITIS

"Trūkęs veidrodis"

Vingiuotų paslapčių, keistų nužudymų išmargintus knygų puslapius yra paskelbusi anglų rašytoja Agatha Christie, mėgstama skaitytojų ir filmų gamintojų. Kelionės po tolimus kraštus jai buvo didžiausia pramoga. Jausmingai stebėjo Graikiją, lankė Epidaurus, Naupia, Atėnus. Domėjosi Mikėnų kultūra, archeologija. Knisinėjimai tarp senų akmenų, atradimai suaižėjusių kaulagalių ir indų šukelių jai padėjo praplėsti fantastinius galvojimus. Mirė 1976-siais, sulaukusi 85 metų.

1921 m. paskelbtas jos pirmas nuotykių romanas "The Mysterious Affair at Styles". Romanus "Curtain" ir "Sleeping Murder" pageidavo spausdinti jai mirus. Savo autobiografinėje knygoje "Agatha Christie", gausiai iliustruotoje ir išleistoje 1977 m. Niujorke, rašė esanti patenkinta gyvenimu, pasiekusi tai, ko norėjo. Parašė 87 romanus, per 100 novelių, 17 vaidinimų. Jos raštai pasklidę visame pasaulyje 103-mis kalbomis.

Savo romanuose įvelia painiausią mįslę. Niekas negali numanyti, atspėti. Tada pasikviečia senyvą moterį, ir paslaptis išlukštenama. Kokia protinga!

Jos veikalai mielai skaitomi, paverčiami filmais, nes turi daug veiksmo, intrigų, kriminalinių gabalų, didikišką aplinką, kilmingųjų kritimą, neturtingųjų iškilimą.

Pagal Agatha Christie veikalą neseniai išleistas filmas "The Mirror Crack'd" (Trūkęs veidrodis). Režisoriai — John Brabourne ir Richard Goodwin. Direktorius — Guy Hamilton. Geros — Angela Lansbury, Elizabeth Taylor, Kim Novak. Taip pat vaidina Geraldine Chaplin, Rock Hudson, Tony Curtis, Edward Fox.

Veikalą gaubia paslaptingos mirtys. Pagaliau išaiškinama: kerštas dėl užkrėstos ligos. Filme vyrauja moterys.

Su Silvestru Stallone

Jis filmų pasaulį sugeba vienas apvaldyti: rašo, vaidina, režisuoja. Būdamas tvirto sudėjimo, pasirenka jėgos reikalaujančius vaidinimus. Trapesniem artistam šonkaulių trupinimai neatrodo patrauklūs net milijonus paklojus.

Priėmimo metu po pagarsėjusio filmo "Rocky" filmų vadovybė jam pristatė mane kaip lietuvių spaudos atstovą. Tai įprasta, visad taip būna. Iki tol manęs nepažinę artistai paprastai pradeda klausinėti apie Lietuvą, ar rašau į okupuotą, kodėl nemanau grįžti, kokia kalba šnekame, kiek turime emigrantų, kaip greitai nutaustame. Tada paėmiau Silvester Stallone tvirtą, kaip ąžuolo kelmas, kumštį, juo stuktelėjau sau į pasidį, tardamas: "Ar išbandėte savo ranką ant lietuviškos krūtinės?"

Jo veidas, nustatytai linksmas, staiga pasikeitė. Spustelėjo minkštutę mano ranką: "Esu tikras, lietuviškos rankos skaudžios". Aš kratau galvą, manydamas gal perdaug pasakiau. Jis pastebėjo, kad mano ranka tėra pūkelio viršūnėlė, palyginus su jo kauliniais kumščiais.

Ir štai po filmo "Paradise Alley" mudu vėl susitinkame. Jis apsirengęs mėlynom-baltom kelnėm, šviesiai melsvu nertinuku, šilkiniu apvalku, ant kurio išsiuvinėtas tigras. Pamatęs mane, sugriebia už rankos, tardamas: "Kaip laikosi lietuviškos rankos?" Sakau: "Jūsų daug stipresnės".

Turi pinigų, nemoka investuoti. Gimė neturtingu, gal ir mirs tokiu. Vargas ar turtas neturįs nieko bendro su pasisekimu. Viduramžiais daugelis rašytojų buvo gimę turtingais ir galėjo rašyti nieku nesirūpindami.

Jis niekam nieko blogo nelinki. Dabar tenori gaminti filmus, nieko daugiau. Jaunystėje buvo išvarytas iš visokių mokyklų. Pagaliau viena mokykla, teturėjusi 85 mokinius, jį priėmė. Bet ir tenai 80 dienų neatėjo į pamokas — "turėjo svarbesnių užsiėmimų".

Iš visų gyvulių jam geriausiai patinka tigras, todėl prašė išsiuvinėti ant šilkinio apvalko. Jis mieste augo, tad gamina filmus apie miestus. Kiti pasirenka kaimus, piemenis. . .

Labai daug dirbo prie "F. I.-S.T.", kur mergaitė vaidina lietuvaitę. "Ar supratote jos lietuvių kalbą?" — paklausė. "Taip, visai pakenčiamai".

Išvyksta į darbą 5 v. r., grįžta 9 v. v. Saulę mato tiktai dirbdamas.

Nuo "Rocky" tebeturi aplamdytus kaulus, ištampytus sąnarius. Dažnai dėl skausmų negali miegoti. Argi žiūrovai mano, kad viskas filme yra apgaulė, ir smūgiai eina pro šalį ar atsimuša į "antrininką"?

"Nerašyk, niekas neišeis"

Tokį patarimą išminčiai žėrė menkiausius darbus atliekančiam vaikinui. Bet jis vistiek rašė, rašė ir tapo premijuojamu rašytoju, filmų autorium, režisorium. Tai William Peter Blatty.

Šiame filminiame sezone išleistas jo parašytas ir režisuotas veikalas "Twinkle, Twinkle, 'Killer' Kane". Filmas apie psichiškai nesveikus amerikiečių karininkus. Įdomus charakteriais, vaidyba, tekstu. Filmuota Vokietijoj ir Vengrijoj. Turi stiprių minčių, bet sunkiai sugaunamų.

To paties autoriaus veikalai: "I'll Tell Them I Remember You", "The Exorcist", "I, Billy Shakespeare", "John Goldfarb, Please Come Home", "Which Way to Mecca, Jack?"

"Eilėraščiai iš Vilniaus kalėjimo"

Buvusio revoliucininko Kazio Jakubėno poezija

BALYS GAIDŽIŪNAS

Jau senokai "Tėviškės Žiburių" redaktorius atsiuntė laišką, kad atsiliepčiau į M. Morkūno išleistą poeto Kazio Jakubėno "Eilėraščiai iš Vilniaus kalėjimo". Gavęs laišką pamaniau, kad man redaktorius tokią pareigą "užkrovė" greičiausiai todėl, kad ir aš pats esu buvęs totalinio režimo kalėjimuose, ir dėlto tokį rašymą galėsiu suprantamiau vertinti. O rašymas sunkus, kai nevalia turėti popieriaus, pieštuko, kai vyksta kasdieninės kratos, kai nuo išbadėjimo nebelikę kraujo smegenims maitinti.

Atrodo, bent rašymo požiūriu, K. Jakubėnas turėjo kiek lengvesnį režimą. Buvo suradęs ir skylių, pro kurias tie eilėraščiai išėjo į žmones. O gal ir pats išsinešė, juk kaliniai visais laikais buvo labai išradingi: kiekvieną dieną krato ir kiekvieną dieną ši bei tą nelegalaus randa. Mano akivaizdoje, naciniams prižiūrėtojams bekratant, apsukrus lietuvis į celę įsinešė nemažą pjūklą malkoms pjaustyti. Sakė, kad pravers durims ar langui išpjauti. . .

Turėdamas šiokių tokių ryšių, paprašiau, kad iš Vilniaus atsiųstų daugiau žinių apie Kazį Jakubėną, ypač jo gyvenimą antrai Maskvos okupacijai Lietuvoje įsitvirtinus. Deja, esu gavęs tik atsakymą, kad bandys tai padaryti, bet prašymas esąs sunkus: buvo suimtas, paleistas, vėl suimtas, paleistas ir po to rastas gatvėje nužudytas.

Pirmame bolševikmetyje, 1940 m. rudenį, kelias dienas esu buvęs Saločių-Pasvalio rajone, dvi naktis ten nakvojau. Pripuolamai ten sutikau Kazio Jakubėno giminių, nes iš tų apylinkių jis kilęs. Vienam jų pasakius, kad dabar Kazys labai galingas žmogus, kito buvo atsakyta, kad taip gali kalbėti tik gerai jo nepažįstąs. Jis galingas tik savyje. Turbūt bus taip, kad pradės naujas revoliucijas kelti ir vėl atsidurs kalėjime.

Pirmame bolševikmetyje į kalėjimą nepakliuvo, nes buvo pertrumpas laikas. Kaip ir dauguma kairiųjų rašytojų, tada jis kalbėjo ir džiaugsmą, ir viltį, kad liaudis galės džiaugtis laisve, kad bus kitas gyvenimas. . . O antrame bolševikmetyje už tiesų pareiškimą, kad dabar rašytojui daug sunkiau, negu Smetonos režimo metais, K. Jakubėnas prarado valdančiųjų malonę, bet buvo dar visaip gundomas nusileisti, "eiti su liaudimi". O kai ir tiems gundymams nenusileido, buvo rastas gatvėje nužudytas. Ne laukuose, ne išrengtas nuogai ir sušaudytas, kaip mūsuose čia buvo rašoma, bet "gražiai", enkavedistiškai nužudytas, kaip nelaimingo įvykio auka. Taip, kaip jie su daugeliu yra padarę ir pėdsakus užtrynę. Užtrynę neamžinai. Kada nors bus pakelta velėna ir paaiškės daug tokių baisių įvykių.

Poetas Kazys Jakubėnas savo naujame rinkinyje "Eilėraščiai iš Vilniaus kalėjimo" nei formos, nei turinio požiūriu neduoda nieko įvairesnio ar naujesnio, negu yra rašęs ankstesnėse savo knygelėse suaugusiems ir vaikams. Nauja tik tai, kad labai aiškiai ir tvirtai pasisako prieš naują priespaudą, vergiją. Žinoma, tai mažose rankose didelis komunistinio režimo peilis.

Eilėraščiai, kaip ir anksčiau, jakubėniški, jautrūs, liaudiški, skambūs:

Baltas beržas rudenėlį
Numeta lapus.
Savo skaisčią jaunystėlę
Lydžiu į kapus.

Lydžiu vienas, nusiminęs,
Kas gi bepadės?
Sunkios grandys geležinės
Žvanga ir žvangės. (9 psl.)

K. Jakubėnas dainuoja ir nori, kad kraštas susilauktų skaistesnės dienos, kad gimtoji kalba skambėtų per ilgus metus (10 psl.). Taip pat prisimena, kad kitados žiūrėjo pro kalėjimo langelį (12 psl.). Mat K. Jakubėnas visais režimais, kad ir lietuviškais, buvo nepatenkintas, prieš juos kovojo ir buvo kalinamas. Bet tokių revoliucijonierių buvo ne tik iš komunistuojančių, socialistų ir aušrininkų, bet net ir iš neolituanų. Čia prisimenu savo draugą, karštą Voldemaro sekėją, vieną iš VLIKo organizatorių inž. Klemensą Brunių. Ir jis prie visų režimų ragavo kalėjimo. Žinoma, ir prie abiejų okupantų. Amerikiečių išlaisvintas vėl grįžo į Lietuvą toliau tęsti kovos su okupantais. Vėl buvo suimtas, kankinamas, amnestuotas. Šiaip taip įsidarbinęs surusintoje Mažojoje Lietuvoje greit mirė. Ar mirė savo mirtim, ar panašiai kaip K. Jakubėnas, kas dabar pasakys?

Ankstesnėje K. Jakubėno kūryboje, kiek prisimenu (jo knygų po ranka neturiu), religinio motyvo nebuvo. Dabar, kovoje su nauju pavergėju, savo kūryboje tą motyvą pasitelkia:

Melsiu Viešpatį aukščiausią,
Kursiu giesmę naują,
Kad nutrenktų priespaudėjus
Už pralietą kraują. (18 psl.)

Ar jūs menat baltą ievą?
Ji žėrėjo puikumu.
Aš tikėjau meilę, Dievą
Tyru kūdikio jausmu. (25 psl.)

Keliuose eilėraščiuose K. Jakubėnas dainuoja apie tremtinius, kalinius, apie jų vargus:

Jų ne vieną kulipkėlė
Švilpdama nuskynė.
Jų ne vieną apraudojo
Lietuva tėvynė. (38 psl.)

Knygelė, su poeto portretu, Ados Sutkuvienės 5-ių puslapių iliustracijomis, turi iš viso 45 psl. Iš jų poezijai tik 39 puslapiai. Ji užbaigiama senų įsitikinimų išpažinimu ir pakartojimu:

Vėl ateis Pirma Gegužio,
Vėl širdis drebės džiaugsmu.
Vėl pavasaris atūžia,
Tik ištverk, brangus drauguži,
Vėl gimtinėj bus ramu. (41 psl.)

Knygelė, kaip ją bevertintum, rašyta kalinio krauju ir širdimi. Nors maža, bet visada bus didelis dokumentas, kaip sovietinė komunistinė sistema atsiskaito su visais, iš kairės ar dešinės atėjusiais, ir atsisakiusiais parpulti ant kelių bei garbinti pavergėją.

Kazio Jakubėno atveju, gėdydamiesi viešumos kaltinimo, į visus komunistinius informacinius raštus jį yra įtraukę kaip "tarybinį" poetą, atseit, savą, gerbiamą. . . Ar begali būti didesnė veidmainystė?

"Alma Mater" 4 nr. buvo rašyta: "1950 m. sausio 8 d. buvo rastas gatvėje nužudytas poetas K. Jakubėnas". Taigi nuo jo tragiškos mirties jau suėjo 31 metai.

Kazys Jakubėnas, EILĖRAŠČIAI IŠ VILNIAUS KALĖJIMO. Išleido Mykolas Morkūnas (3001 W. 59 St., Chicago, Ill. 60629). Kaina — $1.00. Iliustravo Ada Sutkuvienė.

Atsiųsta paminėti

Kostas Burbulys, ŠVENTASIS RAŠTAS. Apaštalų Darbai. Komentarai-aiškinimai. Spausdino ViVi Printing, 4346 So. Western Ave, Chicago, IL 60609, USA. Čikaga 1980 m., 187 psl.

PASAULIO LIETUVIS 1980 m. 9 (131) nr., rugsėjis.

LIETUVA, Filatelistų Draugijos biuletenis, 1980 m., 3 — 184 nr., 550 metų nuo Vytauto Didžiojo mirties paminėti. Išeina 3 kartus į metus. Metinė prenumerata — $5.00. Administratorius — Kazys Rožanskas, 3450 W. 62 St., Chicago, Ill. 60629, USA.

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, volume XI, number 3, Fall 1980. Tarp kitų straipsnių yra Vytauto J. Černiaus "The Acculturation of a Group of Lithuanian Women: A Follow-Up Study". R. Schmalstieg recenzuoja Antano Salio knygą "Raštai, I: Bendrinė kalba".

LIETUVIŲ DIENOS, 1980 m. gruodis. Gausiai iliustruotas mėnraštis lietuvių ir anglų kalbomis. Šis numeris skirtas kun. J. Borevičiaus, SJ, 75 metų amžiaus sukakčiai paminėti. Metinė prenumerata — $18 JAV, $20 Kanados. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029, USA.

"Laiškai Lietuviams"

organizuoja labai įdomią ekskursiją į Egiptą, Šventąją Žemę ir Graikiją.

Išskrendame balandžio 25 d., grįžtame gegužės 14.

Pakeliui sustosime Romoje. Dar yra laisvų vietų. Skubėkite registruotis "Laiškų Lietuviams" adresu arba rašydami tiesiog kelionių biurui: **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, USA.** **Gavę jūsų laišką, atsiųsime smulkesnių informacijų.**

"Fabijolė" Hamiltone

Religinė drama "Fabijolė" parašyta kardinolo J. H. Newmano, yra išversta iš prancūzų kalbos torontiškio kun. B. Pacevičiaus ir pritaikyta scenai. Š. m. kovo 1, sekmadienį, bus suvaidinta Hamiltone. Vaidins kun. B. Pacevičiaus sudarytas Toronto Prisikėlimo parapijos vaidybos būrelis, kuriam vadovauja kun. B. Pacevičius ir režisorius J. Jagėla.

Pirmą kartą "Fabijolė" pasirodė Toronto scenoje prieš 20 metų, o pernai — net du kartu. Be to, yra vaidinta ir išvietintų stovykloje Vokietijoje.

Nors Hamiltono "Aukuro" pajėgumas žinomas visai Amerikai, bet Toronto mėgėjų būrelis yra pakviestas parodyti savo meną ne dėl kokių varžybų, o dėlto, kad "Fabijolė" yra religinio pobūdžio veikalas, kurio kiti teatrai nėra mėginę.

Šitas veikalas parodo krikščionių religingumą pirmajame šimtmetyje, kai tapti krikščioniu buvo mirtinas nusikaltimas.

"Fabijolė" yra 4 v. drama, su puikiomis dekoracijomis, kurias nupiešė Ald. Totoraitienė. Scenovaizdis žiūrovus perkelia į romėnų imperijos laikus.

Kad ši drama verta dėmesio, matyti ir iš to, kad Toronto scenoje pernai pasirodė du kartus ir sutraukė nelauktai daug publikos (pirmą kartą apie 500, antrą — 400).

Visi nuopelnai dėl pasisekimo tenka režisoriams ir kaikuriems prityrusiems artistams, pasiėmusiems svarbiausius vaidmenis. Pirmaisiais metais visus vaidybos reikalus buvo paėmęs į savo rankas kun. B. Pacevičius, surinko artistus, režisavo, bet pastebėjęs, kad vienam neįmanoma apvaldyti poros desėtkų žmonių būri, pasikvietė talkon Juozą Jagėlą, jau patyrusį teatro darbuose. Jam ir teko beveik visą naštą pasiimti ant savo pečių, ypač apdailinti jaunuosius, kuriems reikia dar grumtis ir su lietuvių kalba. Kun. B. P. pasiliko sau tik religinių scenų apipavidalinimą.

Šiuo metu vaidinimas visiškai apdailintas, dekoracijos supakuotos, aktoriai pasiruošę gastrolėms.

Žiežula

Scena iš "Fabijolės", vaidintos Toronte 1980 m. Aristokratę Fabijolę tarnaitės puošia romėniškai puotai. Fabijolę vaidina O. Taseckienė, tarnaitės — T. Šleinienė, G. Adomaitienė, M. Balaišytė, L. Mačionienė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

TRISDEŠIMTĄJĮ "DRAUGO" ROMANO KONKURSĄ laimėjo Jonas Vizbaras-Sūduvas už savo kūrinį "Alšėnų kunigaikštytė", kuriame vaizduojamas pasiruošimas 1831 m. sukilimui, Emilijos Platerytės įtaka bei jos žuvimas. Romano autorius daugiau tėra žinomas kaip žurnalistas, gimęs 1915 m. prie Marijampolės, baigęs Rygiškių Jono gimnaziją 1936 m., Lietuvos karo mokykla 1939 m. Pokaryje studijavo filosofiją ir ekonomiją Erlangeno universitete, V. Vokietijoje. Į JAV atvyko 1949 m., iki išėjimo pensijon dirbo "General Electric" bendrovėje. Romano pagerbtuves "Draugas" pasiūlė surengti kunigaikštienės Gražinos vyr. skaučių būreliui Los Angeles mieste. Tai bus pirmas toks atvejis Kalifornijoje.

NIUJORKO LIETUVIŲ SUSITIKIMAS su poete Kotryna Grigaityte-Graudiene įvyko Brooklyne, Kultūros Židinyje, sausio 18 d. Popietę surengė Lietuvių Katalikių Moterų Draugija, vadovaujama pirm. Apolonijos Radzivanienės, norėdama supažindinti su naująja poezijos knyga "Marių vėjui skambant". Salėje buvo išstatyti ir visi kiti K. Grigaitytės poezijos rinkiniai — "Akys pro vėduoklę", "Paslaptis", "Širdis pergamente", "Draugo" poezijos premiją 1962 m. laimėję "Rudens lapai", "Trapus vakaras", novelių knyga "Veidu prie žemės". Poetinę K. Grigaitytės kūrybą apžvelgė Paulius Jurkus, o apie paskutinį rinkinį "Marių vėjui skambant" kalbėjo literatūros kritikas Pranas Naujokaitis. Eilėraščius skaitė lituanistinės Maironio mokyklos mokiniai ir kaikurie popietės dalyviai. Pluoštu savo prisiminimų apie rašymo pradžią prabilo pati K. Grigaitytė.

JUOZO BRAZAIČIO "RAŠTŲ" II TOMAS netrukus bus išleistas Čikagoje. Jo antraštė — "Nuo Maironio iki Brazdžionio". Toman įjungti J. Brazaičio spausdinti ir nespausdinti straipsniai liečia 17 mūsų rašytojų. Redakcinę "Raštų" komisiją sudaro Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius, jų išleidimu rūpinasi "Į Laisvę" fondas lietuviškai kultūrai ugdyti.

IZIDORIAUS IR VYTENIO VASYLIŪNŲ, smuikininko ir pianisto, koncertas kovo 1, sekmadienį, 7.30 v.v., įvyks First and Second Church salėje S. Bostone, 66 Marlboro St.

DAIL. N. ALPERTO Vilniaus peizažų paroda kovo 14-15 d.d. įvyks Brooklyne, Kultūros Židinyje. Jis ilgus metus yra gyvenęs Vilniuje, prieš keletą metų išvykęs Izraelin ir ten išsivežęs daug Vilniuje sukurtų peizažų.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS valdyba Los Angeles mieste nutarė įsteigti velionies Aloyzo Barono novelės konkursą. Iniciatyva atėjo iš velionies našlės Nijolės, kuri prašė nepirkti gėlių, bet skirti auką Lietuvių Rašytojų Draugijai. Tokių aukų buvo surinkta $285. N. Baronienė jas pasiuntė LRD valdybai. Pastaroji, pagerbdama buvusio LRD pirmininko A. Barono atminimą, įsteigė jo vardo novelės konkursą, prie gautos sumos iš savo iždo pridėdama $215. Taigi konkurso premija bus $500. Ją norima padaryti kasmetinę, tikintis mecenatų talkos ateityje.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ renginius Adelaidėje papildė dailės paroda. Jon buvo įtrauktas Lidijos Pocienės 300 knygženklių rinkinys, kurio autoriai yra lietuviai dailininkai, gyvenantys Australijoje, JAV, Kanadoje, V. Europoje. Didžiąją dalį sudarė okupuotoje Lietuvoje sukurti knygženkliai. Parodą taipgi praturtino tautodailės dirbinių ir meninių nuotraukų skyriai. Pagrindinis dėmesys betgi teko trim Australijoje mirusiem dailininkam — Henrikui Šalkauskui (1925-1979), Adomui Vingiui (1917-1980) ir Leonui Žygui (1924-1980). Šį parodos skyrių paruošė jų kūrinius sutelkusi skulptorė Jieva Pocienė. Plačiausio pripažinimo, atrodo, buvo susilaukęs H. Šalkauskas, įsitvirtinęs Sydnėjuje, dalyvavęs vietinėse ir netgi tarptautinėse parodose. Pradžioje jis daugiausia reiškėsi kaip grafkas ir tik vėliau perėjo į abstraktaus ekspresionizmo tapybą. Parodoje išstatytas jo lino raižinys "O saulė visad lydi mus", sukurtas 1962 m., yra laimėjęs premiją tarptautinėje grafikos parodoje Tokijo mieste, Japonijoje. Tapybai atstovavo trys dideli jo kūriniai, neatspindintys paskutiniųjų jo posūkių. A. Vingis parodon buvo įjungtas tapybos darbais, kurie iš abstraktinio ekspresionizmo prasiveržė į elegantišką, ramų plokštuminį konstruktyvizmą, išreiškiantį lyriškai poetišką velionies pasaulėjautą. Velionies palikimui parodoje atstovavo keli tokie kūriniai. A. Vingis, Vokietijoje studijavęs architektūrą, apsigyveno Melburne ir savo pirmąją dailės parodą surengė jau būdamas 43 metų amžiaus. L. Žygas yra biržietis, Kaune lankęs meno mokyklą, baleto studiją ir netgi šokęs baleto teatre. Į meno pasaulį įsitraukė gyvendamas Adelaidėje; pirmą savo tapybos darbų parodą surengė 1956 m. Jo kūriniams yra būdingas emocinis prasiveržimas, suspausta kompozicija, skambančios stiprios spalvos. Taip šiu trijų mirusių dailininkų kūrinius apibūdino "Mūsų Pastogėje" parodą recenzavusi Genovaitė Kazokienė.

ZIGMAS ALEKSANDRAVIČIUS, kompozitorius ir pedagogas, 70 metų amžiaus sukaktį atšventė savo kūrinių koncertu Vilniuje. Jis yra baigęs Kauno konservatorijos vargonų klasę 1936 m., tobulinęsis Prancūzijoje ir Italijoje. 1939 m. baigė Prahos konservatorijos kompozicijos klasę. Yra parašęs operą "Dangutė" Maironio libretu, simfoninę poemą "Anykščių šilelis", chorines poemas "Jūratė ir Kastytis", "Uosis ir žmogus', daug dainų chorams ir solistams. Pedagoginė jo veikla susieta su Kauno ir Vilniaus konservatorijomis. Sukaktuviniame koncerte jo dainas, kūrinius vargonams atliko A. Jozėno vadovaujamas Lietuvos Aklųjų Draugijos choras ir vargonininkas B. Vasiliauskas, M. K. Čiurlionio konkurso laureatas.

KAUNO FOTOGRAFIJOS GALERIJOJE savo darbų parodą surengė vilnietis fotomenininkas Sigitas Šimkus. Kauniečiams jis buvo atvežęs pusšimtį portretų ir žanrinių nuotraukų, susietų su dabartiniais žmonėmis bei jų gyvenimu.

AUGŠTESNIOJI J. TALLAT-KELPŠOS MUZIKOS MOKYKLA Vilniuje specialiu koncertu filharmonijos salėje paminėjo savo veiklos keturiasdešimtmetį. Programą atliko smuikininkų ansamblis, simfoninis orkestras, mišrus choras, pučiamųjų orkestras, Vilniaus operos solistai S. Jonaitytė ir E. Vasilevskis, Maskvos konservatorijoje studijuojanti fleitistė L. Šulskutė. Fortepijono, styginių, pučiamųjų, liaudies instrumentų, arfos, vargonų, klasikinės gitaros, dainavimo, choro dirigavimo, muzikos teorijos ir kompozicijos skyriuose J. Tallat-Kelpšos mokykla turi 579 mokinius. Šiemet bus pradėti ruošti estrados atlikėjai ir vadovai. Mokyklą yra baigę apie 2.000 įvairių specialistų. Kasmet apie 40% absolventų pasirenka tolimesnes studijas augštosiose muzikos mokyklose.

"TIESOS" DIENRAŠTIS 1980 m. buvo paskiebęs fotokonkursą "Mūsų amžininkas ir jo pasaulis". Pirmoji premija paskirta vilniečiui Juozui Kazlauskui, antroji — klaipėdiečiui Vaclovui Straukui, trečioji — vilniečiui Algimantui Maskoliūnui.

UŽDARĄ DRAMOS VEIKALŲ KONKURSĄ 1979 m. paskelbė Lietuvos Rašytojų Sąjunga ir kultūros ministerija. Vertintojų komisija, apsvarsčiusi konkursui pateiktas pjeses, nutarė pirmosios premijos neskirti. Antrosios premijos paskirtos Kaziui Sajai už pjesę "Sielų mainai paguodos namuose" ir Juozui Glinskiui už dramą "Kingas". Dvi trečiąsias premijas laimėjo: Raimundas Samulevičius už pjesę "Eršketrožės rudenį", Saulius Šaltenis ir Grigorijus Kanovičius už pjesę "Katė už durų". Dvi paskatinamosios premijos įteiktos — Gražinai Mareckaitei už pjesę "Eglės namai" ir Emai Mikulėnaitei už pjesę "Semper idem".

VILNIAUS FILHARMONIJOS Kauno skyriaus salėje šio miesto gyventojai sausio 26 d. pagerbė amžiaus aštuoniasdešimtmečio sulaukusį kompoz. Viktorą Kuprevičių, žymiausią Kauno varpininką. Jį net už Lietuvos ribų išgarsino Kauno istorijos muzėjaus bokšto varpų muzika. Tie varpai skambėdavo ir nepriklausomybės metais, tačiau tada jų muzikai buvo naudojamas automatinis įrenginys. Klaviatūra susidomėjo V. Kuprevičius. Pirmąjį pokarinį koncertą su savo sūnumi Giedriumi jis surengė 1956 m. Pradžioje daugiausia buvo atliekamos lietuvių liaudies dainos, vėliau pereita ir prie klasikinių tarptautinių kompozitorių kūrinių. Daug muzikos varpų koncertams yra parašęs pats V. Kuprevičius, jo sūnus kompoz. Giedrius Kuprevičius ir taip pat kaunietis kompoz. A. Kubiliūnas. Kitų kompozitorių talkos nebuvo susilaukta. Pasak V. Kuprevičiaus, jie varpų muziką laiko "cirku". Ji betgi Kaune skamba sekmadieniais, kartais ir kitomis savaitės dienomis. Varpų muzikos koncertus abu Kuprevičiai yra atlikę Magdeburge, R. Vokietijoje. Iš ten taip pat atvažiuoja atlikėjų į Kauno istorijos bokštą. "Literatūroje ir Mene" paskelbtame pasikalbėjime V. Kuprevičius nusiskundžia neaiškia varpų muzikos koncertų ateitimi: "Nežinau, kas pakeis mane, kai pavargsiu kopti į bokštą, pas varpus, kas rūpinsis jais. Giedrius labai užsiėmęs, o ir pianisto rankos per gležnos šiems metaliniams milžinams ilgiau kalbinti. Kol kas šis klausimas lieka atviras . . . Tuo tarpu varpai — bokšto širdis, o širdis — tegu galingas, bet jautrus instrumentas, reikalingas priežiūros ir meilės . . ." V. Kuprevičius savo muzikos kūrinius daugiausia skirdavo vaikams. Jo pagrindinį palikimą sudaro opera "Žiogas ir skruzdėlė", baletas "Piemenaitė ir kaminkrėtys", operetės "Paukščių koncertas", "Pasaga", muzika vaikų spektakliams, radijo vaidinimams, daugiau kaip šimtas dainų. Sukaktuvininko gimtadieniui skirtame koncerte V. Kuprevičiaus kompozicijas atliko Muzikinio teatro solistai, J. Gruodžio augštesniosios muzikos mokyklos dėstytojai, Kauno profsąjungų kultūros namų berniukų choras "Varpelis" bei kitos meninės grupės. Už pagerbtuves V. Kuprevičius kauniečiams atsilygino su sūnumi Giedriumi atliktu specialiu varpų muzikos koncertu. **V. Kst.**

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

DĖMESIO, LIETUVIAI!!!

- Parduodantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS namų 239-5923
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:
Pirmadieniais 10 - 3
Antradieniais 10 - 3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10 - 8
Penktadieniais 10 - 8
Šeštadieniais 9 - 1
Sekmadieniais 9.30 - 1

MOKA UŽ:
90 dienų termin. indėlius 14 %
term. indėlius 6 mėn. 13¼ %
term. indėlius 1 metų 12½ %
term. indėlius 3 metų 12 %
pensijų s-tą 13 %
taupomąją s-tą 10¼ %
spec. taup. s-tą 13 %
depozitų-čekių s-tą 6 %

DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo 15 %
mortgičius nuo 14 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkai-ės Australijos Lietuvių Dienų sporto šventės atidarymo iškilmėse Nuotr. A. Suprono

Vitas Gerulaitis Toronte

Vasario 4 d. Toronto "Maple Leaf Gardens" patalpose įvyko ypatingas teniso turnyras. $500.000 suma sutraukė pasaulio garsenybes: Bjorn Borg nr. 1, John McEnroe nr. 2 ir Jimmy Connors nr. 3. Be Vito Gerulaičio, dalyvavo dar ir Wojtek Fibak, Sandy Mayer, John Kriek ir atsikalbėjimais žinomas rumunas Ilie Nastase.

Toronto spauda plačiai aprašė pirmųjų trijų dienų susitikimus. Nustebo ji, minėdama netikėtą J. Connors pergalę prieš B. Borg (7-5, 6-3).

Kaip ir buvo tikėtasi, keturi geriausi aštuoniukės žaidėjai (J. Connors, J. McEnroe, B. Borg ir V. Gerulaitis) pakliuvo į tolimesnes šeštadienio varžybas — pusbaigmį.

Sekmadienio laikraščiai, aprašydami pusbaigmio susitikimus, ypač stebėjosi, kai galingasis B. Borg ir vėl pralaimėjo! J. McEnroe laimėjo 6-3, 3-6, 7-6.

Nemažiau dėmesio spauda bei radijas skyrė ir V. Gerulaičio pergalei. Jis įtikinamai nugalėjo J. Connors 6-7, 6-2, 6-2 ir pakliuvo į sekmadienio baigmę prieš John McEnroe.

Sekmadienį, vasario 8, beveik 15.000 žiūrovų susirinko stebėti baigminio susitikimo.

Prabangioje turnyro programoje, šalia didelės Vito nuotraukos, buvo įrašas "Lithuanian Lion"!

Televizijos kameros buvo paruoštos transliuoti šias rungtynes į įvairius kraštus: JAV, centrinę bei pietinę Ameriką, Japoniją, Australiją ir Europą.

Nenuostabu, kad kabant ore $175.000 pirmos vietos premijai, jautėsi ir įtempimas.

Vitui Gerulaičiui ir John McEnroe pasirodžius aikštėje, pasigirdo griausmingi žiūrovų plojimai.

Žaidimu Vitas žiūrovų nenuvylė. Trijų valandų kovoje jis sugebėjo likti santūriu ir savimi pasitikinčiu žaidėju. Vitas "mirtinais" servais vis laimėjo taškus, neatsilikamas nė servų grąžinime. Puikiai jis judėjo aikštėje, pasižymėjo smūgių tikslumu ir, drąsiai eidamas prie tinklo, pakartotinai laimėdavo.

McEnroe žaidimas ir jo nerviška laikysena, atsimušusi į geležinius Vito nervus ir visapusiškai išbaigtą Gerulaičio techniką bei pasitikėjimą, pradėjo rodyti ir spragas.

Rungtynių gale labai aiškiai matėsi, kad "Molson Challenge" meisteris bus jau Vitas Gerulaitis! Rungtynių pasekmė galutinai tai ir patvirtino: 6-4, 4-6, 6-3, 6-3.

Prie laimėtos $175.000 sumos dar prisidėjo papildoma $15.000 dovana už geriausią servavimą turnyre (iš viso $190.000 JAV).

Vitą Gerulaitį Toronto dienraščiai plačiai aprašė, kartais paskirdami jam net po kelis laikraščio puslapius. J. B.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jeigu nebūtų reikalaujama to akto pakeitimo Britanijos parlamente. Čia metamas kaltinimas, kad P. E. Trudeau tokiu savo reikalavimu Kanadą lyg ir paverčia Britanijos kolonija. Esą pakeitimai turi būti vykdomi pačioje Kanadoje, tačiau jų nebūtų galima įgyvendinti, kol nepasiekta reformų formulė, reikalinga provincinių premjerų sutarimo. Dėlto P. E. Trudeau ir kreipiasi į Britanijos parlamentą. Provincijos betgi įžiūri savo galios pažeidimą pasiūlytuose žmogaus teisių paragrafuose, juo labiau, kad juos patvirtins ne jos pačios su Otava, o Britanijos parlamentas, kuris pagal BŠA Aktą yra įsipareigojęs ginti provincijų teises. Britanijos vyriausybė ir parlamentas norėtų, kad nesutarimai būtų išspręsti pačioje Kanadoje. Dabargi 8 provincijos yra nusistačiusios prieš min. pirm. P. E. Trudeau projektą, o iš jų 6 netgi pradėjusios kovą teismuose. Įtakos Britanijai turėtų augščiausiojo Kanados teismo sprendimas, tačiau kelią į jį provincijoms pastojo min. pirm. P. E. Trudeau skubėjimas. BŠA Aktą kaip konstituciją su jos pakeitimais jis nori turėti Kanadoje š.m. liepos 1 d. Kadangi bylos buvo pradėtos provinciniuose teismuose, o ne pačiame augščiausiame Kanados teisme, jos pastarojo laiku nepasieks. Tiesioginiam kreipimuisi į augščiausiąjį teismą nepritarė min. pirm. P. E. Trudeau vyriausybę, nes jo sprendimas provincijų naudai būtų palaidojęs visą projektą. Kaltė tenka abiem pusėm: min. pirmininkui P. E. Trudeau dėl jo skubėjimo, provincijų vyriausybėm dėl jų griežtos laikysenos, lig šiol pastojusios kelią susitarimams. Britanija yra atsidūrusi diplomatiniame akligatvyje. Jeigu ji atmestų Kanados parlamento reikalaujamas BŠA Akto reformas, būtų kaltinama, kad Kanadą laiko kolonija, o jeigu jas patvirtintų, priekaištų susilauktų iš provincijų dėl jų teisių pažeidimo.

Kanados naftos pramonei problemą sudaro JAV prez. R. Reagano paskelbtas naftos bei gaminių kainų kontrolės atšaukimas. Pirmiausia JAV ir Kanados pasienyje daug amerikiečių benziną pradės pirkti Kanadoje, kur jis yra gerokai pigesnis. Tuo gali būti padarytas nemažas nuostolis Kanados iždui, kuris padengia kainų skirtumą tarp kanadiškos naftos ir įsivežamos iš užsienio. Benzinas visur pardavinėjamas viena išlyginta kaina, žemesne nei JAV. Antrą problemą neišvengiamai sudarys naftos bendrovių kapitalo perkėlimas į JAV, kur jų laukia didesnis pelnas. "Garnett Drilling" bendrovė Kalgaryje pranašauja masinį gręžimo bokštų perkėlimą į JAV, sutabdantį naujų šaltinių pajieškas. Energijos išteklių min. M. Lalonde vis dar džiaugiasi pakankamu bokštų skaičiumi Kanadoje. Toronto dienraštis "The Globe and Mail" jam primena, kad tuos bokštus vieneriems metams samdo naftos bendrovės. Pagrindinis jų darbo sezonas esąs nuo lapkričio iki kovo. Jeigu tų bokštų savininkai negaus užsakymų šiems metams Kanadoje, jie bus priversti persikelti į JAV. Dabartinė sutartis buvo pasirašyta pernai dar prieš Kanados biudžeto paskelbimą, kuriuo federacinės mokestis Kanados iždui naftos bendrovių pajamas už žemomis kainomis parduodamą statinę naftos sumažino 8%. Bendrovių dabar laukia nepalyginamai didesnis pelnas naftos kainų kontrolės neturinčiose JA Valstybėse.

Ontario vaisių ir daržovių augintojų draugija, posėdžiavusi Toronte, yra susirūpinusi didėjančia sezoninių darbininkų stoka. Derliaus nuėmimo mėnesiais negalima išsiversti be užsieniečių pagalbos. Jų laikinį įvažiavimą Kanadon tvarko imigracijos ministerija, pernai Ontario provincijoje leidusi dirbti beveik 7.000 užsieniečių. Vietinės darbo jėgos nepakanka, nes derliaus nuėmėjams dažniausiai mokamas minimalus valandinis atlyginimas, neviliojantis kanadiečių.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

Ateitininkų žinios

Sendraugių žiemos iškyla buvo sėkminga — dalyvavo 26 asmenys, daugiausia jaunesnieji sendraugiai su šeimomis, nors buvo keletas ir vyresniųjų sendraugių. Po kelių valandų slidinėjimo bei čiuožimo visi susirinko sušiltį pas R. ir A. Karkas.

Visų sendraugių susirinkimas — vasario 28, 7 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Tema: "Jaunesnieji pabėgėliai" pagal "T. Žiburių" vedamąjį. Bus diskusijos svarstybų formoje. Po to — kavutė. Visi kviečiami dalyvauti. Bus pranešimas apie šių metų veiklą ir sukaktuvinį ateitininkų kongresą Čikagoje.

Rekolekcijos vyresniems sendraugiams — kovo 12 ir 13 d.d., 7.30 — 10 v.v. LV Namuose, 57 Sylvan Ave, Toronte. Vedėjai — kun. A. Saulaitis, SJ, ir sesuo Ignė. Kaina asmeniui — $5. Apie dalyvavimą pranešti Danguolei Kuolienei tel. 893-6004 arba Gabijai Petrauskienei tel. 767-6806.

Rekolekcijos jaunesniems sendraugiams — kovo 14, šeštadienį, 9.30 v.v. — 7 v.v., ir kovo 15, sekmadienį, 10 v.r. — 7 v.v., LV Namuose, 57 Sylvan Ave. Vedėjai — kun. A. Saulaitis, SJ, ir sesuo Ignė. Kaina asmeniui — $10. Sekmadienio sesija baigsis Mišiomis ir agape. Apie dalyvavimą pranešti D. Kuolienei tel. 839-6004 arba G. Petrauskienei tel. 767-6806 iki kovo 1 d.

Sendraugių vasaros stovykla Dainavoje bus liepos 19-26 d.d., Kennebunkporte — rugpjūčio 15-22 d.d.

Ateitininkų kongresas paminėti 70 metų veiklos sukakčiai įvyks Čikagoje š.m. rugsėjo mėnesį — Darbo šventės savaitgalyje. G.J.P.

Skautų veikla

• Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventė paminėta organizuotai Lietuvos Kankinių šventovėje vasario 8 d. Po pamaldų Anapilio salėje "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai išsirikiavo iškilmingai sueigai. Oficialioje dalyje seses ir brolius sveikino Kanados rajono vadas v.s. V. Skrinskas. Perskaityti tuntininkų sveikinimai ir įsakymai. Trumpa iškilmė baigta vėliavų išnešimu ir Tautos himnu. Antroje dalyje — didelis skautų-čių, jų tėvų bei svečių ratas dainavo populiarias daineles. Sueiga baigta vakarine malda ir kavute. Vadovavo Linas ir Asta Sapliai.

• Skautiškai veiklai paremti aukojo: KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius $50, dr. Gailius Skrinskas $20, R. E. Namikai $20. Nuoširdus ačiū.

• Mūsų veiklai remti kasmet organizuojama Kaziuko mugė. Šiais metais ji bus kovo 1 d. visose Prisikėlimo salėse. Reikia talkininkų, pirkėjų ir gausių dalyvių. Paraginkime vieni kitus!

• "Šatrijos" tunto vadijos posėdis — kovo 4 d., 7.30 v.v., skautų būklė; "Rambyno", t. vad. posėdis — vasario 23 d., 7.30 v.v. skautų būklė.

• Tradicinį skaučių susimąstymą rengia šiais metais latvės vasario 23 d., 6 v.v., St. Andrews šventovės salėje. Dalyvauja visos tautybės.

• Vasario 16 d. proga į sl. laipsnį pakeltos Birutė Batraks, Laima Karosaitė, į psl. laipsnį — Ald. Kasperavičiūtė. "Rambyno" tunte pakelti šie Mindaugo dr-vės skautai į psl. laipsnį: Alg. Nausėdas, R. Garbaliauskas ir R. Kalendra. Č. S.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

A. E. LePAGE
Daiva T. Dalinda, B. A.
Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!
• Nemokamas namo įkainojimas •
(Įstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1576 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 537-3431
Namų 494-0605

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRIAUČIŪNAITĖ,
Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti. Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 489-1543.
Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:
14 % už 90 dienų term. indėl.
13¼% už 6 mėn. term. indėlius
12½% už 1 m. term. indėlius
12 % už 3 m. term. indėlius
13 % už pensijų ir namų planą
13 % specialią taup. sąsk.
10¼% už taupymo s-tas
6 % už čekių -s-tas (dep.)

IMA:
15% už asm. paskolas
14% už mortgičius

AKTYVAI virš 28 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartamentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813)360-2448 • Vakare (813)367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AUTOMOTIVE FIBERS
visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Islington, Ont. M8W 3R3
Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame siuntinių užsakymus.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098
Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

TORONTO ONT

Iš Izraelio "TŽ" redakcijoje gautas ši sveikinimo telegrama: "Sveikinu iš šventos Jeruzalės Vasario 16 proga. Duok Dieve, kad kitais metais jūs švęstumėt Nepriklausomybės dieną Vilniuje". Telegramos autorius — vienas lietuvių bičiulis.

Žymiųjų smuikininkų Danutės ir Jurio Mazurkevičių koncertą vasario 8 d. Hart House salėje surengė muzikinis komitetas. Perpildytoje salėje buvo matyti žymių Kanados muzikologų, daug ukrainiečių ir keletas lietuvių. Per pastaruosius metus abu smuikininkai susipažino su modernaus stiliaus kompozicijomis ir pasiekė virtuozinį lygį. Jiedu gana dažnai kviečiami koncertuoti ne tik Amerikoje, bet ir Europoje. Balandžio 12 d. Danutė Pomerancaitė-Mazurkevičienė koncertuos Anapilio salėje, kur rengiamos naujo kilimo sutiktuvės, dalyvaujant jo autoriams — p.p. Tamošaičiams.

A. a. Zigmo Arlausko, kūrėjo-savanorio, atminimui aukojo Tautos Fondui $50: dr. S. A. Kazlauskai, $20: "Loblaws Ltd.", $15: V. P. Gudaičiai, $10: S. Jaseliūnas, Nina Kron, Br. P. Sapliai, Mar. Skučas, A. G. Sprainaičiai, $5: Gr. Stauskas, J. Kazlauskas.

Už aukas dėkojame —
Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė

Savaitraštis "Time" vasario 9 d. laidoje, informaciniame leidėjo laiške, rašė apie savo bendradarbę Mortą Smilgis, kuri atlikusi pokalbius su modeliste Brooke Shields ir daugeliu kitų įžymybių — John Travolta, Sophia Loren ir kt. Anksčiau ji dirbusi kaip reporterė laikraščio "Sports Illiutrated" ir "People". Užaugusi Hollywoode, baigusi politinius mokslus Berkeley universitete. Prie minėto leidėjo laiško pridėta ir M. Smilgytės nuotrauka. Jos tautybė nepaminėta.

"The Catholic Register" sausio 31 d. laidoje išspausdino žinutę apie Lietuvą iš "NC News Service". Esą Lietuva, kovodama už religijos laisvę, per pastarąjį dešimtmetį laimėjo truputį daugiau laisvės ir drąsos. Remdamasis "LKB Kronika", laikraštis rašo, kad anksčiau vyravęs pasyvumas bei rezignacija kuniguose dingo. Dabar Lietuvoje yra 706 kunigai, daugiausia senyvo amžiaus.

Gėlių parduotuvė "Petals Florist" savininkė V. Siminkevičienė) persikėlė į naujas patalpas, 710 Annette St., Toronto. Tel. 769-5009. V. Siminkevičienė yra prityrusi gėlių sudėjime, laimėjusi nevieną premiją. Dažnai jos meniškai sutvarkytomis gėlėmis puošiami lietuviški parengimai, vestuvės bei išreiškiamos užuojautos laidotuvių namuose.

Apie suėmimus Baltijos valstybėse paskelbė žinutę iš Ženevos "Toronto Star" vasario 12 d. Joje sakoma, kad per pastaruosius 15 mėnesių sovietai suėmė mažiausiai 33 disidentus ir teisė keletą kovotojų už žmogaus teises. Šią žinią pateikusi grupė, pasivadinusi "Baltic Appeal to the United Nations". Ji taipgi davusi 40 estų pasirašytą laišką, remiantį jaunimo demonstracijas Estijoje.

Rytiniai Toronto dienraščiai, rašydami apie teniso žaidėjo Vito Gerulaičio laimėjimus vasario 8 d., neminėjo jo tautybės, bet popietinis "Star" pažymėjo, kad jis vadinamas "Lithuanian Lion". Tas vardas buvo minimas ir televizijos transliacijose.

Susižiedavo Leonas Reginskas ir Birutė Grigaitytė — abu iš Suvalkų trikampio. Leonas atvykęs prieš 15 metų. Birutė atvyko į svečius pas gimines. Vestuvės numatomos gegužės mėnesį.

"The Globe a. Mail" dienraštyje dažnai pasirodo straipsniai Betty Žyvatkauskaitės. Ji rašo daugiausia turistiniais klausimais, apie keliones, atostogų kraštus ir t. t. Minėto dienraščio 1981. II. 7 laidoje yra išspausdintas jos straipsnis " Lakes beckon, even in winter".

Latvijos žydų šeima Markh, neseniai emigravusi iš Latvijos ir kurį laiką gyvenusi Italijoje, atvyko į Torontą drauge su 27 žydais iš Sov. Sąjungos. Iš jų 24 apsigyveno Toronte, kiti — Edmontone. Leidimą emigruoti sergančiam Markho sūnui Arkadijui davė min. Axworthy, kai pramonininkas S. B. Roman pažadėjo $30.000 paramą jo gydymui. Arkadijui reikalinga inkstų operacija. Jam leidimas gyventi Kanadoje bus atnaujinamas kasmet ir tik po penkerių metų galės gauti imigranto teises.

"Free theatre" Toronte vaidina du veikalus iš imigrantų gyvenimo: "After Baba's Funeral" ir "Sweet and Sour Pickles". Jų autorius, laimėjęs premijas, yra Ted Galay, režisorius — Lubomir Mykytiuk. Spektakliai — iki kovo 7 d. Telefonas informacijai 368-2856.

Parama studentams. Kanados vyriausybė paskyrė $30.000 pašalpą organizacijai "Canadian Bureau for International Education", kuri rūpinosi studentų apsikeitimo programa įvairiose provincijose. Norima, kad universitetų studentai pažintų Kanados gyvenimą bei galėtų studijuoti įvairiuose universitetuose. Šioje programoje dalyvauja 260 studentų. Ja turėtų susidomėti ir lietuviai studentai. Adresas: CBIE, 141 Laurier Ave. W., Ottawa, Ont. K1P 5J3. Tel. (613) 237-4820.

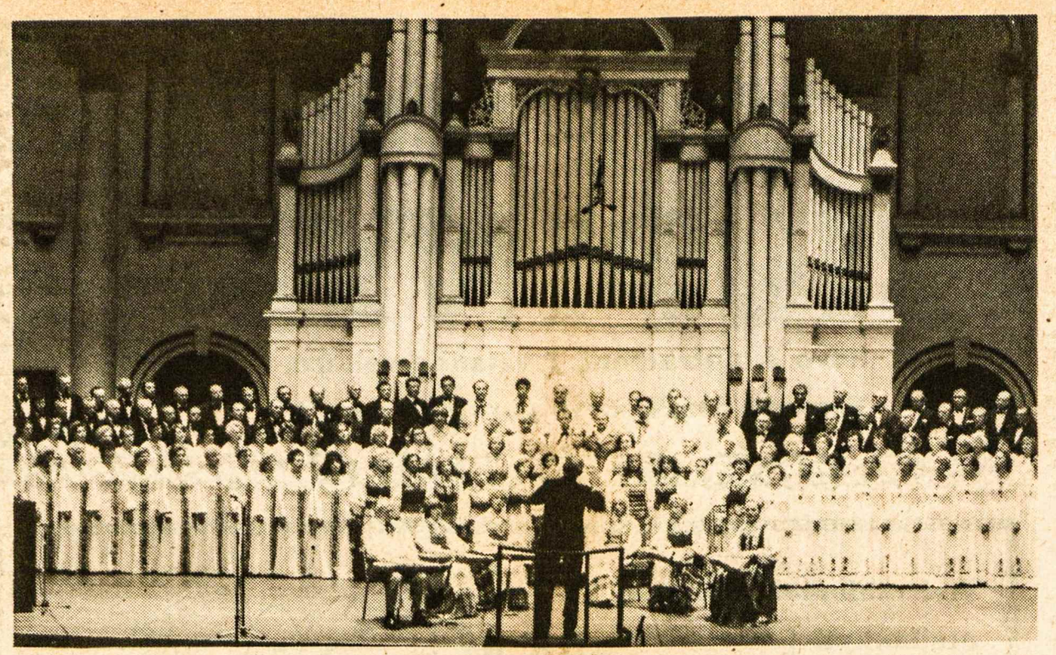

Australijos Lietuvių Dienų dainų šventėje 1980 m. gruodžio 30 d. dainuoja jungtinis choras, diriguojamas B. Kiverio ir palydimas kanklių muzikos. Šventėje dalyvavo apie 200 dainininkų iš įvairių vietovių

Laisvės diena Toronte

Iškilmėje dalyvavo Ontario premjeras ir opozicijos vadas

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 63-ji sukaktis pradėta minėti vasario 14, šeštadienį, Lietuvos vėliavos pakėlimu prie miesto rotušės. Dalyvavo apie 200 tautiečių, kurių tarpe buvo ir dalis Maironio mokyklos. Jautrią kalbą pasakė KLB Toronto apylinkės pirmininkė R. Jonaitienė ir miesto valdybos narys T. Ruprechtas. Pastarasis, kaip miesto atstovas, iškilmės dalyvius pavaišino kava.

Pagrindinė iškilmių diena buvo vasario 15, sekmadienis. Iš ryto visose trijose lietuvių šventovėse buvo atlaikytos pamaldos, dalyvaujant organizacijoms su savo vėliavomis.

Bendras Toronto lietuvių iškilmių aktas įvyko universiteto salėje "Convocation Hall" 4 v. p. p. Ši iškilmė pradėta labai punktualiai. Atvykus Ontario premjerui W. Davis ir opozicijos vadui dr. Stuart Smith, apylinkės pirm. R. Jonaitienė gausius dalyvius (apie 1000) pakvietė atsistoti vėliavų įnešimui ir Kanados himnui, kurį sugiedojo "Volungės" choras. Pastarasis diriguojamas D. Viskontienės ir akompanuojamas P. Vyto, kaip įvadą programon, padainavo St. Gailevičiaus "Iš visų kraštų".

Tarusi įvadinį žodį, pirm. R. Jonaitienė pakvietė invokacijai kun. Aug. Simanavičių, OFM. Tolimesnę programą pranešinėjo Aušra Karkienė.

"Volungei" sugiedojus G. Faure "Maldą", pasveikino savo tautiečius ir kitataučius svečius gener. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, primindamas seną Lietuvos valstybingumo tradiciją ir jos teisę į nepriklausomybę.

Ontario premjero W. Davis kalba labai domėjosi spauda ir televizija, ypač dėlto, kad tai provincinio parlamento rinkimų metas ir kad iškilmėje dalyvavo taipgi opozicijos ir liberalų partijos vadas dr. S. Smith. Buvo manyta, kad įvyks abiejų politikų susikryžiavimas, bet to buvo išvengta. Premjeras, pasakęs kalbą, tuojau grįžo į ministerių kabineto posėdžius, o opozicijos vadas kalbėjo žymiai vėliau. Nė vienas jų nelietė rinkiminių Ontario problemų. Tai pastebėjo ir CBC televizija, trumpai parodydama 11 v. v. žiniose ir vieną, ir kitą.

W. Davis savo kalboje pareiškęs, kad laisvė Kanadoje nebranginama, nes jos netrūksta, tarė: "Laisvos Lietuvos dvasia tebėra gyva pasaulio lietuvių širdyse, mintyse, atsiminimuose ir viltyje. Ši dvasia turėtų būti mums tikra pamoka, jog laisvė tada atsiduria grėsmėje, kai yra nevertinama. Sovietinis komunizmas bei jo užmojai tada yra pavojingiausias, kai būna permažai paisomas."

Esą Kanada neturėtų pro pirštus žiūrėti į dabartinius įvykius Lenkijoje bei R. Europoje. Baigdamas savo kalbą, premjeras pareiškė: "Lietuvos nepriklausomybės dvasia tebėra gyva kaip švyturys žmonijai, kaip kultūrinio turtingumo ir tautinės tapatybės simbolis, reikšmingas visai žmonijai". Savo kalbą premjeras užbaigė lietuvių kalba ištartu padėkos sakiniu.

Kun. dr. J. Šarauskas, kaip pagrindinis kalbėtojas, ištisą pusvalandį dėstė kritiškas savo mintis apie dabartinę išeivijos veiklą ir Lietuvą. Jis, kaip JAV Valstybės Departamento stipendininkas, konkurso keliu parinktas iš 1340 kandidatų, vienerius metus dirbo JAV užsienio reikalų ministerijoje. Tuo būdu jis pažvelgė į lietuvių veiklą iš kitos perspektyvos. Jo nuomone, politinė lietuvių veikla yra menka, pasenusi metodais ir žmonėmis. Esą išeivija labai rūpinasi savo reikalais, permažai dėmesio teikia Lietuvai. Jos patriotizmas esąs pridengtas materializmu bei savanaudiškumu. Fondų veikla kreiptina daugiau Lietuvos link. Taip pat reikia rūpintis platesne informacija Lietuvai.

Kaikurios kun. J. Šarausko mintys buvo pertemptos, rodančios nepakankamą susipažinimą su lietuviškąja tikrove. Visdėlto kalbėtojas susilaukė stipraus publikos plojimo, kuris nebūtinai reiškė visuotinį pritarimą jo mintims, prie kurių teks grįžti. Savo minčių santrauką kalbėtojas davė ir anglų kalba.

Gyvo dėmesio susilaukė Ontario liberalų partijos vado dr. S. Smith kalba, kurią jis pradėjo lietuviškai ir užbaigė lietuviškai. Jo linkėjimas — netrukus švęsti Vasario 16-ąją Vilniuje. Pažymėtina, kad jo seneliai yra kilę iš istorinės Lietuvos. Jis išsėdėjo su lietuviais per visą programą ir labai plojo "Volungės" ir Maironio mokyklos chorams.

Sveikinimo žodį tarus KLB pirm. adv. J. Kuraitei, Kanados konservatorių partijos bei opozicijos vado J. Clarko vardu žodį tarė parlamento atstovas McDermott. Taip pat kalbėjo Kanados liberalų partijos atstovas parlamentaras J. Fliss, Toronto miesto savivaldybės — T. O'Donohue, Estijos konsulas I. Heinsoo, Latvių Federacijos pirm. T. Kronbergs.

Nutarimus, skirtus Kanados min. pirm. P. E. Trudeau, perskaitė R. Kuliavas.

Pabaigai scenoje pasirodė Maironio mokyklos choras, diriguojamas D. Viskontienės, su pora dainų. Prie jo prisidėjo "Volungės" choras, kuris programą užsklendė daina "Lietuva brangi". Sugiedojus Lietuvos himną, buvo išneštos vėliavos ir tuo baigta iškilmė. Svečiams buvo suruoštas priėmimas Prisikėlimo par. Parodų salėje. Dalyvavo gana daug etninių grupių atstovų ir lietuvių bičiulių.

Šios šventės proga buvo išspausdinta programa, kurią apipavidalino dail. A. Vekterytė. Estijos konsulas Heinsoo pasidžiaugė, kad programos viršeliui panaudotos estiškos spalvos. Apgailėtina, kad angliškame tekste padaryta stambi klaida "The sixty second Anniversary". Turėjo būti "sixty third", kaip lietuviškame tekste pažymėta.

Šiais metais Vasario 16 šventė buvo gana plačiai pastebėta televizijos, radijo ir spaudos. Dalį programos parodė net keli televizijos kanalai per vakarines žinias. Sekantį rytą rašė ir dienraščiai, kalbėjo radijo pranešėjai. Mat šiais metais lietuvių šventę suaktualino provinciniai rinkimai ir abiejų partijų vadų dalyvavimas. **Dl.**

Pajieškojimas

Vaclovas Butvila, Prano, prašomas atsiliepti šiuo adresu: Viktoras Butvila, Prancūzų gt. 88-51, Kaunas, Lithuania.

• Supažindikite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Išrinkta "Vilniaus" karalaitė

Vasario 14 d. Toronto Lietuvių Namuose šių metų "Vilniaus" paviljono karalaite buvo išrinkta **Aldona Biretaitė,** o jos palydove — **Birutė Nakrošiūtė.**

Pirmą kartą Toronte buvo surengti tokio pobūdžio rinkimai, sudominę žymią dalį jaunimo ir vyresniosios kartos tautiečių. Gausiems žiūrovams susirinkus (apie 400), išpuoštoje scenoje pasirodė pranešėjai — V. Kuprevičiūtė-Jay ir R. Kuliavas. Viena po kitos ant specialaus pylimo-pakylos žingsniavo kandidatės: R. Verbylaitė, B. Nakrošiūtė, A. Paliulytė, R. Murauskaitė, D. Krivaitė, V. Gataveckaitė, A. Biretaitė, A. Bartninkaitė. Nepasirodė tiktai Rūta Meiklejohn, kuri išvakarėse susirgo.

Ta pačia eile jos atsakinėjo ir į pranešėjų pateiktus klausimus. Vienas klausimas kiekvienai buvo žinomas ir atsakymas iš anksto paruoštas, antrą klausimą teko traukti loteriniu būdu. Kaikurioms antrasis klausimas sudarė keblumų.

Visa tai stebėjo penki vertintojai: pirmoji "Vilniaus" karalaitė B. Dilkutė-Batraks, A. Dargytė-Byszkiewicz, R. Jonaitienė, E. Bumeisteris ir S. Kuzmas. Jie vertino visas pagal taškų sistemą, skirdami juos už lietuvių kalbos mokėjimą, išsilavinimą, laikyseną ir t. t. Jiems teko nelengvas uždavinys, nes visos dalyvės turėjo gerus duomenis tapti karalaitėmis.

Kai salėn grįžę vertintojai įteikė savo sprendimą pranešėjams, buvo įtemptas laukimo momentas. Pirmiausia buvo paskelbta karalaitės palydovė, o paskui. . . karalaitė. Sprendimą palydėjo stiprus žiūrovų plojimas.

Karalaitei paskirta mokslo stipendija — $1000, palydovei — $100, be to, visoms rinkimų dalyvėms paskirstyta daug dovanų, gautų iš įvairių kanadietiškų ir lietuviškų firmų. Daugiausia prisidėjo St. Kuzmas, paaukojęs $800, L. Namai $200, A. V. Kupitis $100. Mokslo stipendija karalaitei bus išmokama dalimis. Jeigu ji būtų sukliudyta eiti savo pareigas, ją pavaduotų palydovė.

"Vilniaus" karalaitės rinkimų vakaras buvo rūpestingai surengtas KLB Toronto apylinkės valdybos sudarytos komisijos. Jon įėjo Lina Kuliavienė, Žibutė Šilininkaitė, Vida Vaitiekūnaitė, Aida Vekterytė. Komisijos pastangomis buvo atspausdinta programa su kandidačių nuotraukomis ir kitomis informacijomis.

Po rinkimų pirmąjį šokį pradėjo naujoji karalaitė, perėmusi karūną iš buvusios karalaitės V. Adomonytės. Vėliau įsijungė visi vakaro dalyviai, pasivaišinę J. Bubulienės paruošta vakariene. Šokių pertraukos metu įvyko įvairių laimikių loterija, kurios laiminguosius numerius traukė naujoji karalaitė.

Miami, Florida

ŠAULIŲ ŠVENTĖ. 1981. I. 29 įvyko šaulių kuopos "Aušra" vėliavos pašventinimas. Susirinkus gausiem dalyviam ir kuopos pirm. M. Vaitkui tarus įvadinį žodį, įžygiavo vėliavos. Visa salė gieda Amerikos himną, išreiškiama pagarba žuvusiems už Lietuvos laisvę tylos minute. Kun. V. Pikturna skaito invokaciją. Dr. Jadvygos Dubinskienės ir šaulio Petro Skikūno paaukotą vėliavą pašventino kun. prof. Stasys Yla ir pasakė pagrindinę kalbą, iškeliančią šaulių tėvą Vl. Pūtvį. Svečių tarpe buvo ir dr. A. Damušis su Ponia.

"Aušros" kuopą sveikino: "Švyturio" jūrų šaulių kuopos atstovas inž. A. Šukys iš Detroito, Kalantos š. k. pirm. A. Gudonis, Miami ALTos pirm. ir BALFo atstovas P. Šilas, centro valdybos atstovė K. Kodatienė, vietinio lietuvių klubo pirm. J. Maurukas, "Palangos" jūrų š.k. pirm. J. Kalpokas, Auksinio Kranto LB pirm. inž. Pr. Urbaitis Iškilmė baigta pirm. M. Vaitkaus padėkos žodžiu, Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu.

Iš St. Petersburgo šventėje dalyvavo 40 asmenų, iš Pompano Beach — 30. Iš viso buvo apie 200 dalyvių. Visi vaišinosi puikiai paruošta vakariene kulinarės dr. V. Norvaišienės ir jos talkininkių. **J. Narūnė**

LIETUVIŲ KLUBO VALDYBA ir direktoriai pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Maurukas, vicepirm. H. Seibelienė, finansų sekr. Pijus Lapinskas, ižd. Z. Ramanauskas, sekr. P. Griškelis. Tikimės gyvesnės veiklos, kuri suartintų ir sutrauktų daugiau lietuvių narių į klubą, nes jų gyvena gana daug šioje apylinkėje.

Kovo 1 d. Lietuvių Klubas 3 v.p.p. rengia koncertą. Programą atliks sol. Mastienė iš Čikagos. Visi kviečiami dalyvauti. Po koncerto geri pietūs ir šokių muzika. **L. P. L.**

Sudbury, Ontario

PADĖKA

Už suruoštas man į pensiją išėjimo proga išleistuves, dovaną, sveikinimus rengėjams ir dalyviams nuoširdžiausia mano padėka: Valiui Bružui, Danguolei, Erikui Rotkiams, Jadvygai, Zigmui Labuckams, Antanui, Juozei Gataučiams, Leonardai, Vladui Juškoms, A. M. Juozapavičiams, J. N. Paulaičiams, P. M. Venskams, A. F. Albrechtams, J. B. Stankams, S. A. Krivickams, S. Poderienei, K. O. Poderiams, J. A. Kručams, J. M. Gliziokams, J. R. Šleiniams, A. Milčiui, V. Kriaučeliūnui, A. Kusinskiui, P. Liutkui, A. Staškevičiui, P. B. Visockams, I. Bružui, Kl. Jonikui, A. Braškiui, J. Bataičiui, S. M. Lencams, K. Tutinui.

Dar kartą lietuviškas ačiū.

Jutelis Povilas
Sundbury, Ontario

A†A

JIEVAI VYŠNIAUSKIENEI

mirus, jos vyrą HENRIKĄ, dukras — EMĄ JAVIENĘ, HERTĄ POVILAITIENĘ bei jų šeimas giliai užjaučiame —

Galina ir Vladas Morkūnai

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ
TONY GENYS 231-2839
VACYS ŽIŽYS 232-1990
Įstaigos (416) 233-3323

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1981 metų ekskursijos į Vilnių ir kitus Europos miestus

1.	Gegužės	12
2.	Gegužės	26
3.	Birželio	17
4.	Liepos	15
5.	Rugpjūčio	12
6.	Rugsėjo	2
7.	Rugsėjo	16
8.	Rugsėjo	30

Ekskursijas galima pasirinkti 8 dienų arba dviejų savaičių. Grįžimą galima sutvarkyti individualiai nuo 7 iki 30 dienų. Aštuonių dienų ekskursija kainuoja $1,365.00

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu V. BAČĖNO adresu ir telefonu

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Advokatas
Algis S. Pacevičius,
B.Sc.,LL.B.
2299 Dundas St. W., suite 303
Toronto, Ontario
M6R 1X7
(Kampas Bloor ir Dundas St.)
Telefonai:
įstaigos (416) 537-2643
namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5
Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 249-2637

W. G. DRESHER
REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Lietuvos nepriklausomybės šventei buvo skirtos vasario 15, sekmadienio, 11 v. r. pamaldos. Pamokslą pasakė ir pamaldas laikė klebonas kun. J. Staškus. Dalyvavo dalis Maironio mokyklos mokinių, organizacijos su vėliavomis — ateitininkai, kat. moterys, šauliai. Giedojo par. choras, vadovaujamas St. Gailevičiaus.

— Pamokos Sutvirtinimui besiruošiantiems vyksta sekmadieniais po 10 v. r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

— Parapija rengia slidinėjimo išvyką vasario 28, šeštadienį, Moonstone apylinkėje. Autobusas iš Anapilio išvažiuos 8 v. r., sugrįš 6.30 v. v. Kreiptis į R. Gaižutį tel. 279-3517.

— Kapinių aptvėrimui aukojo po $100: A. Žulys, O. E. Delkai, M. Skučienė; po $50: S. Skalėnas, D. Baziliauskienė, S. Pranckevičius.

— Anapilio Moterų Būrelis vasario 22, sekmadienį, 12.15 v. p. p., rengia pusryčius Anapilio salėje ir kviečia savo nares su šeimomis dalyvauti.

— Mišios vasario 22, sekmadienį, 10 v. r., už a. a. Liudviką, Eleonorą Pilipavičius ir Antaną, Oną Nausėdus; 11 v. r. — už a. a. Joną Aleksą.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Trečiadienį, 5 v. p. p., konfirmandų pamoka, ketvirtadienį — krikšto pamoka.

— Vasario 19, ketvirtadienį, 7.30 v. v. — tarybos bei kitų padalinių susitikimas su sinodo tribunolu. Kitas toks susitikimas įvyks kovo 5 d., ketvirtadienį, į kurį kviečiami visi parapijiečiai. Kalbėti bus galima nedaugau kaip 20 min., debatų nebus. Visiems bus pateikiamas šis klausimas: "Kaip gali Išganytojo Liuteronų Bažnyčia geriausiai įvykdyti 1975 metų sutarties užsimojimus? Ši sutartis numato pastoracinį patarnavimą dviem kalbinėm bendruomenėm." **Reikia pabrėžti, kad šios datos buvo nustatytos vien anglų parapijos sekcijos.** Tribunolo laiškas pareiškia, kad bus galima referuoti ir po kovo 28 d.

— Visuotinis metinis parapijos susirinkimas — vasario 26, ketvirtadienį, 8 v.v. Darbotvrakėje: sąmatos priėmimas bei tarybos narių rinkimai.

— Moterų draugijos susirinkimas — kovo 1, sekmadienį, po pamaldų E. Sturmienės namuose, 75 Indian Grove.

— Praėjusį sekmadienį pamaldose buvo prisimintas a. a. Kostas Kregždė, kuris mirė vasario 9 d. būdamas 89 m. amžiaus. Velionis buvo Lietuvos savanoris; paliko liūdinčius podukrą Olgą Mažeikienę, posūnį Borisą Astrauską Toronte ir brolį Jokūbą Klevelande. Vietoj gėlių buvo aukota parapijai ir Tautos Fondui.

Lietuvių Namų žinios

— Toronto Lietuvių Filatelistų Draugijos narių susirinkimas — vasario 22, sekmadienį, 3 v. p. p., LN posėdžių kambaryje. Bus svarstomi pašto ženklų parodos reikalai.

— LN vadovybė išleido spalvotą, gražią komercinę reklamą, kurioje atspausdintos penkios LN patalpų nuotraukos ir pagrindinės informacijos apie salių nuomojimą bei bingo lošimus. Spaudos darbą atliko J. Danaičio "Time-Press" spaustuvė.

— LN vyrų būrelio posėdyje vasario 7 d. buvo aptartas paviljono įrengimas LN Užgavėnių karnavale ir vyrų patarnavimas šio renginio metu.

— Mortos menėje yra įrengiamas pastovus vaisvandenių baras. Jau sutvarkytas vandentiekis ir elektros laidai. Baigiamos daryti spintelės ir kiti įrengimai.

— Vasario 8, sekmadienio, popietėje dalyvavo per 300 svečių.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasario 16 atšvęsta iškilmingomis pamaldomis, per kurias choras giedojo pritaikytas giesmes. Pamokslus sakė klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Pamaldose dalyvavo su vėliavomis savanoriai-kūrėjai, KLK Moterų Dr-jos šios parapijos skyrius, ateitininkai, Maironio mokyklos mokiniai. Koncelebracinėse Mišiose dalyvavo svečias kun. J. Sarauskas ir kun. B. Pacevičius. Po Mišių buvo padėta gėlių prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę ir sugiedotas Tautos himnas.

— Susituokė: Antanas Simanavičius su Lori Robertson, Augustas Venckus su Sofija Leitiene.

— Tikinčiosios Lietuvos Diena — kovo 1, sekmadienį. Pamokslus sakys kun. K. Pūgevičius. Per visas Mišias bus rinkliava religinei Lietuvos šalpai.

— "Share Life" metinis vajus jau pradėtas. Mūsų parapijoj pirmoji rinkliava — balandžio 5 d.

— KLK Moterų Dr-jos šios parapijos skyriaus susirinkimas — vasario 22, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Programoje — I. Kairienės paskaita apie madas ir grožį.

— Parapijai aukojo: O. Kavaliauskienė savo a.a. vyro Juozo atminimui $200, O. J. Gustainiai $100; skoloms mokėti (kalėdojant): A. D. Puteriai $100, V. A. Stočkai $50, S. I. Varankos $50, B. Mikšys $40, K. J. Janeliūnai $40, A. A. Lukošiai $40, J. A. Baronaičiai $40, S. R. Janušauskai $30, P. Skablauskas $25, A. Saulis $25, kiti po mažiau.

— Ekskursija, kurią organizuoja parapija, Šv. Pranciškaus Asyžiečio — pranciškonų įsteigėjo 800 metų nuo jo gimimo sukakties proga, bus š. m. rugsėjo 13-27 d. d. Ekskursija vyks į Šventąją Žemę, Romą ir Asyžių. Bus pirmos klasės viešbučiai, trys valgiai į dieną, žodžiu, pirmos klasės patarnavimas. Kelionės kaina apie $2,200.00 asmeniui. Suinteresuoti prašomi skambinti į parapijos raštinę.

— Parapijos banko visuotinis narių susirinkimas — kovo 8 d., 3 v. p. p.

— Sendraugių ateitininkų susirinkimas — vasario 28 d., 7 v. v., Parodų salėje.

— Keturių asmenų šeima iš Lietuvos jieško buto.

— Mišios sekmadienį 8 v. už Oną ir Domininką Keterius, užpr. J. Juodikaitienė, 9 v. už Miniotų šeimos mirusius, užpr. A. Viriušienė, 10 v. prašant Gediminui sveikatos, užpr. S. Kučinskienė, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Stanislovą ir Antaną Mackus, užpr. M. A. Basalykai.

Vl. Pūtvio šaulių kuopos metinis susirinkimas — vasario 22, sekmadienį, 3 v. p. p., Toronto L. Namų Mortos menėje.

TLM Šalpos Grupės "Daina" susirinkimas įvyks pas narę L. Pocienę (387 Burnhamthorpe Rd., Islington, Tel. 622-4286) vasario 24, antradienį, 7.30 v.v. Visos narės prašomos dalyvauti.

KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių par. skyriaus susirinkimas — kovo 1, sekmadienį, po 11 v. pamaldų, Anapilio Parodų salėje. Kalbės neseniai iš Lietuvos atvykusi R. Paltanavičienė. Kviečiamos dalyvauti visos narės, viešnios ir svečiai. Po susirinkimo — vaišės.

Tikinčiosios Lietuvos Diena Kanadoje minima pirmąjį kovo sekmadienį. Šiais metais ji bus kovo 1 d. Tai maldos, aukos ir veiklos diena, kurioje lietuvių šventovėse meldžiamasi už persekiojamą Lietuvą ir renkamos aukos Lietuvos tikintiesiems pagelbėti. Kanados Lietuvių Katalikų Centras yra kreipęsis į Kanados vyskupus, prašydamas, kad į minėtą maldos dieną įsijungtų ir kanadiečiai. Jis taip pat kreipėsi į lietuvius kunigus, kviesdamas rengti specialias pamaldas Tikinčiosios Lietuvos Dienos proga ir padaryti rinkliavas.

Žūklautojų ir Medžiotojų Klubas "Tauras" iš savo metinio baliaus loterijos pelno "T. Žiburiams" paskyrė $40 auką.

Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos **tradicinis**

ŠUPINYS

kovo 3, antradienį, 7 valandą vakaro, Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Įėjimas — $7.00 (su vakariene) Įdomi programa, turtinga loterija, baras Visus dalyvauti maloniai kviečia —

RENGĖJOS

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į rengiamą TORONTE

UŽGAVĖNIŲ KARNAVALA-popietę ir kaukių vakarą

1981 m. vasario 28, šeštadienį, karaliaus Mindaugo menėje, Toronto Lietuvių Namuose.

POPIETĖ įvyks nuo 3 val. po pietų iki 6.30 valandos vakaro.

MENINĘ PROGRAMĄ atliks Maironio mokykla ir "Atžalyno" mažieji. Jūsų malonumui veiks organizacijų paviljonai su skaniais užkandžiais ir gėrimais. Įėjimas nemokamas. Atėję paremsit mūsų jaunimą.

KAUKIŲ VAKARAS – nuo 7.30 val. vakaro iki 1.30 val. ryto.

PROGRAMĄ atliks tautinių šokių grupė "Atžalynas" ir kiti meniniai vienetai. Veiks Užgavėnių blynų bei užkandžių, LN švelnių ir stiprių gėrimų bufetai. Gražiausia maskaradinė apranga ir kaukės bus premijuojami. Gros smagus orkestras.

Įėjimas suaugusiems — $5.00, studentams — $4.00. Bilietai gaunami pas dalyvaujančius programoje vienetus ir Lietuvių Namuose.

Lietuvių Namų Visuomeninės Veiklos Komitetas

Labai svarbu!

Dalyvauti, pirkti, valgyti!...

Vienintelė ir geriausia proga paremti SKAUTŲ veiklą.

KOVO 1, SEKMADIENĮ, visose **PRISIKĖLIMO salėse.**

Pradžia 9.30 valandą ryto.

TRADICINĖ

KAZIUKO MUGĖ

Kviečiame visus ir prašome tą priešpietį niekur kitur neiti.

VISI Į KAZIUKO MUGĘ!

Laukiame ir iš anksto dėkojame —

"Šatrijos" bei "Rambyno" tuntai ir jų tėvų komitetas

JIEŠKAU MOTERS pabūti dienos metu su sena mama. Galiu duoti atskirą miegamąjį kambarį. Skambinti vakarais tel. 656-5375 Toronte.

LIETUVIŲ NAMUOSE per medžiotojų balių sausio 17, šeštadienį, pamečiau juodą siuvinėtą skarelę. Radėjas prašomas skambinti "Tėviškės Žiburių" administracijai. Atsilyginsiu.

AUGŠTOS ŠILDYMO KAINOS! Šalta žiema, mes turime pūkus užkloti jums. Lietuvio b-vė parduoda pūkines antklodes (kaldras). Užsakyti tel. 787-8378 Toronte.

ANAPILIO PASTATŲ tvarkymui jieškomas sargas. Taipgi jieškomas Anapilio didžiosios salės drabužinės prižiūrėtojas. Kreiptis Lietuvos Kankinių parapijos klebonijon tel. 277-1270.

IŠNUOMOJAMI du miegamieji kambariai, didelis frontinis kambarys, virtuvė, atskira prausykla 2-3 asmenim High Parko rajone. Skambinti betkuriuo laiku 532-5370 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

FOTOGRAFAS. Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronte.

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GYDYMO įstaiga Toronte veikia jau 19 metų. Ji priima pacientus ir toliau. Iškaba nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praeivių. Tel. 533-8008.

NORITE TAPTI KUNIGU? **Vienuole? Esate virš 30 metų? Desire priesthood? Sisterhood? Over 30?** Kreipkitės: Father Nigro, Gonzaga U. Spokane, 99259, USA.

DŽIAUKITĖS GYVENIMU naudodamiesi šilta, patogia antklode. Užsisakykite arba atnaujinkite pūkines bei plunksnines antklodes (kaldras), pagalves, miegmaišius ir pūkinius švarkus. **Telefonai 787-9021, 368-1017 Toronte**

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

TULSK — Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas kviečia visus studentus

vasario 22, sekmadienį, į

SLIDINĖJIMO IŠKYLĄ

★ *SUSIRINKSIME prie Lietuvių Namų 8 valandą ryto*
★ *KUR? — Metro Zoo*
★ *KAINA — slidžių nuoma $8.00, įėjimas $3.50*

Dėl informacijų skambinti Nijolei Mockevičiūtei 783-5282

TULSK - Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas maloniai kviečia visus studentus

kovo 6, penktadienį, į kugelio

VAKARĄ

★ **Vakarienė — 6 v. vakaro**
★ **Įvairi muzika — (kanklės, TULSK choras)**
★ **Įėjimas — viena milžiniška bulvė**

International Students Centre (33 St. George St. prie College St.)

★ **Po vakarienės — čiuožimas prie City Hall**

MONTREAL QUE

Aušros Vartų Marijos paveikslo atstatymui tebėra renkamos aukos. Kovo 8, sekmadienį, rengiamas specialus vakaras AV par. salėje. Meninę programą atliks sol. G. Čapkauskienė. Rengėjai — šaulių rinktinės valdyba, talkinama Mindaugo ir Neringos kuopų. Įėjimas — $5.

A. a. Antanas Matulis mirė vasario 8 d., palaidotas vasario 3 d. iš Aušros Vartų šventovės. Jo mirties liūdi žmona, dukra ir sūnus su šeimomis.

Pirmajai Komunijai AV parapijoje užsirašė 7 vaikai. Juos ruošia seselė Teresė.

Kun. J. Kubilius, SJ, vasario 9 d. išvyko poilsio. Visais AV parapijos reikalais prašoma kreiptis į kun. J. Aranauską ir kun. St. Kulbį.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS 1980 METŲ APYSKAITA

I. PAJAMOS

1. Rinkliavos	$10,553.77
2. Parapijos mokestis	2,163.00
3. Aukos Mišioms	1,784.00
4. Sutuoktuvės ir laidotuvės	1,240.00
5. Votyvinės žvakės	1,027.25
6. Metrikų ištraukos	161.00
7. Palūkanos	1,383.06
8. Aukos	7,966.83
9. Nuomos	3,342.00
10. Parengimai	5,501.00
Iš viso	$35,121.91

II. IŠLAIDOS

1. Algos	$6,948.95
2. Mokesčiai	901.10
3. Patarnavimai ir honorarai	1,772.00
4. Automobilio išlaidos	450.00
5. Giedoriai	1,210.00
6. Maistas	1,855.00
7. Kulto reikmenys ir žvakės	1,373.08
8. Telefonas ir raštinė	768.80
9. Šviesa	1,738.76
10. Šildymas	6,507.29
11. Švaros palaikymas ir taisymai	1,531.83
12. Draudimas	1,242.08
13. Palūkanos	170.50
14. Mokestis arkivyskupijai	2,501.04
15. Grąžintos rinkliavos	928.00
Iš viso	$29,898.43

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6%	Asmenines nuo	15.75%
Taupomąsias s-tas	11%	Nekiln. turto nuo	15.5%
Pensijų planas	12.5%	Čekių kredito	18%
Term. ind. 1 m.	12.5%	Investacines nuo	16.25%

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemokama gyvybės drauda iki $10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

TORONTO ONT

"Toronto Star" dienraštis vasario 11 d. išspausdino informaciją apie lietuvius Vasario 16 proga "Lithuanians to celebrate their culture". Informacijoje nurodyta kur bus Vasario 16 minėjimas ir pažymėtas apylinkės valdybos pirm. Ramūnės Jonaitienės pareiškimas, kad jaunoji karta perima savo tėvų visuomenines pareigas ir tęsia jų pastangas Lietuvos laisvei atstatyti. Taip pat paminėta, kad Lietuva 18 š. buvo Rusijos okupuota, 1918 m. atgavo nepriklausomybę, o 1940 m. ją vėl prarado.

Trumpą žinutę apie Vasario 16 įdėjo ir "The Toronto Sun" vasario 13 d.

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybės aukų sąraše š. m. "TŽ" 5 nr. praleista pavardė: $100: J. Linkūnaitis. Už klaidą atsiprašome.

TF Toronto apylinkės atstovybė

Medžiotojų ir Žūklautojų Klubas "Tauras" vasario 8 d. Lietuvių Namuose įvykusiame metiniame visuotiniame narių susirinkime išrinko naują valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. V. Drešeris, vicepirm. V. Dauginis, sekr. J. Lasys, ižd. V. J. Šimkus, ūkvedžiai — A. Kazilis, J. Zenkevičius, parengimų vadovai — V. Dauginis, J. Juodikis, V. Jankaitis, jaunimo reikalams — Edmundas Pamataitis, šaudymo ir medžioklės — J. Lasys, žuvavimo — J. Juodikis, atstovai Ontario Medžiotojų ir Žūklautojų Federacijai dr. A. Šalkus ir J. Juodikis. Valdyba pirmame posėdyje gautą iš loterijos metinio baliaus pelną pasiskirstė taip: Tautos Fondui $40, Tėviškės Žiburiams $40, Vasario 16 gimnazijai $40, "Atžalynui" ir "Gintarui" po $40. Klubo valdyba dėkoja nariams, kurie prisidėjo laimikiais ar darbu prie baliaus pasisekimo. Ypatinga padėka narių žmonoms už pyragus ir pagalbą loterijos tvarkyme.

Klubo valdyba

Estijos nepriklausomybės paskelbimo 63-ji sukaktis Toronte bus minima vasario 22, sekmadienį, 3 v. p. p., universiteto salėje "Convocation Hall". Priėmimas svečiams rengiamas vasario 20, penktadienį, 8 v. v., Estų Namuose.

Sol. Slava Žiemelytė, akompanuojama J. Govėdo, įrekordavo ruošiamai plokštelei parinktus kūrinius, kurių beveik visi yra lietuviški. Tikimasi, kad plokštelė netrukus bus išleista. Jos išleidimui aukojo: Stasys ir Irena Petrauskai $100, Vytautas ir Vida Paškovičiai $50, dr. A. Valadka $25, Prisikėlimo parapija $25.

A. a. Jono Matulionio kapo paminklą nutarta statyti visuomenės lėšomis, tuo įvertinant velionies visokeriopą visuomeninę ir valstybinę veiklą nepriklausomoje Lietuvoje ir išeivijoje. Tam reikalui yra sudarytas komitetas iš atstovų tų organizacijų bei institucijų, kurioms velionis yra vadovavęs; dr. J. Sungaila — PLB, J. Vaičeliūnas — VLIKas, J. R. Simanavičius — KLB, dr. S. Čepas — Prisikėlimo bankelis, E. Čuplinskas — šeimos atstovas.

Paminklo sąmata yra apytikriai $6000. Prisikėlimo parapijos bankelyje atidaryta sąskaita nr. 4250 "Matulionio Paminklo Fondas" vardu. Ligi šiol suaukota per $2000.

Prašome velionies draugus, bendraminčius, buvusius bendradarbius ir visus geros valios tautiečius prisidėti prie paminklo pastatymo savo auka, tuo prisimenant ir įvertinant velionies nuopelnus lietuvių tautai.

Aukas siųsti: dr. J. Sungaila, 109 Riverwood Pkwy., Toronto, Ont., M8Y 4E4 arba įdėti į nurodytą sąskaitą. Čekius rašyti "Matulionio Paminklo Fondui" (Matulionis Monument Fund).

Paminklui Statyti Komitetas